

CENTER ZA SLOVENŠČINO
KOT DRUGI/TUJI JEZIK

Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik

Letno poročilo 2013

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Kazalo

UVOD	3
PROGRAMI IN DEJAVNOSTI CENTRA ZA SLOVENŠČINO KOT DRUGI/TUJI JEZIK V LETU 2013	4
Slovenščina na tujih univerzah	5
Seminar slovenskega jezika, literature in kulture	23
Simpozij Obdobja	31
Tečaji slovenščine	34
Slovenščina za otroke in mladostnike	40
Izpitni center	44
Izobraževanje	51
Založniška dejavnost	53
OBJAVE V MEDIJIH	55
BIBLIOGRAFIJA STROKOVNIH DELAVCEV CENTRA	69

je bil napis na naših lanskih poletnošolskih majicah. Udeleženci in udeleženke naših poletnih tečajev jih imajo zelo radi, so pa tudi precej vroče blago med zaposlenimi na fakulteti in univerzi; vsaka podarjena majica še poveča njihovo že sicer veliko prijaznost in naklonjenost našim včasih tudi nenavadnim organizacijskim in tehničnim potrebam. Majice so ponavadi skrbno oblikovane, ampak domnevam, da to ni glavni vzrok njihove priljubljenosti. Zdi se mi, da je to napis, tako ali drugače duhovito povezan s slovenščino. In že samo dejstvo, da je slovenščina na pisanih poletnih majicah in ne le v težki simbolni vlogi, v šolskih klopeh, po učbenikih in knjižnicah, inštitutih in arhivih, se marsikomu zdi zelo privlačno in sveže. Še najmanj našim udeleženkam in udeležencem, saj ti to privzamejo kot nekaj običajnega. Naši napisi so v resnici namenjeni domačim govorcem slovenščine.

Seveda se na našem Centru že od zmeraj borimo s stereotipi – to je, kot kaže, stalno poslanstvo in še pri sebi ga zares ne moremo opraviti do konca. Fosilizirana prepričanja v zvezi s slovenščino kot lepim in čisto posebnim, a majhnim in težkim jezikom, ki ga še njegovi domači govorci nikoli ne znajo docela in zares in se ga hočejo in zmorejo naučiti le redki tujci, so res žilava. Po svoje smo jih celo veseli – saj nam nenehno omogočajo male zmage in preseganja in tako poskrbijo, da nam ni nikoli dolgčas. In v temle poročilu ponosno poročamo o lanskim delovnih zmagah. Čisto ničesar ne bom izpostavil, saj ima Center s svojimi dejavnostmi izrazito mozaično-mavrično naravo. Ni tečajev brez izpitov, ni učbenikov brez tečajev, ni slovenščine po svetu brez domačega seminarja, ni izobraževanja brez učbenikov, ni pouka brez učiteljev, ni učiteljev brez organizatork tečajev in izobraževanja, ni uporabnega vedenja brez raziskovanja, ni raziskovanja brez objavljanja ... Naši programi so kot sedem mavričnih barv z različno valovno dolžino in s skupno zgodbo. Seveda, želimo si še več – a za še več bo, kot ponavadi, treba počakati na poročilo naslednjega leta. Do takrat pa vas vabim, da slovenščino všečate z nami.

red. prof. dr. Marko Stabej
predstojnik Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik

Programi in dejavnosti Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik

Predstojnik: red. prof. dr. Marko Stabej

Vodja strokovne službe CSD/TJ: dr. Mojca Nidorfer Šiškovič

Program oz. dejavnosti	Financiranje programa oz. dejavnosti	Samostojni strokovni delavci	Financiranje strokovnih delavcev
Slovenščina na tujih univerzah	MIZŠ	dr. Mojca Nidorfer Šiškovič (vodja programov) Damjan Huber	MIZŠ
Seminar slovenskega jezika, literature in kulture Predsednik: doc. dr. Aleksander Bjelčevič			
Simpozij Obdobja Predsednica: izr. prof. dr. Andreja Žele			
Izpitni center	lastna sredstva	dr. Ina Ferbežar (vodja programa) Lidija Jesenko (poslovna tajnica)	MIZŠ, lastna sredstva
Tečaji slovenščine	lastna sredstva, MIZŠ, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, CMEPIUS, MNZ	Branka Gradišar (vodja programa) Tanja Jerman (vodja učiteljev) Jana Kete Matičič	MIZŠ, lastna sredstva
Slovenščina za otroke in mladostnike	lastna sredstva, MIZŠ (ZRSŠ), Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu	Mihaela Knez (vodja programa) Damjana Kern	lastna sredstva
Izobraževanje	lastna sredstva	doc. dr. Nataša Pirih Svetina (vodja programa) Mihaela Knez	lastna sredstva
Založništvo	lastna sredstva	Mateja Lutar	MIZŠ

Dodatne dejavnosti Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik

Redno izobraževanje za lektorje in izpraševalce	
Znanstvena in razvojno-aplikativna dejavnost – projekti	– Slovene.si – PROLANG – ZIP – Zgodnja integracija priseljencev

Slovenščina na tujih univerzah

dr. Mojca Nidorfer Šiškovič, Damjan Huber

1 Splošno o programu

V študijskem letu 2012/13 je na tujih univerzah delovalo 57 slovenistik, od tega 9 na univerzah, kjer lektorjevo delo financira samo Republika Slovenija, 35 na univerzah, kjer lektorja sofinancirata Republika Slovenija in univerza gostiteljica, in 13 na univerzah, kjer lektorja financira samo univerza gostiteljica.

Statusi slovenistik na tujih univerzah so bili naslednji: na 23 univerzah je imela slovenistika status dodiplomske in/ali podiplomske študijske smeri, tj. magistrskega in doktorskega študija. Poleg študija je imela slovenistika na večini univerz še status obveznega, obveznega izbirnega in/ali izbirnega predmeta: status obveznega (izbirnega) predmeta je imela na 20 tujih univerzah, kot izbirni predmet pa so jo lahko izbrali študenti na 46 univerzah. Na lektoratih in študijih slovenščine se je slovenščino učilo oz. jo je študiralo 2.543 študentov. Ugotavljamo, da je bilo število študentov na letni ravni manjše (v letu 2012/13 2.731 študentov), in sicer zato ker so v Beogradu omejili vpis (z 850 na 460 študentov), število študentov na drugih slovenistikah pa se je zvišalo, in sicer skupaj za 202 študenta.

V program Slovenščina na tujih univerzah (STU) je bilo v študijskem letu 2012/13 vključenih 57 učiteljev slovenščine v tujini: 30 učiteljev, zaposlenih na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, in 27 učiteljev, ki so zaposleni na tujih univerzah oz. so poučevali na podlagi avtorske pogodbe s Filozofsko fakulteto. Poleg učiteljev, ki so izvajali lektorate, je predavanja o slovenskem jeziku, literaturi in kulturi na univerzah v tujini izvajalo več kot 35 tujih habilitiranih učiteljev, ki so bili hkrati mentorji študentom pri diplomskih, magistrskih in doktorskih nalogah. Na nekaterih slovenistikah so predavanja, seminarje in mentorstva študentom pri diplomskih in magistrskih nalogah izvedli tudi lektorji programa STU, ki so že dosegli doktorske nazive. Zadnja leta opažamo, da so nekateri lektorji na tujih univerzah preobremenjeni s številom ur, saj poučujejo celo več kot 20 ur tedensko, nekateri pa izvajajo tudi predavanja. Zato bi morali na univerzah, kjer izvajajo študijski program slovenistike, zaposliti dodatnega učitelja. Pedagoška obveznost lektorjev je sicer od 12 do 16 ur tedensko.

Od leta 2012 imajo zaposleni lektorji tudi obveznost poučevanja na Seminarju slovenskega jezika, literature in kulture vsake tri ali štiri leta. Na ta način smo racionalizirali stroške prireditve in ohranili visoko raven lektoratov za udeležence, obenem pa s tesnejšim sodelovanjem poleti okrepili stike z lektorji. Poudariti je treba, da so lektorji dodatno nalogo zelo dobro sprejeli, ocene, ki jih prejmejo na anketah za poučevanje na seminarju, pa so odlične.

2 Kadrovske spremembe in spremembe statusa na slovenistikah

Ob zaključku študijskega leta 2012/13 je prišlo do naslednjih kadrovskih sprememb med zaposlenimi učitelji: zaposlitev na Fakulteti za evropske jezike Univerze za tuje študije v **Peking** je za eno leto prekinila Natalija Toplišek, ki jo v študijskem letu 2013/14 nadomešča mag. Meta Lokar, na univerzi v **Moskvi** je z delom zaključila Katarina Ogrinc, nadomestila pa jo je Magda Lojk. Pol leta je bila na porodniškem dopustu lektorica v **Buenos Airesu** in **La Plati** Mojca Jesenovec, ki jo je nadomeščala mag. Marjeta Klinar, sicer lektorica na Svobodni univerzi v **Bruslju** in Katoliški univerzi v **Louvain-la-Neuvu**. V poletnem semestru sta jo nadomeščali pogodbeni lektorici, sicer učiteljici slovenščine v Bruslju, dr. Marija Žveglič in Martina Kroflič.

Na univerzah gostiteljicah so se zgodile spremembe, ki so vplivale tudi na položaj slovenistike v študijskem letu 2013/14, v veliki večini pozitivno. Slovenistika, ki deluje v okviru oddelka za splošno jezikoslovje na Filološki fakulteti v **Beogradu**, si prizadeva za ustanovitev samostojnega oddelka in pridobitev novega delovnega mesta – asistenta za slovenski jezik. V **Bratislavi** so se lahko študenti v študijskem letu 2012/2013 prvič vpisali na program Srednjeevropske študije, ki poteka v angleščini. Izvajanje programa je potekalo brez težav, slovenščini pa so v okviru tega programa namenjene štiri šolske ure na teden. Na oddelku so sprejeli študentko doktorskega študija Svetlano Kmecová, ki se ukvarja s slovensko-slovaško frazeologijo. V okviru svojega študija mora tudi poučevati, tako da njena 2-urna obveznost vsaj nekoliko razbremeni lektorico dr. Sašo Vojtech Poklač, saj je na lektorat vsak semester vpisanih več kot 100 študentov. Po petih letih je lektorica znova poučevala še v **Nitri**, kjer je lektorat slovenščine obvezni predmet za študente slovaščine. V **Brnu**, kjer nekaj let ni bilo habilitiranega učitelja za književnost, je književnost in slovenske realije na dodiplomski stopnji poučeval med drugim doktorand na polonistiki, sicer diplomirani slovenist Michal Przybylsky, ki bo z naslednjim šolskim letom v celoti prevzel poučevanje slovenske književnosti. Lektorat slovenščine v **Bukarešti**, ki je imel po uvedbi bolonjskega programa status tretjega izbirnega jezika, je bil v študijskem letu

2012/13 umeščen kot obvezni izbirni predmet v študij prevajalstva na prvi bolonjski stopnji, z letom 2013/14 pa je dobil status obveznega izbirnega predmeta v okviru jezika C, zato bo lektor Boštjan Božič obvezni izbirni predmet poučeval še na drugi stopnji bolonjskega študija Studii Culturali Balcanice, kar pomeni, da si bodo lahko študenti slovenščino na tem študiju izbrali in se jo učili kot drugi slovanski jezik. Lektor slovenščine na Državni univerzi v **Clevelandu** Luka Zibelnik je v preteklem študijskem letu pripravil gradiva za spletni lektorat slovenščine na daljavo, ki je bil na omenjeni univerzi kot prvi za tuji jezik odprt v začetku študijskega leta 2013/14; število študentov je preseгло pričakovanja, hkrati pa utrdilo slovenistiko. Na Univerzi na **Dunaju** so na asistentsko mesto za južnoslovanske jezike s poudarkom na slovenščini zaposlili novega asistenta, proforsko mesto pa je še vedno le začasno, na semester se izmenjujejo gostujoči učitelji iz Slovenije. V prihodnjih letih bi lahko s sofinanciranjem s slovenske strani v višini 20.000 EUR letno pridobili mesto stalnega profesorja za slovenščino, kar bi zelo pripomoglo k stabilnejšemu statusu slovenistike in njegovi kontinuiteti. Lektorat slovenščine na Univerzi v **Granadi** je od začetka študijskega leta 2013/14 prvič vključen kot izbirni predmet tudi na Fakulteto za prevajanje (pred tem samo na Filozofsko fakulteto). V preteklih letih se je izredno razvil tudi lektorat slovenščine v **Hamburgu**, ki ga vodi lektorica Monika Pemič, obenem avtorica spletnega učenja slovenščine na daljavo za nemško govoreče. S povečanjem sredstev za lektorično zaposlitev za polni delovni čas bi se odprla možnost za razvoj študijske smeri za slovenščino, saj so na oddelku habilitirani učitelji za južno slavistiko. Na kolidžu v **Kirtlandu** v študijskem letu 2013/14 lektorat slovenščine ne poteka več, saj je novo vodstvo odreklo podporo programu slovenščine zaradi premajhnega števila študentov, tj. biti jih mora najmanj 15 na skupino. Znova je bil uspešno razpisan diplomski študij slovenščine na Univerzi v **Lodžu** na Poljskem, izvedbo katerega s štirimi profesorji slovenistike in lektorico iz Slovenije financira Univerza v Lodžu. Po dveh letih je znova začel delovati izbirni tečaj na Univerzi v **Londonu**, šoli za slovanske in vzhodnoevropske študije, ki ga enkrat tedensko izvaja lektor slovenščine na Univerzi v Nottinghamu Matej Klemen. Na Univerzi v **Lvovu** v Ukrajini so uspešno akreditirali študijski program slovenistike, prvi študenti se bodo lahko vpisali v študijskem letu 2014/15. Poleg lektorja iz Slovenije bosta študijski program izvajali doktorici slovenščine Marianna Klimets in Natalija Khoroz. Na slovenistiki v **Rimu** so dveletna prizadevanja obrodila sadove, saj sta tako italijansko ministrstvo za visoko šolstvo kot tudi Univerza La Sapienza potrdila, da bo izveden razpis za habilitiranega učitelja slovenščine, slovenščina pa je v študijskem letu 2013/14 znova razpisana kot diplomski predmet. Na univerzi Washington v **Seattlu** se povečuje število ur in študentov, vpisanih na slovenščino, zato bo prof. Michael Biggins poleg obstoječih tečajev slovenskega jezika na nadaljevalni in izpopolnjevalni ravni ter programa posebnih prireditev v poletnem semestru 2013/14 začel izvajati nov tečaj Pregled slovenske književnosti 20. stoletja. Obenem so na univerzi okrepili slovenistično knjižnico z več kot 600 enotami, tako da postajajo vedno pomembnejši študijski center za slovenistiko v ZDA, želijo pa si tudi več podpore s slovenske strani, zlasti učitelja iz Slovenije. Zelo se je povečalo število študentov na Univerzi za tuje študije v **Tokiu**, saj je bilo v preteklem letu na slovenščino vpisanih kar 28 študentov (običajno od 10 do 15). Lektorica mag. Jelisava Dobovšek Sethna pa bo v poletnem semestru 2013/14 izvajala intenzivni lektorat slovenščine še na Univerzi Rikkyo. Na Oddelku za jezikoslovje, prevajanje in tolmačenje Univerze v **Trstu** so v študijskem letu 2013/14 znova razpisali tudi študij slovenščine na 2. stopnji. O ukinitvi lektorata slovenščine v **Uppsali** s poletnim semestrom 2013/14 poroča Morgan Nilsson, ki ga je izvajal najprej več kot 10 let na Univerzi v Göteborgu, zadnji dve leti pa na Univerzi v Uppsali, in sicer v obliki izbirnega spletnega lektorata na daljavo, vanj pa so se lahko vpisovali študenti iz cele Skandinavije. Interes za vpis je vsako leto presegel število prostih mest, kljub temu pa se je Univerza v Uppsali odločila, da zaradi pomanjkanja denarja lektorata v študijskem letu 2014/15 ne bo več razpisala. Poudariti je treba, da je Morgan Nilsson v letih delovanja lektorata pripravil in na splet postavil zelo veliko gradiva za učenje slovenščine na daljavo, ga prevedel v švedščino in priredil za skandinavsko govoreče, Republika Slovenija pa je lektorat vsa leta podpirala z vključevanjem v projekte. Zato bi bilo smiselno razmisliti o ohranitvi edinega lektorata slovenščine na skandinavskem področju in povečati finančno podporo. Status slovenistike v **Vilni** se je v preteklem študijskem letu spremenil. Na razpisani program Litovska filologija in slovenski jezik se vpisalo premalo študentov, zato programa niso izvedli, izvajali pa so fakultativne izbirne tečaje. Obenem so pripravili nov študijski program slovenistike, ki je trenutno v postopku akreditacije, prvič pa bo razpisan v študijskem letu 2014/2015.

Iz poročil posameznih slovenistik je razvidno, da nastaja na tujih univerzah vsako leto več diplomskih in magistrskih del ter doktorskih disertacij na slovenistične teme. Lektorji so pogosto somentorji ali celo mentorji študentom, obenem pa jim pomagajo in svetujejo pri zbiranju gradiva ter ustrezne strokovne literature.

- 3 **Izobraževanja in delovna srečanja učiteljev ter priprava novih učiteljev**
- V okviru programa STU in Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik smo v študijskem letu 2012/13 organizirali tri tradicionalna delovna srečanja in izobraževanja za učitelje: novoletno (22. in 23. decembra 2012), junijsko (26. in 27. 6. 2013) izobraževanje Centra za slovenščino ter osrednje delovno srečanje učiteljev STU pred začetkom novega študijskega leta, tj. dvodnevno srečanje in izobraževanje 26. in 27. avgusta 2013.
- Na Centru za slovenščino smo pripravili tudi celovito usposabljanje ter pripravo za organizacijsko in pedagoško delo na lektoratu za novi lektorici mag. Meto Lokar in Magdo Lojk. Udeležili sta se junijskega izobraževanja za učitelje slovenščine kot drugega/tujega jezika v okviru Centra za slovenščino, avgustovskega delovnega srečanja STU ter več dni hospitalirali pri izkušenih lektorjih na lektoratih v okviru 49. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture ter 32. poletne šole slovenskega jezika.
- 4 **Obiski na lektoratih**
- V letu 2012/13 obiskov slovenistik iz sredstev programa nismo izvedli zaradi racionalizacije dejavnosti in varčevanja. Lektorate so obiskali in pripomogli k urejanju njihovega statusa predstavniki ministrstev in diplomatsko-konzularnih predstavništev Republike Slovenije. Obiski učiteljev so bili izvedeni preko različnih programov mobilnosti.
- 5 **Financiranje in status programa STU ter stiki z drugimi institucijami in njihova podpora**
- Leto 2013 je bilo glede financiranja delovanja programa stabilnejše zaradi letne pogodbe, ki jo je **Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS** (MIZŠ) podpisalo že marca, in sicer v enaki višini kot leto prej. Kljub za skoraj štiri odstotke nižanemu znesku iz leta 2012 smo uspeli z reorganizacijo in varčevanjem pri nekaterih dejavnostih ohraniti vse zaposlene lektorje in slovenistike. Obenem so se v preteklem letu pokazali učinki varčevanja in ukinjanja ponudbe lektoratov jezikov na tujih univerzah, saj se je bilo treba posebej zavzeti za ohranitev financiranja na univerzah gostiteljicah v Pekingu, Nottinghamu, Gentu in Trstu. Kot so poročali lektorji, so na marsikateri tuji univerzi ukinili lektorate več tujih jezikov in bi se enako zgodilo tudi s slovenščino, če ne bi lektorji tako kakovostno opravljali svojega pedagoškega dela in izvedli veliko dodatnih projektov, če bi Republika Slovenija, MIZŠ, prenehala s financiranjem, in če ne bi imeli stalne podpore v nosilcu programa, tj. programu STU, Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani ter podpore Ministrstva za zunanje zadeve in slovenskih diplomatsko-konzularnih predstavništev po svetu.
- Največji in zelo pereč problem ostaja financiranje strokovne sodelavke programa iz proračuna. Financiranje (skupaj petih zaposlenih na Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik) je bilo do uvedbe uredbe o financiranju visokošolskih zavodov zagotovljeno s strani Republike Slovenije, MIZŠ, v okviru izvajanja nacionalno pomembnih nalog, programa Skrb za slovenščino. Z uvedbo drugečnega načina izračunavanja plač na univerzah v RS, tj. po številu študentov, pa delovno mesto po nekaterih izračunih v zadnjih letih ni več financirano iz proračuna. Dodaten problem predstavlja finančna stiska Filozofske fakultete, ki sredstev za plače sama ne more več zagotavljati.
- Zaradi neurejenega statusa programa STU na nacionalni ravni in še nekaterih drugih dejavnosti nacionalnega pomena, ki jih na Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik strokovno, racionalno in uspešno opravljamo za državo, je položaj zadnja leta vedno bolj pereč. Prav zaradi posledične negotovosti pri financiranju je bilo zato v zadnjih letih večkrat ogroženo tudi delovanje lektorjev na tujih univerzah. Lektorji slovenščine namreč poleg pedagoškega dela na tuji univerzi organizirajo in izvedejo veliko kakovostnih kulturnih projektov, ki pripomorejo k prepoznavnosti in ugledu Slovenije v svetu, in so zlasti v zadnjih desetih letih postali pomembni kulturni promotorji, saj Republika Slovenija v tujih državah nima svojih kulturnih centrov kot npr. Francija, Nemčija, Češka, Poljska. Zato bi bilo treba na ravni države sprejeti ustrezne pravne podlage.
- Da je delovanje programa STU uspešno, gre zahvala tudi **Ministrstvu za zunanje zadeve** (MZZ) in slovenski diplomatski mreži, ki z lektorati odlično sodelujeta. Veliko slovenskih diplomatskih predstavnikov je v preteklem študijskem letu obiskalo lektorate oz. se srečalo z vodstvi tujih univerz, sodelovalo pri kulturnih prireditvah in pripravilo sprejeme. Zadnja leta se je izredno izboljšalo tudi sodelovanje pri skupnih kulturnih projektih (več o tem v točki 9); tako smo v letu 2012 skupaj izvedli skupni del projekta Svetovni dnevi slovenskega dokumentarnega filma. Poleg tega so na MZZ, v Službi za javno diplomacijo, zbrali mnenja in predloge za sodelovanje z lektorati z vseh diplomatsko-konzularnih predstavništev RS po svetu, kjer so tudi lektorati slovenščine.
- V preteklem letu smo tesneje sodelovali z **Javno agencijo za knjigo RS**, tako da smo se v okviru programa STU ter tudi lektorji in literarni ustvarjalci prijavljali na razpise za gostovanja in organizacijo projektov. Učitelji v tujini redno sodelujejo z **društvi Slovencev** v najbližjih krajih in s slovenskimi **gospodarskimi predstavništvi**.

5.1 Podpora programa STU lektoratom

Učitelji so v svojih poročilih znova pohvalili vsestransko podporo programa STU in Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik v smislu organizacijske podpore, koordinacije skupnih projektov (npr. Svetovni dnevi), nakupa knjig in drugih gradiv za študente, obveščanja o novostih in aktualnih razpisih, oskrbovanja lektoratov z literaturo, sodelovanja pri organizaciji strokovnih ekskurzij v Slovenijo in drugih projektov v okviru lektoratov, uradne korespondence z univerzami gostiteljicami, organizacije kakovostnih srečanj in strokovnih izpopolnjevanj trikrat letno. Prav tako učitelji zelo cenijo štipendije, ki jih prispeva MIZŠ za udeležbo študentov in učiteljev slovenistike in slavistike iz tujine ter posebej iz slovenskega zamejstva na Seminarju slovenskega jezika, literature in kulture, ki je organiziran na visoki strokovni ravni in z bogatim programom, sicer pa v letu 2013 z več kot za 70 odstotkov zmanjšanimi sredstvi. Tujim študentom in učiteljem slovenščine ta edinstvena prireditev (v letu 2014 bo potekal jubilejni 50. seminar) omogoča, da se s slovenščino podrobneje seznani v Sloveniji, poslušajo predavanja strokovnjakov slovenistov ter vzpostavijo strokovne in kulturne stike, ki jih ponujajo ključne institucije v Ljubljani in drugod po Sloveniji.

6 Študentske in učiteljske izmenjave

V zadnjih letih se je na lektoratih zelo povečalo število izmenjav in gostovanj tako študentov kot tudi učiteljev slovenistov. K temu so največ pripomogli učitelji s podpisom novih pogodb Erasmus Socrates med slovenistikami na tujih univerzah ter slovenistikami na vseh slovenskih univerzah. Precej izmenjav poteka tudi preko akademske mreže Ceepus, programa Basileus ter bilateralnih pogodb in programov o sodelovanju, ki jih Republika Slovenija podpisuje z drugimi državami. Gostovanja študentov slovenistike in drugih smeri so tako vedno pogostejša, na tuje univerze pa odhajajo tudi študenti slavistike in slovenistike s slovenskih univerz. Povečuje se število gostovanj habilitiranih učiteljev iz Slovenije, ki predavajo na tujih slovenistikah in tako pomagajo pri izvedbi študijskih programov. Pereč problem študentov, zlasti tistih, ki slovenščino študirajo kot diplomski predmet in prihajajo gostovat na slovenske univerze, je, da v času študija v Sloveniji nimajo možnosti brezplačnega tečaja slovenščine, razen 64-urnega tečaja, namenjenega gostujočim v okviru programa Erasmus. Za vse študente bi namreč morali skozi vse leto izvajati brezplačne tečaje slovenščine, tako kot je to običajna praksa drugih držav. Na ta način bi pripomogli h kakovostnejšemu in uspešnejšemu študiju tujih študentov ter njihovem znanju in poznavanju slovenskega jezika, nenazadnje pa bi lahko v procesu internacionalizacije tudi bolje promovirali slovenske univerze in študije. Za izvedbo programa tečajev slovenščine bi potrebovali 2–3 lektorje, zato bi delo lahko opravljali tudi učitelji STU, ki bi v okviru svoje napotitve na delovno mesto na tujo univerzo vsakih pet let eno leto bivali in delali v Sloveniji.

Več o gostovanjih na lektoratih v študijskem letu 2012/13 je v poročilih s posameznih slovenistik.

7 Objave v medijih (glej poglavje Objave v medijih)

Učitelji in študenti z lektoratov so bili v preteklem letu pogosto gostje radijskih oddaj RTV Slovenija, zlasti oddaje, namenjene Slovincem po svetu na Radiu Slovenija 1 v petek zvečer, ter drugih oddaj in programov lokalnih radijskih in televizijskih hiš v okolju, kjer delujejo lektorati. Medijska pozornost je bila posebej velika v času projekta Svetovni dnevi slovenskega dokumentarnega filma konec novembra in v začetku decembra ter ob novoletnem srečanju 20. in 21. decembra 2012, ko je lektorje sprejel minister za izobraževanje, znanost, kulturo in šport dr. Žiga Turk.

8 Kulturne dejavnosti in projekti programa

Na lektoratih so bili tudi v študijskem letu 2012/13 učitelji izredno dejavni na področju organiziranja dodatnih kulturnih dejavnosti, ki so dopolnile pedagoško delo s študenti. Skupaj so na več kot 50 univerzah po svetu uspešno izvedli Svetovne dneve slovenskega dokumentarnega filma. V okviru projekta so že celo študijsko leto 2011/12 učitelji s svojimi študenti v tuje jezike prevajali 9 kakovostnih slovenskih dokumentarnih filmov z zelo različnimi tematikami, in sicer *Aleksandrinke* (izseljenstvo), *Fabiani: Plečnik* (arhitektura), *Ivana Kobilca – Portret slikarke* (umetnost, slikarstvo), *Spomini med koši – Ivo Daneu* (šport, košarka), *Toporišč – Samotni hodec skozi neprijazni čas* (znanost, jezikoslovje), *20. stoletje Jurija Gustinčiča* (novinarstvo, politika), *Mila, naša Mila – Z okusom po grenkem* (umetnost, književnost, gledališče, film), *Presihajoče jezero – Zadnji čoln* (naravna dediščina) in *V letu hip hopa* (glasba, rap). Filmi so prevedeni v 6 do 17 jezikov (skupaj v 20 različnih jezikov), na RTV Slovenija so filme jeseni 2012 podnaslovili, korekturo smo opravili učitelji na tujih univerzah in sodelavca na Centru za slovenščino, nato so na RTV Slovenija izdelali DVD-je filmov s podnaslovi v vseh jezikih. Projekt, ki je bil prevajalsko, tehnično in organizacijsko izredno zahteven, je bil javnosti predstavljen v tednu od 26. novembra do 3. decembra 2012, ko so na več kot 50 univerzah po svetu, ponekod tudi v kinodvoranah, potekali filmski večeri z dodatnimi dejavnostmi, in sicer v sodelovanju s slovenskimi diplomatsko-konzularnimi predstavništvi ter društvu Slovencev. Projekt je bil tudi medijsko zelo odmeven. Učiteljev,

ki so prevajali s svojimi študenti, je bilo skupaj 39, poleg njih pa je prevode pregledovalo 69 strokovnjakov naravnih govorcev s tujih univerz, vseh prevajalcev filmov, v veliki večini študentov, pa je bilo 260. Nastalo je 99 prevodov dialoških list dokumentarnih filmov. Glede na številke in opravljeno delo lahko ocenimo, da je bil to največji projekt slovenskega dokumentarnega filma na svetu.

Poleg Svetovnih dnevo so učitelji na interni razpis za sofinanciranje projektov v okviru programa STU prijavi več kot 20 projektov in jih uspešno izvedli na univerzah v tujini s svojimi študenti ter ob pomoči strokovnih delavcev programa STU, večinoma v prvi polovici leta 2013. Učitelji so pri organiziranju dodatnih dejavnosti na lektoratih zelo dobro sodelovali z veleposlaništvu in s študenti pomagali pri izvedbi kulturnih projektov in predstavitev ter veliko prevajali slovensko literaturo v tuje jezike. Projekte so izpeljali s finančno podporo društev, predstavništev slovenskih podjetij, slovenskih kulturnih ustanov, založb itn.

9 Kulturne dejavnosti in projekti na slovenistikah

V **Beogradu** so oktobra 2012 odprli novoopremljene prostore za slovenščino. Poleg Nacionalnega sveta in Veleposlaništva RS so pri opremljanju finančno sodelovali še Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik, Filološka fakulteta v Beogradu, Sava Osiguranje, Slovenski poslovni klub, Arcadia, Lexicom, Sepah, Jub, Rumaplast in nekateri posamezniki, dr. Maja Đukanović, Andreja Ponikvar. V okviru usposabljanja za poučevanje slovenščine kot drugega/tujega jezika so izvedli delavnico za učitelje slovenščine v Srbiji z naslovom Kako začeti pri začetnikih – poučevanje z učbenikom Gremo naprej, ki sta jo vodili dr. Nataša Pirih Svetina in Andreja Ponikvar. Na fakulteti je gostovala dr. Mojca Nidorfer Šiškovič, ki je za študente slovenistike pripravila predavanje z naslovom Slovenščina v komunikaciji preko novih medijev. Konec novembra so v sodelovanju s slovenskim veleposlaništvom organizirali projekcije treh dokumentarnih filmov, ki so jih v okviru Svetovnih dnevo v srbsčino prevedli študenti slovenščine. V Jugoslovanski kinoteki so si ogledali filme *Aleksandrinke*, *Spomini med koši – Ivo Daneu* in *20. stoletje Jurija Gustinčiča*. Prireditvev je denarno omogočil Kulturni sklad MZZ, predvajanje dokumentarcev so sledili izčrpnimi pogovori. O aleksandrinkah je spregovoril režiser Metod Pevec, pogovoru pa sta se pridružili tudi dve v Beogradu živeči Slovenki, potomki ene izmed aleksandrink, omenjene v filmu. O spominih izpod košev je pripovedoval Ivo Daneu, ki ga je prišla na projekcijo pozdravit tudi vrsta njegovih nekdanjih soigralcev iz jugoslovanske reprezentance. O stanju medijev v Sloveniji in Srbiji sta po filmu o Juriju Gustinčiču govorila Bojan Budja, v. d. odgovornega urednika Dela, in Mišo Brkić, donedavni urednik srbskega dnevnika Press. Film *V letu hip hopa* si je imela srbska publika priložnost ogledati že maja v okviru festivala dokumentarnega filma Beldocs, ko je v Beogradu gostoval tudi režiser filma Boris Petković. V tednu svetovnih dnevo so si s študenti ogledali še dva filma: o jezikoslovcu Jožetu Toporišiču in *Presihajoče jezero*. S projekcijami drugih dokumentarnih filmov so nadaljevali po novem letu v prostorih slovenskega društva Sava v Beogradu. Vse filme si je v Srbiji ogledalo skupno več kot 1.000 gledalcev. Dr. Maja Đukanović in Andreja Ponikvar sta sodelovali pri izvedbi Evropskega dneva jezikov v Kruševcu, kjer sta za 30 učencev iz treh osnovnih šol in gimnazije, ki sodelujejo s slovenskimi šolami, pripravili uro slovenskega jezika.

V **Bratislavi** je veleposlanik mag. Stanislav Vidovič obiskal študente slovenistike in jim v predavanju z naslovom Najnovejša zgodovina Slovenije in trenutni odnosi Slovenije s svetom približal pot osamosvajanja Slovenije in njeno mesto na svetovnem zemljevidu. Predavanja se je udeležilo 50 študentov. Svetovne dneve so izpeljali novembra v prostorih slovenskega veleposlaništva in Filozofske fakultete. Obiskovalci so si lahko ogledali šest slovenskih dokumentarnih filmov, ki so jih prevajali študenti in bivši študenti lektorata slovenščine. Dogodkov se je vsak večer udeležilo 70 obiskovalcev. Oddelek za slavistiko je decembra organiziral že tradicionalno Slovansko akademijo, na kateri se je lektorat slovenskega jezika predstavil s poezijo Lucije Stupica. Aprila so v okviru lektorata in v sodelovanju z Oddelkom za slovaško literaturo in literarno vedo pripravili strokovno ekskurzijo v Slovenijo, ki se je udeležilo 49 udeležencev, ustavili pa so se na Bledu, v Radovljici, na gradu Miramar, v Trstu, Lipici, Piranu, Portorožu, Kopru, Hrastovljah in Ljubljani. Prav tako aprila so v sodelovanju z Oddelkom za etnologijo in kulturno antropologijo pripravili predavanje dr. Mojce Ramšak z naslovom Vinske kraljice v Sloveniji, v prostorih slovenskega veleposlaništva pa je potekal krst njene knjige, ki sta jo v slovaščino prevedli bivši študentki etnologije in slovenščine. V študijskem letu 2012/2013 so praznovali 20. obletnico prihoda lektorja iz Slovenije v Bratislavo. Pred njegovim prihodom so slovenščino poučevali slovaški profesorji, predvsem prof. Melichar Václav, ki je v 97. letu starosti umrl julija 2013. Prav tako v okviru obletnice so maja v prostorih slovenskega veleposlaništva pripravili literarni večer s slovenskim pisateljem Vladom Žabotom, ki je pred 60 obiskovalci predstavil slovanski mit in svoja dela. Junija je pri založbi Univerzita

Komenského v Bratislavi izšla knjiga z naslovom *Nahladnutia do súčasnej slovenskej prózy* (Vpogledi v sodobno slovensko prozo), ki sta jo uredili dr. Saša Vojtech Poklač in Svetlana Kmecová, z njo pa so slovaškim bralcem približali dela sodobnih slovenskih pisateljev in pisateljic, tj. Aleša Čara, Nejca Gazvode, Polone Glavan, Mojce Kumerdej, Vesne Lemač, Vinka Möderndorferja, Petra Rezmana, Barice Smole in Gorana Vojnoviča. Obletnico so zaokrožili z izdajo znanstvenega zbornika in s prevajanjem slovenskih pravljic.

V **Brunu** so si v okviru Svetovnih dnevov ogledali filma o Jožetu Toporišču in Ivani Kobilci. Apolena Rychlíková je predavala o čeških sodobnih dokumentarcih, zgodovinar dr. Jernej Kosi pa o oblikovanju slovenske narodne identitete v 19. stoletju. Sledila sta projekcija filma *V letu hip hopa* in koncert N'toka. Decembra so sodelovali na srečanju s pisateljem Borisom Pahorjem v Pragi, marca so si ogledali *Aleksandrinke*, aprila pa film o Cerkniškem jezeru. V okviru študija slovenščine je dr. Alja Lipavc Oštir predavala na temo Germanizmi v sodobni slovenščini in gramatikalizacija, dr. Tone Smolej pa o *Krstu pri Savici* v evropskem kontekstu in vlogi žrtve pri Dragu Jančarju. Sledil je ogled filma *Jaz sem Janez Janša*, ki je bil na programu festivala evropskega filma. Maja 2013 so potekali Slovenski dnevi v Brunu – projekt Veleposlaništva RS v Pragi in Jihomoravskega kraja, partner projekta pa je bil tudi lektorat. Zvrstilo se je veliko kulturnih, športnih in gospodarskih dogodkov, ogledali so si 4 slovenske filme (*Izlet*, *Vesna*, *Fabiani*: *Plečnik*, *V letu hip hopa*), v organizaciji lektorata pa sta bila pripravljena predavanja Vlada Žabota o slovanski mitologiji in literarni večer z njim ter literarno srečanje z Nejcem Gazvodo pred ogledom njegovega filma *Izlet*.

V **Bruslju** so novembra v okviru Svetovnih dnevov potekali trije večeri slovenskega dokumentarnega filma na slovenskem veleposlaništvu. Decembra so v sodelovanju z učiteljicami češčine in poljščine priredili božično praznovanje z vsemi študenti slovanskih jezikov na univerzi. Februarja 2013 so v sodelovanju z lektorjem iz Genta izvedli kulturni večer s pisateljem Dušanom Šarotarjem v belgijski mednarodni literarni hiši Passaporta.

V **Budimpešti** so si ogledali naslednje filme: oktobra 2012 film *Vesna*, novembra film *Slovenka* in filme v okviru Svetovnih dnevov: *Presihajoče jezero*, *Toporišič – Samotni hodec skozi neprijazni čas* in *Spomini med koši – Ivo Daneu*. Sledila sta filma *V letu hip hopa* in *Delo osvobaja*. Maja 2013 so si ogledali film *Sladke sanje*. Priredili so dve literarni srečanju, in sicer z Orsolyo Gállos in Dušanom Šarotarjem, ter srečanje s Stanko Hrastelj. V okviru lektorata so ustanovili Akademski krog slovenskega jezika, izvedli so koncerta Ljobe Jenče (v okviru otvoritve Svetovnih dnevov) in Vlada Kreslina (v prostorih Veleposlaništva RS) ter predstavitev Slovenije in slovenskega jezika na Gimnaziji Ferenc Kőlcseyja v okviru prireditve Babilonska zmešnjava. Priredili so ekskurzijo v Slovenijo in med drugim obiskali Filozofsko fakulteto v Mariboru, NUK, Filozofsko fakulteto v Ljubljani, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik, Prešernovo rojstno hišo v Vrbi ter si ogledali prizorišča iz *Krstu pri Savici* (Bled, Bohinj, slap Savica).

V **Buenos Airesu** so septembra 2013 organizirali srečanje s slovenskima pesnikoma Katjo Gorečan in Branetom Mozetičem. S slušatelji lektorata so se dan prej udeležili tudi literarnega večera, ki ga je v okviru mini literarne turnee omenjenih avtorjev ter dr. Taje Kramberger organizirala buenosaireška založba Gog y Magog ob izdaji španskega prevoda pesniške zbirke dr. Taje Kramberger. Veleposlaništvo RS je v kulturnem centru Palais de Glace organiziralo predvajanje štirih dokumentarnih filmov (*20. stoletje Jurija Gustinčiča*, *Aleksandrinke*, *Spomini med koši*, *V letu hip hopa*), ki so jih prevedli študenti lektoratov v Buenos Airesu in Granadi v okviru Svetovnih dnevov. Udeležili so se prve retrospektive slovenskega filma v Južni Ameriki, ki ga je v Argentini in drugih južnoameriških državah organiziralo veleposlaništvo RS, in nekaterih drugih kulturnih prireditev v organizaciji slovenskega veleposlaništva (prireditve ob 100-letnici rojstva Borisa Pahorja, otvoritev slikarskih razstav v prostorih veleposlaništva ipd.). Ob zaključku študijskega leta in tik pred novim letom so se zbrali na že tradicionalni decembrski prednovoletni večerji.

V **Bukarešti** so novembra 2012 skupaj z Veleposlaništvom RS v Bukarešti v Narodni knjižnici Romunije organizirali dogodek z naslovom *Skozi pogled stoletnikov: identiteta, svoboda in demokracija*, na katerem sta se pogovarjala slovenski pisatelj Boris Pahor in priznani romunski zgodovinar, diplomat, filozof in pisatelj Neagu Djuvara. Pogovor, ki je potekal v francoščini (s simultanim prevajanjem v romunščino in angleščino), je povezovala in usmerjala Carmen Mușat, urednica tednika *Observator Cultural*, dogodka pa se je udeležilo več sto ljudi. Pred dvorano je bila otvoritev razstave o življenju in delu Borisa Pahorja, ki sta jo postavila lektor in prevajalka Eva Catrinescu. Novembra so na fakulteti pripravili slovenski filmski večer z igranim filmom Nejca Gazvode *Izlet*, nato pa so v okviru Svetovnih dnevov pripravili filmske večere s filmi *V letu hip hopa*, *20. stoletje Jurija Gustinčiča* in *Spomini med koši – Ivo Daneu*, ki ga je v okviru lektorata slovenščine v romunščino prevedla Alina Irimia. Decembra so se študenti, profesorji in lektorji srečali na že tradicionalnih Kolindah, voščili in zapeli so tudi po slovensko. Maja 2013 so v sodelovanju s slovenskim veleposlaništvom, Češkim centrom in Romunskim kulturnim inštitutom organizirali filmska večera z režiserjem

Metodom Pevcem. Najprej so si ogledali *Aleksandrinke* z romunskimi podnapisi, nato pa še najnovejši film *Vaje v objemu*. Obe prireditvi sta bili zelo dobro obiskani, s kratkima nagovoroma ju je odprla veleposlanica RS v Bukarešti Jadranka Šturm Kocjan, prisotni so bili tudi mediji. V poletnem semestru so si ogledali filma *Stanje šoka* in *Lahko noč, gospodična*.

V **Clevelandu** so pripravili projekcije slovenskih dokumentarnih filmov, še posebej dobro sprejet je bil film *Aleksandrinke*, študenti pa so spekli potico, piškote idr. Novembra je lektorat obiskala ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Ljudmila Novak, ki je odprla del slovenske knjižnice na lektoratu s knjigami zlasti zamejskih in izseljenskih avtorjev in pripravila predavanje, ki se ga je udeležilo 40 ljudi. Na lektoratu je gostoval tudi Vlado Kreslin, dogodka pa se je udeležilo več kot 70 ljudi, vključno z dekanom in generalnim konzulom ter nekaterimi profesorji. S Kreslinom je imel lektor pred koncertom kratek intervju.

Na **Dunaju** so sodelovali pri Svetovnih dnevih, priredili so tudi Slovenski večer ter ekskurzijo v Ljubljano.

V **Gentu** so novembra 2012 v okviru Svetovnih dnevov v prostorih veleposlaništva v Bruslju priredili tri zaporedne filmske večere v sodelovanju z drugima lektoratom slovenščine v Belgiji in Veleposlaništvom RS v Belgiji. Dokumentarne filme *Aleksandrinke*, *Ivana Kobilca – portret slikarke* in *Presihajoče jezero* si je ogledalo od 15 do 40 ljudi. V začetku decembra jih je na pobudo Študentske založbe obiskala pesnica Katja Perat. Ob koncu februarja se je v Belgiji mudil slovenski pisatelj, pesnik, esejist, scenarist in fotograf Dušan Šarotar, ki je obiskal študente na univerzah v Gentu in Bruslju ter se širšemu občinstvu predstavil na literarnem večeru v mednarodnem knjižnem klubu in knjigarni Passa Porta v Bruslju kot osrednjem dogodku ob slovenskem kulturnem prazniku. Študenti so brali odlomke njegovih del v katalogu, ki ga je izdala Študentska založba.

V **Gradcu** so si v okviru Svetovnih dnevov ogledali *Presihajoče jezero*, film o Toporišču in *Aleksandrinke*. V istem tednu je na Inštitutu za slavistiko potekal spominski večer ob 100-letnici smrti prof. Karla Štreklja (1859–1912), življenje in delo slovenskega jezikoslovca ter zbiratelja ljudskih pesmi so predstavili dr. Ludvik Karničar, dr. Engelbert Logar, dr. Matija Ogrin in dr. Milena Mileva Blažič. Večer sta kulturno popestrila dramska igralka Breda Pugelj, ki je interpretirala epske pesmi iz Štrekljeve zbirke, in tenorist Miha Brkinjač. Leto so zaokrožili z Božičnico, ki so jo organizirali v Klubu slovenskih študentk in študentov Gradec. Maja 2013 so bili na ekskurziji v Sloveniji, med drugim so obiskali rojstni kraj A. M. Slomška Ponikvo, Ipavčevo hišo v Šentjurju, kartuzijanski samostan in muzej na prostem v Pleterjah, galerijo Božidarja Jakca in formo vivo v samostanu Kostanjevica na Krki, Župančičevo spominsko zbirko v Vinici, Škocjanske jame, Hrastovlje, soline v Sečovljah, slovenske istrske vasi, se ustavili v Lipici, na Kosovelovi domačiji v Tomaju in Ljubljani. Marca 2013 so se srečali s slovenskim veleposlanikom na Dunaju Aleksandrom Geržino, ki si je pred koncem svojega mandata na Dunaju postavil za cilj v Gradcu urediti slovensko čitalnico. S pomočjo mariborske univerzitetne knjižnice, vseh slovenskih organizacij v Gradcu (inštitutom za slavistiko, inštitutom za prevajalstvo, Klubom slovenskih študentk in študentov, kulturnim društvom Člen 7 in društvom Avstrijsko-slovensko prijateljstvo) ter ob veliki podpori veleposlaništva so zbrali okoli 2.000 knjižnih enot in junija slovesno odprli Slovensko čitalnico v Gradcu, ki deluje v sklopu prenovljene avstrijskoštajerske deželne knjižnice v strogem središču mesta. Odprtja čitalnice so se udeležili visoki predstavniki avstrijskih in slovenskih državnih, znanstvenih in kulturnih ustanov. S čitalnico je Gradec dobil središčno inštitucijo, ki bo kulturno povezovala Slovence, živeče v Gradcu, študente slovenščine in druge. Junija je bil v njej organiziran literarni večer s pesnico Katjo Perat.

V **Granadi** so organizirali Svetovne dneve, v okviru katerih jih je obiskal pisatelj, prevajalec in urednik Jani Virk, v sodelovanju z ustanovo Fundación euroárabe v Granadi pa so si ogledali cikel slovenskih filmov, povezanih z afroarabskim svetom (*Aleksandrinke* in filma Toma Križnarja). O sodobni slovenski književnosti je ob svojem obisku predavala dr. Alojzija Zupan Sosič. Predvajali so film o Ivu Daneu, ki so si ga preko slovenskega veleposlaništva v času Eurobasketa 2013 ogledali v Malagi in Madridu, v sodelovanju s slovenskim veleposlaništvom pa so izvedli tudi mini tečaj slovenskega jezika v Madridu.

V **Hamburgu** so v okviru Svetovnih dnevov organizirali filmske večere in si ogledali vrsto dokumentarnih filmov, ki so bili zelo dobro obiskani, študenti pa so vsakega pospremili z uvodnim referatom: *V letu hip hopa*, *Fabiani: Plečnik*, *Samotni hodec skozi neprijazni čas* in *Ime mi je Janez Janša*. Obiskali so gostujočo predstavo Slovenskega mladinskega gledališča iz Ljubljane *Preklet naj bo izdajalec svoje domovine*, ki je februarja 2013 nastopilo v okviru Lessingovega festivala v Hamburgu, sledil je pogovor z ustvarjalci. Na univerzi je gostoval Gregor Inkret, avtor prispevka o Hamburgu, ki je bil objavljen v Tribuni in v katerem je predstavil kantavtorja Vlada Kreslina. S študenti so aprila in maja pomagali Mojci Mavec

odkrivati Hamburg za oddajo Čez planke. Študenti so dobili možnost, da so lahko predstavili svoje delo, stran na Facebooku Viva Slovenia, ki poroča o slovenskih dogodkih v Hamburgu ter drugod po Nemčiji, ter svoje prijatelje, ki so že obiskali Slovenijo. V okviru festivala ViVa Vostok, ki ga je s podporo fundacije Robert Bosch organizirala literarna hiša Literaturhaus Hamburg, sta junija z delavnico in branjem nastopila dr. Peter Svetina in Damijan Stepančič. Nadaljevali so z dopolnjevanjem spletnega projekta Slowenisch lernen – učenje slovenščine na daljavo za nemško govoreče, med drugim z novo postavitvijo strani. Za projekt je lektorici uspelo pridobiti sredstva STU, Ministrstva za kulturo ter Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Leta 2012 je projekt prejel evropsko jezikovno priznanje in s tem potrdilo, da je koristen in uporaben v širšem evropskem prostoru.

V **Katovicah** je bila novembra 2012 Filološka fakulteta stičišče slovensko-poljskih kulturnih stikov. V okviru prireditve Slovanske regije kulture; Slovenija v Šleziji so se odvijali trije večji dogodki: Manca Erzetič, pesnica in dobitnica priznanja lirikonfestov zlát, je s predavanjem Neevropski vplivi na Srečka Kosovela; vpliv Rabindranatha Tagoreja nagovorila približno 60 študentov in drugih gostov. Pesnik, kritik, esejist in urednik Zoran Pevec je predaval na temo Ženski liki v slovenski poetični drami po 1960. letu. Kaj je pesem v prozi, slovarjenje in didaskalizacija poezije, jim je razložil pesnik in pisatelj Ivo Stropnik. Druženje se je nadaljevalo v Mikołówu na Instytutu Mikołowskim, kjer jih je nagovoril direktor dr. Maciej Melecki, sicer tudi pesnik, scenarist in urednik. Literarno-glasbeni večer je bil posvečen dr. Tonetu Pretnarju, saj je minilo skoraj 20 let, odkar je v Sosnovcu umrl takrat 47-letni lektor slovenščine na Inštitutu za slovansko filologijo. Profesorica katoviške slovenistike dr. Božena Tokarz ga je predstavila kot raziskovalca, odličnega prevajalca, ljubitelja in poznavalca poljske literature, literarnega zgodovinarja in verzologa, predvsem pa kot velikega človeka. Za odlično interpretacijo njegovih pesmi je poskrbel Marko Dolžan, predsednik Društva Triglav-Rysy. Prijetno druženje se je zaključilo s kitaro in z uglasbeno poezijo v slovanskih jezikih v izvedbi Klemna Piska. Naslednji dan je v središču Rondo Sztuki v Katovicah potekalo srečanje slovenskih in poljskih založnikov, književnikov, prevajalcev, kulturnikov, raziskovalcev jezika in literature. Udeležence je pozdravil in nagovoril predstavnik Veleposlaništva RS na Poljskem Borut Valenčič. Dobitnika Pretnarjeve nagrade ter ambasadorja slovenske kulture in jezika dr. Božena Tokarz in dr. Emil Tokarz sta spregovorila o začetkih in reorganizaciji slovenistike na Poljskem, sodelovanju s kulturnimi in znanstvenimi centri v Sloveniji in na Poljskem ter aktivni založniški dejavnosti. O prevajalskih delavnicah in izdajah literature na Poljskem je poročala dr. Agnieszka Będkowska-Kopczyk iz **Bielsko-Białe**. Večer je povezovala doktorandka Marlena Gruda. V okviru Svetovnih dni so organizirali projekcije treh dokumentarnih filmov. Prvi filmski večer je odprla namestnica predstojnika Inštituta za slovansko filologijo dr. Lucyna Spyryka, goste pa je pozdravila tudi dr. Božena Tokarz. *Aleksandrinke* si je ogledalo 75 obiskovalcev. Drugi večer so se poglobili v skrivnosti in lepote Cerkniškega jezera. Voditelja (študenta slovenistike) sta predstavila posebnosti kraškega jezera, povedala nekaj besed o nastanku in ustvarjalcih filma ter prebrala odlomek o ribolovu iz Valvasorjeve *Slave Vojvodine Kranjske*. Pred projekcijo filma *Presihajoče jezero* so zavrteli še kratki film *Zeleni Kras*, ki si ga je ogledalo 40 gledalcev. Film *V letu hip hopa*, ki si ga je ogledalo 50 ljudi, so predstavili s pomočjo materiala, ki jim ga je posredoval režiser Boris Petković. Konec novembra in v začetku decembra je v Katovicah in Bielsko-Biały potekalo strokovno srečanje slovenskih in poljskih književnih prevajalcev na Poljskem. Tema srečanja je bila Prevajalec kot most med kulturami. V Katovicah je v galeriji BWA potekal literarno-glasbeni večer s pesnikom, pisateljem in prevajalcem Iztokom Osojnikom, ki je spregovoril o svoji zadnji zbirki ****Asterisk*. Druženje se je zaključilo s koncertom glasbene skupine *Nevenneven*. Srečanje, ki se je nadaljevalo v Bielsko-Biały, so soorganizirali Kulturno-umetniško društvo Police Dubove, Društvo slovenskih književnih prevajalcev, Inštitut za slovansko filologijo Filološke fakultete v Katovicah ter Oddelek za slavistiko Filozofske fakultete v Ljubljani. Prireditve sta podprla tudi Javna agencija za knjigo RS in Veleposlaništvo RS v Varšavi. Prav tako decembra je v prostorih fakultete potekal slavistični dan; študenti in delavci Inštituta za slovansko filologijo so na stojnicah predstavljali kulturo Slovenije in nekaterih drugih slovanskih držav. Mimoidoči so si lahko ogledali video predstavitev turističnih znamenitosti ali pa se naučili nekaj osnovnih slovenskih fraz.

V **Kijevu** so novembra 2012 na Univerzi v Kijevu ter v Knjižnici parlamenta gostili slovenske pisatelje: Miho Mazzinija, Gorana Vojnoviča in Lucijo Stepančič.

V **Krakovu** je oktobra 2012 v klubu Migawka potekalo srečanje s slovenskimi pesnicami: Majo Vidmar, Barbaro Korun, Jano Putrle Srdić in Ano Pepelnik. Dogodek sta vodila prevajalca slovenske literature Adam Wiedemann in dr. Agnieszka Będkowska-Kopczyk. Gostovanje, ki je bilo del promocije slovensko-poljske antologije 16 slovenskih pesnic, sta soorganizirala Center za slovensko književnost in Javna agencija za knjigo RS. Prav tako oktobra so si v klubu Re ogledali film *Izlet* režiserja Nejca Gazvode, in sicer v okviru

projekta Sodobni slovanski filmi, ki so ga pripravili na slavistiki. Decembra so se udeležili poljsko-slovenskega srečanja knjižnih prevajalcev v Bielsko-Biały, kjer so bili predstavljeni referati na temo prevajanja slovenske književnosti v poljščino in obratno. Po referatih se je razvila razprava o praktičnih vidikih prevajanja in objavljanja literature. V okviru Svetovnih dnevo so si ogledali filma *V letu hip hopa* in *20. stoletje Jurija Gustinčiča*, pred tem pa so študenti predstavili celoten projekt. Projekcije so se poleg študentov udeležili tudi drugi gledalci, po njej pa je sledila debata o prevajanju, na kateri so študenti, ki so prevedli film *20. stoletje Jurija Gustinčiča*, spregovorili o svojih prevajalskih izkušnjah. Marca 2013 so si ogledali film *Presihajoče jezero*, še pred projekcijo filma pa so bili priča geografski predstavitvi Slovenije in specifik slovenskega Krasa. Sredi maja so priredili gostovanje Tomaža Šalamuna na pesniškem festivalu Czesława Miłosza. Obisk je bil povezan z izdajo njegove pete pesniške zbirke, ki je izšla v poljščini. Najprej je bilo na programu predavanje o Šalamunovi ustvarjalnosti, ki ga je pripravil prevajalec njegovih pesmi Miłosz Biedrzycki. Sledila sta branje pesmi, ki ga je Šalamun izvajal skupaj s tremi drugimi pesniki, ter za konec še Šalamunov avtorski večer, ki je pritegnil veliko poslušalcev. Maja jih je obiskal tudi pisatelj Borut Golob. Med srečanjem s študenti je avtor predstavil svoj drugi roman *Raclette*, ki se je uvrstil med pet finalistov nagrade kresnik.

V **La Plati** so se ob koncu semestra srečali s slovenskim veleposlanikom Tomažem Mencinom in predstojnikom oddelka na univerzi.

V **Lawrenceu** so septembra 2012 in februarja 2013 priredili dva večera slovenskega filma za študente Univerze v Kansasu, odprta tudi za neuniverzitetne obiskovalce: *Lahko noč, gospodična* in *Aleksandrinke*.

V **Lizboni** so v prvem semestru organizirali gostovanje dr. Vojka Gorjanca, ki je imel predavanje z naslovom Jezik in družba. V študijskih letih 2010/11 in 2012/13 je lektorica koordinirala projekt dvojezičnih antologij portugalskih in slovenskih pesnikov 20. stoletja. Antologiji sta skupno delo pesnikov ter strokovnjakov s področja literature in jezikoslovja v Sloveniji in na Portugalskem, izšli sta v Mariboru in v Guimarãesu. V obeh je predstavljenih 76 slovenskih in portugalskih pesnikov. Novembra 2012 so študenti slovenskega jezika organizirali razstavo o zgodovini Maribora, na otvoritvi pa so imeli kratko predstavitev Slovenije ter izdelali knjigo o znanih meščanih mesta Maribor. Decembra so v okviru Svetovnih dnevo predstavili filma *Mila, naša Mila* in *Presihajoče jezero* ter ustanovili društvo z imenom Slovensko-portugalski kulturni center, pri čemer sta sodelovala tudi slovenski častni konzul Francisco de Calheiros in dr. Vojko Gorjanc.

V **Lodžu** so novembra 2012 v okviru Svetovnih dnevo pripravili večer slovenskih dokumentarnih filmov ter predvajali filma *Presihajoče jezero* in *Ivana Kobilca – portret slikarke*, podnapise za oba filma pa so prevedli študenti. Prireditve so začeli s predstavitvijo mladih prevajalcev (predstavil jih je predstojnik katedre dr. Georgi Minczew) in pogovorom o prevajalskih izkušnjah. Prireditve se je udeležilo kar 12 profesorjev ter 40 radovednih študentov in drugih obiskovalcev. V premoru med filmoma je Društvo slovensko-poljskega prijateljstva Triglav-Rysy pripravilo banket. Aprila 2013 so organizirali tradicionalni 13. festival znanosti, tehnike in umetnosti. Ciljna publika so bili dijaki zaključnih letnikov gimnazije, študenti in drugi zainteresirani. V okviru festivala se je zvrstilo več kot 100 predavanj z najrazličnejših področij. Katedra za južno slavistiko se je odločila promovirati slovenščino in Slovenijo, seveda z mislijo na študijsko leto 2014/15, ko bo slovenistika spet postala predmet A in jo bodo študenti vpisali kot glavni študij. Študenti so pripravili dve odmevni predavanji. V okviru prvega z naslovom Lepota Slovenije je dr. Anetta Buras Marciniak predstavila slovensko zgodovino, geografske značilnosti, mesta in prebivalstvo, študent Michał Lewiak pa slovenske gore. Dr. Agnieszka Zatorska je na koncu spregovorila o posebnostih slovenskega jezika. Drugo predavanje je pripravila dr. Katarzyna Bednarska, ki je predstavila nekatere znane Slovence, nato pa so si prisotni ogledali film *V letu hip hopa*. Prav tako aprila je lektorica izvedla večer slovenske kuhinje, ki se ga je udeležilo več kot 50 študentov in profesorjev. Prisluhnili so uvodni predstavitvi o značilnostih slovenske kuhinje, si ogledali film o pripravi nekaterih tradicionalnih slovenskih jedi in na koncu kuhali.

V **Louvain-la-Neuvu** so novembra v okviru Svetovnih dnevo priredili tri večere slovenskega dokumentarnega filma na slovenskem veleposlaništvu. Februarja 2013 je potekal slovenski filmski večer: študentska predstavitev Slovenije in slovenskega jezika, ogled filma *Presihajoče jezero* (s francoskimi podnapisi) in nagovor odpravnika poslov na slovenskem veleposlaništvu J. P. Vonarba.

V **Lvovu** so novembra 2012 v Palači umetnosti odprli arhitekturno razstavo dr. Luke Skansija z naslovom Slovenija: mojstri in arhitektura 20. stoletja. Razstavo je organiziralo Veleposlaništvo RS v Kijevu, lektorat pa je sodeloval pri promociji dogodka ter simultanim prevajanju otvoritvenega govora in profesorjevega predavanja. V istem mesecu so

gostili tri vidnejše slovenske pisatelje, in sicer Lucijo Stepančič, Gorana Vojnoviča in Miho Mazzinija. Literarni večer so priredili v knjigarni Je, simultano prevajan pogovor pa popestrili z ogledom Mazzinijevega kratkega filma *Obisk*, ki so ga podnaslovili v ukrajinščini. Obiskovalci so prejeli knjižice s prevodi odlomkov iz romanov *Jugoslavija, moja dežela* in *V četrtek ob šestih* ter prevodom kratke zgodbe z naslovom *Zelo preprosta zgodba*. Gostovanje sta omogočili Študentska založba in ustanova Čar Slovenije. V knjigarni Je so si ogledali tudi dokumentarna filma o Juriju Gustinčiču in Cerkniškem jezeru. Pred projekcijo so študenti, ki so filma prevajali, na kratko predstavili njuno vsebino.

V **Moskvi** so priredili filmski večer v okviru Svetovnih dnevov; na prošnje slovenskih podjetij oz. podjetnikov (Jelovica, Spirit Slovenija idr.) so študentke prevajale na sejmi in poslovnih srečanjih.

V **Münchnu** so decembra 2012 v okviru Svetovnih dnevov priredili Hip hop večer in aprila Literarno-glasbeni večer z Vladom Kreslinom.

V **Nottinghamu** in **Londonu** so se priprave na Svetovne dneve začele že v drugi polovici študijskega leta 2011/12, ko so s študenti prevajali in urejali podnapise za dokumentarni film o Juriju Gustinčiču. Film *20. stoletje Jurija Gustinčiča* so prikazali novembra 2012, pred filmom pa jim je značilnosti slovenskega dokumentarnega filma in njegove produkcije predstavila Barbara Spreiz, Slovenka, živeča v Nottinghamu, sicer strokovnjakinja za kitajski dokumentarni film. Ogledali so si še filma *Aleksandrinke* in *V letu hip hopa*. Kot pripravo na gostovanje pisatelja in režiserja Gorana Vojnoviča so si ogledali njegov film *Piran – Pirano*. Z Gabriele Babnik so se marca 2013 pogovarjali o njenih romanih, zlasti romanu *V visoki travi*. Z obema gostoma so se pogovarjali tudi na literarnem večeru v prostorih slovenske ambasade v Londonu, ki se ga je udeležilo 30 ljudi, marca pa se je 35 ljudi zbralo še na literarnem večeru z Goranom Vojnovičem v Nottinghamu. Vse večere je povezovala dr. Polly McMichael. Ob dogodkih v Nottinghamu in Londonu so pripravili knjižico s prevodi odlomkov iz romana *V visoki travi* Gabriele Babnik, Vojnovičevega romana *Jugoslavija, moja dežela* in prevodom kolumne *Mednarodna skupnost, to smo mi*. Dogodke so omogočili Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik, Oddelek za ruske in slovanske študije Univerze v Nottinghamu, Študentska založba, Javna agencija za knjigo RS in slovenska ambasada v Londonu. V okviru Erasmusove izmenjave učiteljev so gostili dr. Mileno Milevo Blažič s Pedagoške fakultete v Ljubljani, ki je predstavila slovenski kontekst literarnega ustvarjanja za mladino in otroke ter s študenti razpravljala o pravljičah Svetlane Makarovič. Zavzela se je tudi za obuditev aktivnega sodelovanja med pobratenima mestoma Ljubljano in Nottinghamom. Jani Kovačič je nastopil v dvorani Performing Arts Studio, kjer je 25 obiskovalcev prisluhnilo izboru njegovih pesmi in besedila spremljalo ob dvojezični projekciji. Gostovanje Janija Kovačiča je bilo poleg promocije slovenske kulture pomembno tudi z raziskovalnega vidika. Dr. Polly McMichael se namreč v svojem raziskovalnem projektu ukvarja s stiki med ruskimi in slovenskimi kantavtorji, zato je bila kot novost na lektoratu uvedena bralna skupina, zasnovana kot prostovoljna obštudijska dejavnost, odprta za vse, ki jih zanima slovenska literatura. V njej so sodelovali večinoma sedanji in nekdanji študenti slovenščine, občasno pa so se jim pridružili tudi gostje, npr. pisateljica Gabriela Babnik in dr. Milena Mileva Blažič.

V **Novem Sadu** so priredili dejavnosti v času Svetovnih dnevov.

V **Padovi** so za uvod v študijsko leto organizirali gostovanje Borisa Pahorja, ki je v okviru projekta Fiera delle parole predstavil svojo najnovejšo knjigo. Pahor je privabil številno publiko, študenti pa so ga razveselili z znanjem slovenščine in poznavanjem njegovih del. Oktobra so gostili dr. Ano Torož z novogoriške univerze, ki je predavala na temo Podoba Trsta in Tržaškega v slovenski in italijanski poeziji prve polovice 20. stoletja, stekli pa so tudi pogovori o tesnejšem povezovanju obeh univerz s podpisom pogodbe Erasmus. Novembra so se ljubljanskim slovenistom pridružili na tradicionalnem Popotovanju od Litije do Čateža. Obisk Slovenije so podaljšali ter si ogledali še Radovljico in Bled, na poti domov pa so se ustavili pri Predjamskem gradu. Novembra so Svetovne dneve odprli z ogledom filma *Mila, naša Mila*, saj sta podnapise zanj prevedli padovanski študentki slovenščine. V sodelovanju s tržaško prevajalsko fakulteto in Založništvom tržaškega tiska so v Trstu organizirali srečanje z Jolko Milič, prevajalko in poznavalko poezije Mile Kačič. V Trstu je lektorica s kolegico dr. Karin Marc Bratina obiskala slovenski konzulat, navezali pa sta tudi tesnejše vezi s slovenskim programom na RAI 3, kamor so ju kasneje povabili kot gostji v oddajo Mikser, na kateri sta predstavili svoje delo na univerzah v Trstu in Padovi. Maja jih je obiskala dr. Nataša Pirih Svetina, ki je imela serijo predavanj o študiju v Sloveniji in izpitih iz znanja slovenščine za tujce. Sledilo je sodelovanje z društvom Giovani Europei, v katerem sodelujejo sodelavci padovanske univerze, ki se ukvarjajo z mlado evropsko književnostjo. Od leta 2006 vsako leto organizirajo simpozij na aktualno temo, tokrat je bila rdeča nit predstavitev mesta oz. urbanega prostora v umetnosti. Prvič so povabili v goste slovenskega avtorja Gorana Vojnoviča, s katerim so si ogledali dva njegova filma, in sicer *Piran – Pirano* ter kratki film

Moj sin, seksualni manijak, ki se vsak na svoj način navezuje na krovno temo simpozija. Pogovarjali so se tudi o njegovi literaturi na temo Goran Vojnović in obrazi današnje Ljubljane.

V **Parizu** so novembra 2012 organizirali predstavitev študija slovenistike, ki je bila namenjena udeležencem dopolnilnega pouka slovenščine v Parizu, potekali pa so tudi Svetovni dnevi. Februarja 2013 so organizirali Dan odprtih vrat in sodelovali pri prireditvi ob slovenskem kulturnem prazniku, ki ga je organiziralo Društvo Slovencev v Parizu (recitacije v slovenščini in francoščini). Konec februarja so gostili pisatelja Draga Jančarja, marca so skupaj z združenjem Mladi Pariz priredili filmski večer, udeležili pa so se tudi dogodka Pesnika Tomaž Šalamun in Barbara Pogačnik se predstavita. Aprila so gostili dr. Mojco Schlamberger Brezar z ljubljanske Filozofske fakultete, ki je predavala o slovenskih medijih.

V **Peking**u so oktobra 2012 gostili 15-člansko delegacijo slovenskih izobraževalnih ustanov (v sodelovanju s Konfucijevim inštitutom in ljubljansko Ekonomsko fakulteto), novembra so si na Festivalu evropskega filma ogledali film *Lahko noč, gospodična* Metoda Pevca, decembra pa so potekali Svetovni dnevi, v okviru katerih so si na pekinški univerzi ogledali filma *Presihajoče jezero* in *Aleksandrinke* s kitajskimi podnapisi. Pred ogledom filma *Aleksandrinke* so imeli program, ki je vključeval opis projekta, režiserja in filma, po filmu pa se je odprla diskusija o problematiki delovnih migracij in odraščanja brez matere. Dogodek so priredili v sodelovanju z RTV Slovenija in Veleposlaništvom RS. Marca 2013 je v okviru festivala Bookworm International Literary Festival v Peking u gostoval dr. Andrej Blatnik, ki je s študenti prevedel šest kratkih zgodb, s katerimi je nastopil na festivalu. V sodelovanju s Slovensko turistično organizacijo in Veleposlaništvom RS so izvedli Turistični sejem. Maja so se udeležili 3. mednarodnega filmskega festivala v Peking u in si ogledali film *Šanghaj*, sledil pa je pogovor z enim izmed producentov Boštjanom Ikovičem.

V **Pragi** so konec novembra in v začetku decembra 2012 organizirali prireditve v okviru Svetovnih dnevor, in sicer na različnih praških lokacijah, izbranih po kriteriju tematike samih filmov. V Domu narodnostnih manjšin so predvajali filme *Aleksandrinke*, *Presihajoče jezero*, *20. stoletje Jurija Gustinčiča* in *Spomini pod koši*, na Filozofski fakulteti filma o Jožetu Toporišču in Ivani Kobilca, v kinotečnem kinu Ponrepo film o Plečniku in Fabianiju, v mladinskem kulturnem centru Klub Klubovna pa dokumentarec *V letu hip hopa*, ki ga je dopolnil koncert slovenskega raperja N'toka. Nadgrajena je bila tudi projekcija filma o Plečniku in Fabianiju: veleposlaništvo je poskrbelo za predstavitevno predavanje o delu obeh arhitektov, ki ga je imel pred filmom eden najboljših čeških poznavalcev Plečnikovega dela prof. Zdeněk Lukeš, spremljevalno razstavo s Plečnikovim delom navdihnjenega nakita Ajde Balderman Plesník in pogostitev. Decembra je v okviru obiska Prage, ki ga je organiziralo slovensko veleposlaništvo, Filozofsko fakulteto obiskal pisatelj Boris Pahor. Srečal se je tudi s študenti Katedre za južnoslovanske in balkanistične študije ter slovenisti, ki so na dogodek pripotovali iz Brna in Pardubic. Pisatelj jim je dobro uro predaval o svoji literaturi, družbenopolitičnem kontekstu njenega nastajanja in recepciji v svetu. Poskrbeli so tudi za branje na literarnem večeru v Knjižnici Václava Havla: študenti so prevedli zgodbo *Metulj na obešalniku* in odlomek *Grmade v pristanu*, ki sta poleg zgodbe *Rože za gobavca* edina prevoda Pahorjeve literature v češčino doslej. Marca 2013 so svoje delo in prevedene knjige v kavarni Řetězová predstavili praški prevajalci Hana Mžourková, Lenka Daňhelová, Kamil Valšík in Aleš Kozár, aprila pa so v Tynski literarni kavarni nastopili še njihovi kolegi iz Brna, Petr Mainuš, Libor Doležal in Zdeněk Rejda, ter pražan Radek Novák. Študentka Eliška Bernardová je za potrebe Dnevov Slovenije v Brnu prevedla dialoško listo filma Františka Čapa *Vesna*. Marca so imeli še filmski večer s projekcijo filma Nejca Gazvode *Izlet*. Študentka Lucie Pechová je kot oskrbnica slovenske stojnice (pripravilo jo je veleposlaništvo) sodelovala na Dnevu Evrope v praškem parku Kampa. Sodelovali so na predstavitvi Borisa Pahorja, ki jo je maja na Praškem knjižnem velesemju pripravil in vodil praški slovenistični kulturni delavec Radek Novák.

V **Regensburg**u so novembra 2012 v sodelovanju z LUD Literatura organizirali dve literarni branji, in sicer prvo na sedežu slovenske misije v Münchnu, drugo pa v Regensburgu. Brali so Tomaž Šalamun, Primož Čučnik, Gregor Podlogar in Andrej Hočevár. Pesmi so bile prevedene tudi v nemščino. V Münchnu se je zbralo 50 ljudi, tudi veliko Slovencev, ki tam študirajo ali delajo, v Regensburgu pa je bilo 20 poslušalcev, predvsem z univerze. V okviru Svetovnih dnevor so prevedli in prikazali film o Ivi Danevu, pozneje pa so si ogledali še druge filme. Februarja 2013 so v sodelovanju s Študentsko založbo organizirali dvojezično branje z Janijem Virkom, ki je bral iz svojih romanov, pogovor z njim pa je vodil lektor. Dogodka se je udeležilo 30 ljubiteljev slovenske književnosti in študentov.

V **Rimu** so študijsko leto zaznamovali predvsem slovenski dokumentarni filmi. Začeli so decembra 2012 s filmom *20. stoletje Jurija Gustinčiča* (ki so ga tudi prevedli), na slavnostni otvoritvi projekta pa je novinarka Mojca Širok, dopisnica RTV Slovenije iz Rima, pred filmom predstavila Gustinčiča kot svojega novinarskega kolega. Po projekciji sta bila v središču

pozornosti prevajalca Luigi in Gloria, ki sta predstavila svoje izkušnje s prevajanjem filma za podnaslavljanje, ki je v Italiji zelo redko. Dogodka se je udeležilo 30 obiskovalcev, med katerimi je bilo poleg študentov precej v Rimu živečih Slovencev in nekaj predstavnikov z veleposlaništev nekdanjih jugoslovanskih republik. Na predvečer Prešernovega dne so si ogledali film *Fabiani : Plečnik*. Obiskovalci so bili nad filmom navdušeni, pohval pa so bili znova deležni tudi organizatorji projekta in študenti prevajalci. Času in dnevu primerno so filmski večer izkoristili tudi za mini promocijo kulturnega praznika kot slovenskega državnega praznika; predstavili so pomen Prešernove nagrade in Prešernove nagrajence. Marca so si ogledali še film *Ivana Kobilca – portret slikarke*. Septembra, na dan evropskih jezikov, so sodelovali na prireditvi Parleuropa, kjer je 111 tekmovalcev peš in z avtobusi dirjalo po Rimu, da bi se lahko v šestih urah udeležili čim več polurnih predstavitev 9 evropskih jezikov, med njimi tudi slovenščine. Dogodek Rally delle lingue sta organizirala Generalni direktorat Evropske komisije za prevajanje in Mreža nacionalnih kulturnih inštitutov EU, osrednja tema praznika jezikov pa je bila igra, preko katere so Rimljani spoznavali evropsko večjezičnost in večkulturnost. Udeleženci so tekmovali na različnih lokacijah starega mestnega jedra Rima, v prostorih kulturnih inštitutov, knjižnic in kulturnih društev. Tekmovanje iz slovenščine se je odvijalo v prostorih Casa delle traduzioni, tekmovalci pa so se (jezikovno) pomerjali v košarki, ki je bila skupaj z Eurobasketom 2013 osrednja tema njihove uspešne jezikovne predstavitve. Pri pripravi dogodka so sodelovali z Veleposlaništvom RS v Rimu.

V **Skopju** so v okviru Svetovnih dnevov najprej prevedli podnapise slovenskih dokumentarnih filmov v makedonščino, novembra 2012 pa so si jih tudi ogledali. Oktobra so jih obiskali ministrica Ljudmila Novak in drugi člani Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter veleposlanik RS v Makedoniji Branko Rakovec, februarja 2013 pa še državni sekretar Matjaž Longar. Priredili so tudi srečanje s študenti slovenistike, ki so nastopili z literarnim branjem. Aprila so priredili Slovenski večer, v sodelovanju s Forumom slovanskih kultur, Društvom slovenskih pisateljev in Društvom slovenskih književnih prevajalcev pa so junija v Ljubljani organizirali okroglo mizo z naslovom Slovensko-makedonsko kulturno sodelovanje, na kateri so sodelovali dr. Lidija Arizankovska (Filološka fakulteta v Skopju), dr. Namita Subiotto (Filozofska fakulteta v Ljubljani), dr. Mojca Nidorfer Šiškovič (Filozofska fakulteta v Ljubljani), književnik Vladimir Žabot in makedonski veleposlanik v Sloveniji Igor Popov.

V **Sofiji** so v okviru Svetovnih dnevov prevedli film o Fabianiju in Plečniku. Film so predvajali decembra 2012, ogledali pa so si ga študenti srbohrvaščine in predavatelji s Slovanske fakultete. Po ogledu je sledil pogovor o filmu oz. slovenski arhitekturi ter prijetno druženje s pogostitvijo v sodelovanju z Veleposlaništvom RS v Budimpešti.

V **Tokiu** so si v okviru Svetovnih dnevov ogledali štiri filme, za katere so študenti pripravili tudi podnapise v japonskem jeziku: *Aleksandrinke*, *V letu hip hopa*, *Fabiani : Plečnik in Toporišič – Samotni hodec skozi neprijazni čas*. Ogledali so si še film *Oča*, intervju z režiserjem Vladom Škafarjem pa so izvedli kar preko Skypa.

V **Trstu** so na Filozofski fakulteti pri projektu Svetovni dnevi sodelovali z Visoko šolo modernih jezikov za tolmače in prevajalce. Študenti so v italijanščino prevedli in podnaslovili film o Jožetu Plečniku in Maksu Fabianiju. Ogledali so si ga decembra 2012 v Narodnem domu, pred prikazom filma pa je prof. Miran Košuta podrobno predstavil delovanje slovenistike na tržaški univerzi in glavne cilje, ki so povezani s promocijo slovenskega jezika tako na univerzah kot v širšem okolju, še posebno tam, kjer živijo Slovenci. Prireditve so se udeležili številni mediji in generalni konzul. Januarja 2013 so si ogledali film Elisabette Sgarbi *Trieste, la contesa*, ki prikazuje Trst z različnih vidikov. Aprila so jih obiskali študenti slavističnega oddelka z univerze v Bratislavi. Maja so skupaj s Tržaško knjigarno organizirali predstavitev prevoda tržaškega pisatelja Maura Covacicha *Trst, obrnjen na glavo: petnajst sprehodov po mestu vetra*, ki je izšel pri založbi Literatura iz Ljubljane. O knjigi in prevodu v slovenščino se je s prevajalcem Vasjo Bratino pogovarjal Miran Košuta, ki je pogovorno-bralno dopoldne uvedel z izčrpno predstavitvijo Maura Covacicha, priznanega italijanskega pisatelja, ki ima tudi slovenske korenine. V polni priložnostni kavarni Tržaške knjigarne so bili navzoči številni novinarji iz Italije in Slovenije ter konzulka Eliška Kersnič Žmavc. Prav tako maja so se s študenti udeležili simpozija, ki je obravnaval odnos slovenskih pesnikov in pisateljev do italijanske književnosti. Magda Jevnikar, Marija Kacin, Miran Košuta, Marko Kravos, Michele Obič, Boris Pahor, Tatjana Rojč in Ciril Zlobec so vsak s svojega zornega kota obravnavali odnose in medsebojne vplive med slovensko in italijansko književnostjo. Septembra so se v knjižnici Franceta Bevka v Novi Gorici udeležili predstavitve knjige *Slovenska pisateljska pot*. Tudi na Visoki šoli modernih jezikov za tolmače in prevajalce v **Trstu** so se pridružili Svetovnim dnevom. V italijanščino so prevedli tri dokumentarne filme: film o Jožetu Plečniku in Maksu Fabianiju v sodelovanju s Filozofsko fakulteto, o jezikoslovcu Jožetu Toporišiču ter dokumentarni film o zgodovini

slovenskega rapa. Projekcije vseh devetih filmov so decembra 2012 ter januarja, marca, aprila in maja 2013 v tržaškem Narodnem domu zaznamovali tudi spremljevalni kulturni dogodki. Najprej so Svetovne dneve in siceršnje dejavnosti promocije slovenskega jezika, literature in kulture na tržaški univerzi širši javnosti predstavili decembra, ko so prikazali tudi film *Fabiani : Plečnik*, v naslednjih mesecih pa so sledile še projekcije drugih filmov. Marca so v Trst na strokovno ekskurzijo povabili videmske in padovanske študente ter v sodelovanju z Založništvom tržaškega tiska in lektoratom slovenščine v Padovi na prireditvi Kava s knjigo v Tržaški knjigarni organizirali literarno srečanje s prevajalko Jolko Milič, ki se je s študenti in drugimi gosti pogovarjala o izzivih prevajanja raznovrstnih besedil, posebno pozornost pa je namenila prav medkulturnemu posredovanju med slovenščino in italijanščino. Dogodek so navezali na film o slovenski igralki in pesnici Mili Kačič, saj je njeno poezijo v italijanščino prevedla prav Jolka Milič. S študenti so nato spoznali slovenski Trst, pozno popoldne pa so se vrnili na fakulteto, kjer so študenti na okrogli mizi predstavili svoje izkušnje s prevajanjem podnapisov, svoje delo pa je orisala tudi profesionalna prevajalka podnapisov Tanja Sternad, zaposlena v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu. Marca so v goste povabili tudi literarno zgodovinarico dr. Barbaro Zorman z Univerze na Primorskem, ki se ukvarja z ekranizacijo slovenske literature. Aprila so v sodelovanju s Slovenskim klubom v prostorih slovenskih kulturnih organizacij pripravili literarno-prevajalsko srečanje s prevajalcem in vsestranskim besednim umetnikom Boštjanom Gorencem – Pižamo. Z njim sta se o izzivih prevajanja fantazijske literature in o ustvarjalnosti rap glasbe pogovarjali prevajalka Darja Betocchi in lektorica. Pogovor so povezali s filmom *V letu hip hopa*, saj je gost v njem nastopil kot raper. Maja je RAI (slovenska redakcija) predvajal oddajo Mikser, v kateri sta o položaju slovenščine na italijanskih univerzah spregovorili lektorici v Padovi in Trstu, Polona Liberšar in dr. Karin Marc Bratina.

V **Tübingenu** je novembra 2012 potekal literarnozgodovinski večer Jožefinizem ali reformirani katolicizem v notranjeavstrijskih deželah – Cerkvene reforme ljubljanskega knezoškofa Johanna Karla grofa Herbersteina, na katerem je predaval dr. France Dolinar z Univerze v Ljubljani, sodelovali pa so še dr. Anton Schindling, Philip Steiner in Dennis Schmidt. Svetovne dneve so odprli s kulturnim programom (študentka slovenščine Constanze Becker je izvedla skladbi za fagot), nadaljevali pa s predstavitvijo projekta in prevajalcev podnapisov v nemščino. Sledil je ogled filma *Ivana Kobilca – portret slikarke* (prevod podnapisov v nemščino je delo tübingenskih študentov slovenščine), s prikazovanjem drugih filmov pa so nadaljevali vse do junija 2013. Poleg dokumentarnih filmov so si ogledali še filme *Ljubljana*, *Slovenka* in *Piran – Pirano*. Januarja 2013 so si ogledali Mohartovo tiskarno v Derendingenu, februarja pa so priredili literarni večer, na katerem so brali pesmi Daneta Zajca, in slovenski kulturni dan, v okviru katerega je dr. Silvija Borovnik z Univerze v Mariboru predavala na temo Literatura slovenskih avtoric 20. stoletja. Aprila so izvedli recital slovenske poezije Ne čakaj na maj, maja pa so na literarnem večeru prebirali pesmi Mile Kačič. Junija so se podali na ekskurzijo Po Trubarjevi poti v mestu Bad Urach. Na prireditvi Posvet mladim v Stuttgartu so sodelovali na dvodnevem posvetu, ki ga je organiziralo društvo Triglav iz Stuttgarta ob sodelovanju Koordinacije slovenskih društev v južni Nemčiji. Lektorica je v poletnem semestru izvedla predavanji Slovenska slikarka Ivana Kobilca in njen umetniški razvoj ter nemški vpliv na razvoj slovenskega slikarstva v devetnajstem stoletju in Slovenska literatura v 20. stoletju, lektorica slovenščine v Bratislavi dr. Saša Vojtech Poklač pa je predavala na temo Češko-slovaško-slovenska homonimija. Julija sta imela mag. Matthias Jacob in dr. Irma Kern predavanje Slovenski naturalizem – slovenska literatura, predstavitev obdobja. Lektorica sodeluje v projektu Transstar, ki preko procesov prevajanja povezuje jezike velikih in malih narodov ter promovira literaturo manjših narodov. Projekt poteka na univerzah v Tübingenu, Krakovu, Pragi, Kijevu, Zagrebu, Lodžu, Freiburgu in Ljubljani, študenti pod mentorstvom profesorjev prevajajo literarna besedila iz nemščine v posamezne slovanske jezike, tudi v slovenščino in obratno (<http://transstar-europa.com>, www.facebook.com/pages/Transstar-Europa/566118766746461).

V **Varšavi** so novembra 2012 prikazali film *V letu hip hopa* (pogovor o filmu je vodil dr. Janez Bogataj), decembra pa še *Aleksandrinke* (pogovor je vodil dr. Patrycjusz Pająk). Aprila 2013 so organizirali predstavitev Slovenije na Dnevu odprtih vrat, ki ga je organizirala Univerza v Varšavi. Maja so v sodelovanju z Veleposlaništvom RS predstavili Slovenijo na poletnem študentskem prazniku Juvenalije, temu pa je sledil nastop poljsko-slovenskega dueta s pesmimi Srečka Kosovela.

V **Vidmu** so maja 2013 pripravili literarno srečanje s pesnikom Urošem Zupanom. Dogodek je povezovala prof. Maria Bidovec, ki je najprej predstavila Zupanove prevode v številne tuje jezike, njegove pomembnejše zbirke poezij in esejev, pesnik pa se je nato med branjem dotaknil tudi nekaterih slovenskih kulturnih značilnosti. Med literarnim srečanjem so študenti prebirali Zupanove pesmi v slovenščini, potem pa še svoje prevode v italijanščini. V obeh semestrih so v okviru Svetovnih dni organizirali sedem filmskih večerov,

v italijanščino pa so prevedli podnapise za filma o Ivani Kobilci in Cerkniškem jezeru. Poleg obeh filmov so v okviru filmskih večerov predvajali še *Aleksandrinke*, film o Toporišču, filme *Fabiani : Plečnik*, *V letu hip hopa* in *20. stoletje Jurija Gustinčiča*. Pred vsakim filmom so med pogovorom spoznavali znano osebnost, na koncu pa so spregovorili o načinih prevajanja in težavah, ki se pojavljajo pri prevajanju podnapisov. Projekcij so se večinoma udeležili študenti slovenščine, prisotnih pa je bilo tudi nekaj drugih obiskovalcev. Marca 2013 so se skupaj s študenti iz Padove in Trsta udeležili ekskurzije v Trst in Gorico, v okviru katere so se srečali z Jolko Milič, obiskali Narodni dom, kjer so se na okrogli mizi pogovarjali o prednostih in pasteh prevajanja podnapisov, slovenske kulturne ustanove v Gorici ter samostan Kostanjevica in knjižnico Stanislava Škrabca.

V Vilni je septembra 2012 dr. Jelena Konickaja izdala praktično slovnico slovenskega jezika v litovščini z naslovom *Slovėnų kalbos praktinė gramatika*, v okviru mednarodnega pesniškega festivala Druskininkai Poetry Fall 2012 pa jih je obiskala pesnica Stanka Hrastelj. Udeležili so se treh branj poezije: prvega v literarni kavarni Mint Vinetu, drugega v dvorani Piano.lt, tretjega pa v Užupio kavine v republiki Užupis. V okviru mednarodnega festivala monospektaklov Atspindys (Refleksije) sta sredi oktobra v Litvi gostovala režiser in igralec Zijah A. Sokolović ter Jazz Band Lolita (Iztok Vidmar, Primož Simončič in Marjan Stanič), in sicer s predstavo A. P. Čehova *Medved*. Študenti so se udeležili tako predstave kot tudi tiskovne konference pred začetkom festivala, kjer so tudi prevajali. Prav tako oktobra je v gledališču Menu spaustuve gostovalo Slovensko mladinsko gledališče s predstavo *Preklet naj bo izdajalec svoje domovine*. S študenti so se po predstavi zadržali tudi pri diskusiji z igralci; diskusijo so bivši in zdajšnji študenti tudi konsektivno prevajali. Vsi umetniki so jih obiskali tudi na univerzi in se udeležili neformalnih srečanj s študenti. Prve snežinke so padale v ritmu hip hopa, saj so decembra v Muzeju Tomasa Venclove priredili literarno-glasbeno-dokumentarni večer. Dogodka se je udeležil tudi Klemen Pisk, ki je prevajal dela litovskega pisatelja Tomasa Venclove. Krajši literarni večer s Piskom je vodila prevajalka Laima Masyte, po tem pa je lektorica z eno izmed študentk predstavila Svetovne dneve in prevajalce, ki so v litovščino prevedli podnapise za kar pet dokumentarnih filmov: *Fabiani : Plečnik*, *Aleksandrinke*, *V letu hip hopa*, *Spomini med koši – Ivo Daneu* in *Presihajoče jezero*. Sledil je ogled filma *V letu hip hopa*, decembra pa so si na fakulteti ogledali še *Aleksandrinke*. Obeh prireditvev se je udeležilo 60 ljudi. Druge filme so si ogledali v poletnem semestru. Mesto Anykščiai je bilo leta 2012 litovska prestolnica kulture, decembra pa so v okviru te organizirali t. i. Tarmiu kaimelis (Vas dialektov). Za festival je lektorica pripravila raziskavo o slovenskih narečjih in jo predstavila na osrednji prireditvi. Maja 2013 so organizirali že 9. slovenski vikend, v okviru katerega so Litovcem predstavili del slovenske likovne umetnosti. Obiskala jih je ilustratorica, oblikovalka in avtorica stripov Kaja Avberšek, povezali pa so se tudi s skupino litovskih umetnikov z imenom Kitokia grafika (Drugačna grafika), ki se ukvarja s podobno vrsto likovne umetnosti kot gostja. Razstavo z naslovom Kaja Avberšek in njene živali so postavili v galeriji Malonioji 6, kljub dežju pa si jo je že na dan odprtja ogledalo več kot 70 ljudi. Skupaj z litovsko umetnico, ilustratorico in avtorico stripov Anno Pavlovo iz Kitokie grafike je Kaja vodila tudi delavnice na temo Urbane zgodbe. Finančno sta projekt podprla Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik in Veleposlaništvo RS v Kopenhagnu.

V Zadru so posebno pozornost namenili slovenski sodobni pripovedni književnosti: v okviru seminarja je moral vsak študent izbrati literarno delo slovenskega avtorja in ga predstaviti na ustnem delu izpita. Priredili so nekaj filmskih večerov: najprej so si ogledali film *Petelinji zajtrk*, nato pa v okviru Svetovnih dnevorov še pet dokumentarnih filmov. Odlično sta bila sprejeta predvsem filma *V letu hip hopa* in *Spomini med koši – Ivo Daneu*, pogledali pa so si tudi filme *Presihajoče jezero*, *Plečnik : Fabiani* in *Aleksandrinke*.

V Zagrebu so oktobra 2012 organizirali srečanje s slovenskimi avtoricami Ines Cergol, Majo Gal Štromar, Janjo Vidmar in Barbaro Korun. Gostovanje je organiziralo Hrvaško društvo pisateljev, umetnice pa so obiskale tudi fakulteto in se predstavile študentom slovenistike. Novembra so v okviru Svetovnih dnevorov pripravili slovenski filmski večer s predstavitev projekta, februarja 2013 pa so v Zagrebu potekali Dnevi slovenske kulture (v soorganizaciji s slovenskim veleposlaništvom in Slovenskim domom v Zagrebu), na katerih so prikazali filme, ki so jih prevedli v okviru Svetovnih dnevorov. Marca so gostili dr. Stevena Franksa z Univerze v Indiani, ki je pripravil serijo predavanj o skladnji. Maja so v okviru promocije prevoda romana *Nedotakljivi* v hrvaščino v Slovenskem domu priredili srečanje s Ferijem Lainščkom in prevajalko njegovih del dr. Anito Peti Stantić.

Podatki o lektoratih za študijsko leto 2012/2013

Lektorati tipa A	Lektor/-ica	Status predmeta	Število ur tedensko	Slovenistika ima habilitiranega učitelja	Število študentov	Status slovenistike v 2012/13 enak/spremenjen
Beograd	Andreja Ponikvar	dipl., obv. izb., izb.	16 (352)	D (1)	82 (dipl.), 460 (izb.)	enak
Bruselj	mag. Meta Klinar, dr. Marija Žveglič, Martina Kroflič	izb.	12 (312)	/	12	enak
Louvain	mag. Meta Klinar, mag. Pavel Ocepek – dodatni lektorat	izb.	6 (156)	/	3	enak
Buenos Aires	Mojca Jesenovec	izb.	14 (420)	/	120	enak
La Plata	Mojca Jesenovec – dodatni lektorat	izb.	2	/	8	enak
Gent	mag. Pavel Ocepek	obv. izb., izb., podipl.	15 (450)	/	14	enak
Hamburg	Monika Pemič	obv. izb., izb.	8 (199)	D (2)	44	enak
Lizbona	Mateja Rozman	obv. izb., izb.	14 (644)	/	42	enak
Vilna	Lara Pžent	izb.	12 (384)	D (1)	10	enak
Lektorati tipa B						
Bern	Jasmina Lepoša	izb.	4	/	6	enak
Bratislava	dr. Saša Vojtech Poklač	obv. izb., izb.	19,5 (585)	/	208	enak
Nitra	dr. Saša Vojtech Poklač – dodatni lektorat	obv. izb.	1,5 (45)	/	8	izvedba odvisna od financiranja
Brno	Mateja Kosi	dipl., podipl., izb.	19 (570)	D (1)	89	enak
Budimpešta	dr. Mladen Pavičić	dipl., obv., obv. izb., izb.	18 (540)	D (2)	42	enak
Bukarešta	Boštjan Božič	obv. izb., izb.	14 (318)	/	28	izvedba še na 2. bolonjski stopnji
Cleveland	Luka Zibelnik	izb.	7,5 (260)	/	9	enak
Kirtland	Luka Zibelnik – dodatni lektorat	izb.	6 (150)	/	28	lektorata ne bo
Gdansk*	mag. Maša Guštin	obv., obv. izb.	12	/	50	enak
Uppsala	Morgan Nilsson	izb.	4 (120)	/	21	enak
Gradec	Tjaša Alič	dipl., obv., obv. izb., izb.	10 (300)	D (3)	96	enak
Granada	Ana Fras	izb.	10 (300)	/	35	izvedba še na Fakulteti za prevajalstvo
Katovice	Tina Jugović	dipl., obv. izb.	18 (540)	D (3)	46	enak
Krakov	mag. Bojana Todorović	obv. izb., izb.	13 (390)	/	91	enak
Lodž	Mateja Gojkošek	B-študij, obv. izb.	19 (558)	D (4)	85	samostojna študijska smer
Lvov	Primož Lubej	obv. izb.	22 (607)	/	67	enak
Moskva	Katarina Ogrinc	dipl., izb.	14 (420)	D (2)	12	enak
München	Marjana Jerman	izb.	8 (224)	/	26	enak
Nottingham	Matej Klemen	izb.	16 (480)	/	31	enak
London	Matej Klemen	izb.	/	/	/	enak; ker je dovolj vpisa, bo deloval
Padova	Polona Liberšar	dipl., izb.	16 (448)	D (1)	10	enak
Pariz	Simona Gotal	dipl.	10 (300)	D (1)	11	enak
Peking	Natalija Toplišek	izb.	12 (360)	/	24	enak

Lektorati tipa B	Lektor/-ica	Status predmeta	Število ur tedensko	Slovenistika ima habilitiranega učitelja	Število študentov	Status slovenistike v 2012/13 enak/spremenjen
Praga	dr. Andrej Šurla	dipl., obv. izb., izb.	18 (468)	D (1)	49	enak
Regensburg	Slavo Šerc	izb.	6 (180)	/	13	enak
Rim	Sanja Pirc	dipl., izb.	13 (390)	/	8	enak
S. Peterburg	dr. Anna Bodrova	obv., izb.	10 (300)	D (1)	14	enak
Sofija	Eva Šprager	obv., izb.	14 (420)	/	32	enak
Tokio	mag. Jelisava Dobovšek Sethna	izb.	1 (30)	/	28	dodaten tečaj na Univerzi Rikkyo
Trst (FF)	mag. Rada Lečič	dipl., podipl., izb.	13 (390)	D (2)	32	študij ponovno tudi na 2. stopnji
Trst (PI)	dr. Karin Marc Bratina	dipl., izb.	8 (240)	D (2)	19	enak
Tübingen	dr. Irma Kern	obv. izb., izb.	12 (360)	D (1)	35	enak
Varšava	dr. Jasmina Šuler Galos	dipl., izb.	13 (390)	D (1)	22	enak
Zadar*	dr. Klemen Lah	izb.	2 (120)	D (1)	65	enak
Zagreb	Ivana Petric Lasnik	dipl., izb.	16 (480)	D (2)	165	enak
Lektorati tipa C						
Berlin*	dr. Boštjan Dvořák	izb.	ni podatka	ni podatka	ni podatka	ni podatka
Bielsko-Biala	dr. Agnieszka Bedkowska Kopczyk	dipl.	12	D (1)	18	ni novega vpisa
Celovec*	Ljubica Črnivec, Bernarda Volavšek Kurasch, Tatjana Vučajnk	dipl., izb.	ni podatka	D (1)	ni podatka	enak
Dunaj	dr. Elizabeta Jenko	dipl., izb.	13 (390)	D (več), G	22	enak
Lawrence	Marta Pirnat Greenberg	izb.	2 (60)	/	2	enak
Kijev	dr. Inga Yarova	obv. izb., izb.	4 (120)	/	26	enak
Neapelj*	Saša Žabjek Scuteri	dipl.	9 (270)	D (1)	17	enak
Novi Sad*	dr. Željko Marković	izb.	6,5 (156)	/	45	enak
Pardubice	dr. Aleš Kozár	dipl.	21,5 (645)	D (1)	19	enak
Perm*	Ekaterina Storoževa	obv. izb.	2	D (1)	16	enak
Seattle*	dr. Michael Biggins	izb.	5 (150)	D (1)	4	razširjen program
Skopje	dr. Lidija Arizankovska	dipl., izb.	20	D (1)	50	enak
Videm	Urška Kerin	dipl., obv. izb., izb.	11 (450)	D (2)	24	enak

Legenda

Tip lektorata:

A: lektor je zaposlen na slovenski strani, učitelja plačuje samo Republika Slovenija;

B: lektorat je sistemiziran in financiran na slovenski in tuji strani – učitelja sofinancirata Slovenija in univerza gostiteljica;

C: učitelj na slovenski strani ni financiran (razen, če gre za njegov dodatni lektorat), v določenih primerih je plačan po pogodbi, na voljo ima sredstva za strokovno literaturo ter izobraževanje, na univerzi gostiteljici ima različne statusne.

dipl. – diplomski študij

obv. – obvezni predmet

obv. izb. – obvezni izbirni predmet

izb. – izbirni predmet

D – domači učitelj

G – gostujoči učitelj

ZS – zimski semester

PS – poletni semester

* – letnega poročila nismo prejeli, podatki iz preteklih let

Bibliografija učiteljev slovenščine na tujih univerzah v študijskem letu 2012/2013

- Tjaša Alič, Gradec**
- 2012: Tjaša Alič, Ina Ferbežar, Tanja Jerman, Mihaela Knez, Metka Lokar, Mojca Nidorfer Šiškovič, Nataša Pirih Svetina, Mojca Stritar: *Pocket Slovene/Žepna slovenščina*. Uvodno besedilo Marko Stabej; prevod David Limon; ilustracije Alenka Čuk; fotografije Marjan Paternoster. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- 2013: Mihaela Knez, Matej Klemen, Damjana Kern, Tjaša Alič, Katja Kralj, Andreja Markovič, Staša Pisek, Mojca Stritar: *Slika jezika: slikovno gradivo za poučevanje slovenščine kot drugega/tujega jezika*. Ilustrirala Sonja Makuc. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- 2013: Damjana Kern, Mojca Stritar, Damjan Huber, Tjaša Alič, Tanja Jerman: *Pot do izpita iz slovenščine: učbenik za pripravo na izpit iz znanja slovenščine na srednji in visoki ravni*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik; Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- Ana Fras, Granada**
- 2012: Alja Adam: *Por qué mencionar a Aquiles*. Prevod Ana Fras. Málaga: e.d.a. libros.
- 2013: Patxi Zubizarreta: *Čudovito potovanje Xia Tianzija*. Prevod Ana Fras. Ljubljana: eBesede.
- Matej Klemen, Nottingham**
- 2010, 2012, 2013: Mihaela Knez, Matej Klemen, Damjana Kern, Tjaša Alič, Katja Kralj, Andreja Markovič, Staša Pisek, Mojca Stritar: *Slika jezika: slikovno gradivo za poučevanje slovenščine kot drugega/tujega jezika*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- Meta Klinar, Buenos Aires**
- Slovenski lektorat na UBA: Obisk veleposlanika Mencina. *Svobodna Slovenija*, 18. 7. 2013.
- Rada Lečič, Trst**
- 2012: Rada Lečič: *Basic grammar of the slovene language – language manual*. Cerklno: Založba Gaya, Gaya d.o.o.
- 2013: Rada Lečič: *Slovenščina od A do Ž/Lo sloveno dalla A alla Ž*. Cerklno: Založba Gaya, Gaya d.o.o.
- 2012: Slovenščina na več ravneh. *Primorski dnevnik*, 14. 10. 2012.
- 2012: Umberto Eco: *Praško pokopališče*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- 2012: Umberto Eco: *Ustvarjanje sovražnikov*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- 2013: Natalia Ginzburg: *Družinski besednjak*. Ljubljana: Založba V.B.Z.
- Metka Lokar, Peking**
- 2013: Metka Lokar: Going south: the case of the Slovenians in the territory of former Yugoslavia. *AEMI Journal* 11. 48–57.
- 2013: Metka Lokar: V koraku s časom/U korak s vremenom. Marija Lovrić: Čas in ljudje: Slovenci v Novem Sadu/Vreme i ljudi: Slovenci u Novom Sadu. Novi Sad: Društvo Slovencev »Kredarica«. 17–18, 19–20.
- 2013: Metka Lokar: Zelen kot Slovenija in rdeč kot ljubezen: slovenski jezik med Slovenci v prostoru nekdanje Jugoslavije. *Dve domovini/Two Homelands* 38. 141–151.
- Karin Marc Bratina, Trst**
- 2012: Karin Marc Bratina: *Cultural-semantic analysis of the selected dialectal phraseology*. Maribor: Europhras (v tisku).
- Željko Marković, Novi Sad**
- 2012: Željko Marković: Argumenti glagola vizuelne percepcije. *Zbornik Matice srpske za filologiju i lingvistiku* LV/2. Novi Sad. 71–84.
- 2012: Željko Marković, Maja Đukanović: Tranzitivna i intransitivna koncepcija srpskog i slovenačkog glagola gledati. V. Ružić, M. Alanović, G. Štasni (ur.): *Valentnost reči i izraza: sintaksički, semantički i pragmatički aspekti*. Novi Sad: Filozofski fakultet u Novom Sadu. 121–133.
- Morgan Nilsson, Uppsala**
- 2013: Boris Pahor: *Nekropol*. Prevod: Morgan Nilsson. Lund: Celandersförlag.
- Monika Pemič, Hamburg**
- 2013: Monika Pemič: Die eigene Präsenz manifestieren: Die Slowenen und ihr Zentrum in Trieste. *Heimstattender Nation*. Marburg (v tisku).

Ivana Petric Lasnik, Zagreb

2012: Maja Đukanović, Polona Libešar, Ivana Petric Lasnik, Lara Pižent, Andreja Ponikvar, Barbara Upale, Saša Poklač, Janja Vollmaier Lubej, Tatjana Vučajnk: *S slovenščino po svetu: besedila z nalogami za visoko nadaljevalno in izpopolnjevalno raven znanja slovenščine kot drugega/tujega jezika*. Uredili Andreja Ponikvar, Ivana Petric Lasnik. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

2013: Polona Liberšar, Ivana Petric Lasnik, Nataša Pirih Svetina, Andreja Ponikvar: *Pojdimo skupaj, poskusno gradivo za poučevanje slovenščine na višji nadaljevalni ravni* (interno gradivo).

Lara Pižent, Vilna

2012: Maja Đukanović, Polona Liberšar, Ivana Petric Lasnik, Lara Pižent, Andreja Ponikvar, Barbara Upale, Saša Vojtech Poklač, Janja Vollmaier Lubej, Tatjana Vučajnk: *S slovenščino po svetu: besedila z nalogami za visoko nadaljevalno in izpopolnjevalno raven znanja slovenščine kot drugega/tujega jezika*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

2013: Rozman M. et al.: *Slovenski in portugalski pesniki XX. stoletja/Poetas Eslovenos e Portugueses do século XX*. Guimaraes, Maribor: Guimaraes, Maribor (Pisanje življenjepisov slovenskih pesnikov).

Mateja Rozman, Lizbona

2012: *Antologija portugalskih pesnikov XX. stoletja*. Maribor: Pivec.

2013: *Antologija slovenskih in portugalskih pesnikov XX. stoletja*. Porto: Orgal.

Slavko Šerc, Regensburg

2012: *Na robu bele tišine. Antologija švicarske kratke proze*. Kondor 342. Ljubljana: Mladinska knjiga.

2012: Melinda Nadj Abonji: *Golobi vzletijo*. Ljubljana: Cankarjeva založba.

Melinda Nadj Abonji: Besedama integracija in identiteta se izogibam. V času balkanske vojne je molčala, kasneje je spregovorila z romanom. *Delo, Književni listi*, 13. 8. 2013.

Včasih se mi knjiga kar ponudi, včasih jo moram najti. *Literatura* 265–266 (julij/avgust 2013).

Eva Šprager, Sofija

2013: *Za kakvo govorim? (O čem govorimo?) Slovenska kratka proza 1990–2004*. Sofija: Fabel.

Jasmina Šuler Galos, Varšava

2012/2013: Jasmina Šuler Galos, dr. Ana Gallisova: *Oddelčni učni načrt za stopnji A2 in B2*.

Apokalipsa: http://www.kud-apokalipsa.si/rwr-visegrad/2012/pdf/AR_163_164_Notranjost_o4_Final.pdf.

E. Kasperski: *Requiem za folkloro? Miti in resnice o folkloristiki*.

W. Kruszelnicki: *Feminizem – feministična antropologija – refleksivne antropologije*.

Z. Nalewajk: *Literatura – literarna veda – filozofija. Problem odnosov, jezikov, komunikacije*.

T. Mackiewicz: *Pet fragmentov o romantičnem fragmentu*.

Z. Nalewajk: *Telo kot epistemološka metafora modernizma*.

NSK jako projekt polityczny (v tisku).

Andrej Šurla, Praga

2013: Andrej Šurla: Pražskýden Borise Pahora. *Slovanský jih: časopis Společnost přátel jižních Slovanů v České republice* 2. Brno: Společnost přátel jižních Slovanů v České republice, 23–24.

Natalija Toplišek, Peking

2013: Natalija Toplišek: Osnovne značilnosti in zgodovina slovenskega jezika. 介绍斯洛文尼亚语和语言的历史. *Chinese Journal of European Languages and Cultures* 欧洲语言文化研究 7. Peking: The School of European Languages and Cultures; Beijing Foreign Studies University; Shishi Chubanshe 时事出版社.

2013: Natalija Toplišek: *The Role of Confucian Ethic in Evolving Chinese Foreign Policy*. Prva konferenca Konfucijevih inštitutov centralno-vzhodne Evrope. Ljubljana: Ekonomska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Saša Vojtech Poklač, Bratislava

2013: *Nahladnutia do súčasnej slovinskej prózy*. Uredili Saša Vojtechová Poklač, Svetlana Kmečová. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave.

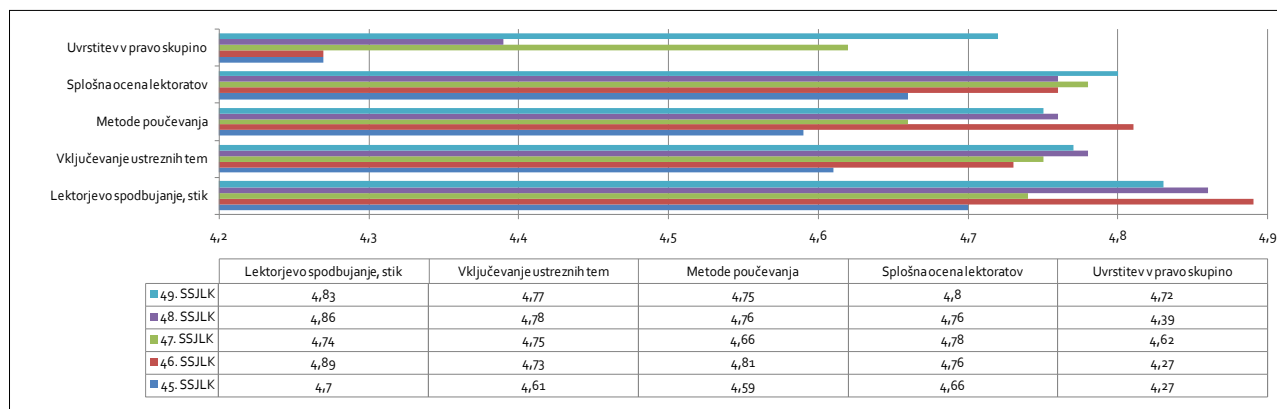
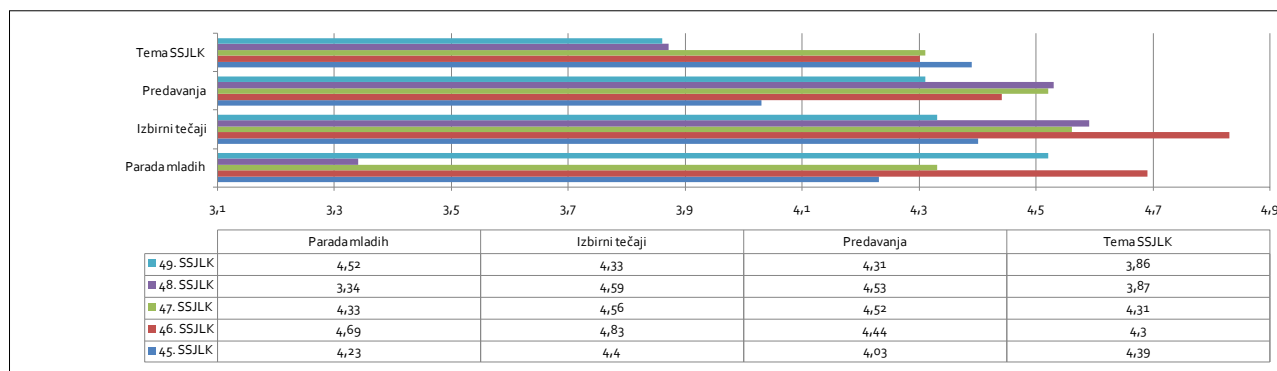
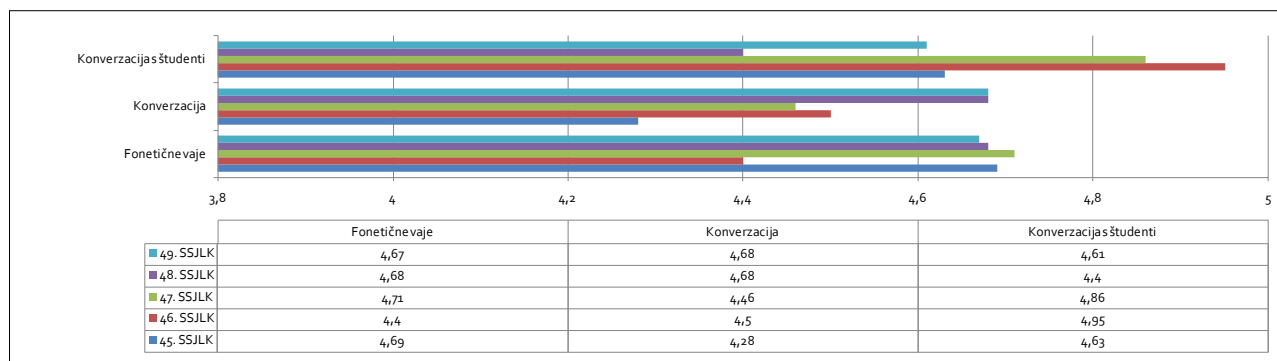
- 3.3 Izbirni tečaji**
Letos smo imeli dva izbirna tečaja, znova popoldne ob 14.30 oz. 15.15. Literarnega je vodila dr. Alenka Jovanovski (39 udeležencev, ocena 3,8), jezikovnega pa dr. Ina Ferbežar (35 udeležencev, ocena 4,85).
- 3.4 Zbornik in druge publikacije ter majica**
Zbornik je bil, kot vedno, natisnjen na začetku prireditve, poleg tega pa še plakat ter vodnik po programu. Manj predavanj je pomenilo tanjši zbornik. Natisnili smo tudi rumeno promocijsko majico.
- 3.5 Program ob otvoritvi seminarja**
Delovni začetek seminarja je bil v ponedeljek opoldne, slovesni začetek pa zvečer v Mestnem muzeju. V nasprotju z lanskim letom, ko sta nas pozdravila predsednik republike in sekretar z ministrstva za šolstvo, je bila letošnja slovesnost bolj stanovska: pozdravili so nas rektor Univerze v Ljubljani dr. Radovan Stanislav Pejovnik, dekan Filozofske fakultete dr. Andrej Černe, predstojnica Oddelka za slovenistiko dr. Alojzija Zupan Sosič in predstojnik Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik dr. Marko Stabej. V imenu Mestne občine Ljubljana je udeležence pozdravila mestna svetnica in literarna zgodovinarica dr. Milena Mileva Blažič. Pela in igrala sta Katja Šulc in Robert Jukič.
- 3.6 Popoldansko-večerni program**
V okviru popoldansko-večernega programa smo organizirali spoznavno popoldne, literarnozgodovinski (vodil ga je mag. Andrej Bartol) in umetnostnozgodovinski (vodila ga je Martina Malešič) sprehod po Ljubljani, literarni večer z Miklavžem Komeljem, gledališko predstavo Eve Škofič Maurer *Moja nit je rdeča* v SiTi Teatru, ogled filma *Hvala za Sunderland*, ogled Hostla Celica na Metelkovi in pohod na Šmarno goro. Zaključni večer je potekal v Klubu TOP ob koncertu skupine Melanholiki. Ocena popoldansko-večernega programa je najvišja v zadnjih letih, 4,47.
- 3.7 Celodnevna ekskurzija**
Odpravili smo se preko Gorenjske na Soško: Planica, nato mimo Rabeljskega jezera čez Predel na ogled trdnjave Kluže, vojnega muzeja in kostnice v Kobaridu, kosilo smo imeli v Mlekarni Planika, po kosilu kopanje v Soči, zadnja postaja je bil obisk rudnika v Idriji. Večina udeležencev je bila nad ekskurzijo navdušena, ocena 4,55.
- 3.8 Razstava knjižnih novosti**
Razstavo knjižnih novosti s področja slovenskega jezika in literature (tako strokovnih kot leposlovnih) je tudi letos pripravila vodja knjižnice Oddelka za slovenistiko in Oddelka za slavistiko Anka Sollner Perdih ter so si jo udeleženci ogledali v sklopu lektorskih skupin.
- 4 Organizacija in financiranje**
- 4.1 Bivanje**
Udeleženci so bivali v Dijaškem domu Ivana Cankarja, ocena bivanja je malenkost slabša kot lani.
- 4.2 Organizacija seminarske prireditve**
Glavnino organizacije je nosil Damjan Huber s pomočjo dr. Mojce Nidorfer Šiškovič in asistentk Kinge Dyszerowicz, Valentine Novak, Katje Piuži, Martine Toplišek in Nine Tramšek. Seminaristi so organizacijo ocenili enako dobro kot leta prej, 4,71.
- 4.3 Medijska pozornost**
Objav je bilo 18, nekoliko manj kot lani, ko jih je bilo rekordnih 29. Daleč največ objav je bilo na Radiu Slovenija, kjer nas zvesto spremlja Aleksander Čobec, nekaj na televiziji, tri objave v Delu, dve v Dnevniku, izpostavil pa bi radio Trst. Vse objave so dostopne na spletni strani 49. seminarja www.centerslo.net/seminar v rubriki *Odmevi v medijih*.
- 4.4 Financiranje**
Seminar je v veliki večini financiralo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS v okviru *Uredbe o financiranju visokošolskih zavodov v Republiki Sloveniji* (2004–2013) preko letne pogodbe kot eno izmed nacionalno pomembnih nalog, tj. *Skrb za slovenščino*. Zaradi vladnih varčevalnih ukrepov so finančna sredstva osrednji seminarski problem zadnjih dveh let. V primerjavi z lani smo letos prejeli še manj sredstev, v celoti se je obseg sredstev izpred dveh let skrčil za 76 %. Zato smo tudi letos seminar skrajšali na dva tedna, zmanjšali smo število udeležencev za dodatnih 20, razen izjem nismo podelili štipendij Sveta 49. seminarja, lektorske skupine so bile številčnejše in so se še skrčile, letos na 8, v njih so po večini poučevali lektorji slovenščine na tujih univerzah v okviru svojih delovnih obveznosti. Večina udeležencev si je bivanje v dijaškem domu v celoti ali delno plačala sama, imeli smo manj obsežen zbornik prispevkov z nižjo naklado, prepolovili smo honorarje za predavatelje in izvajalce izbirnih tečajev z objavo prispevka v zborniku, skrajšali smo popoldansko-večerni program. Pri zniževanju primanjkljaja so nam priskočili na pomoč na Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Mestna občina Ljubljana je sofinancirala najem dvorane za otvoritev seminarja, časopisni hiši Delo in Dnevnik sta vsak dan za udeležence seminarja pošiljali po 15 brezplačnih izvodov svojih dnevnikov, Filozofska fakulteta je udeležencem podarila vrečke ter mape z zvezki in s svinčniki, precej več sredstev kot v preteklih letih pa so prispevali udeleženci.

5 Sklep

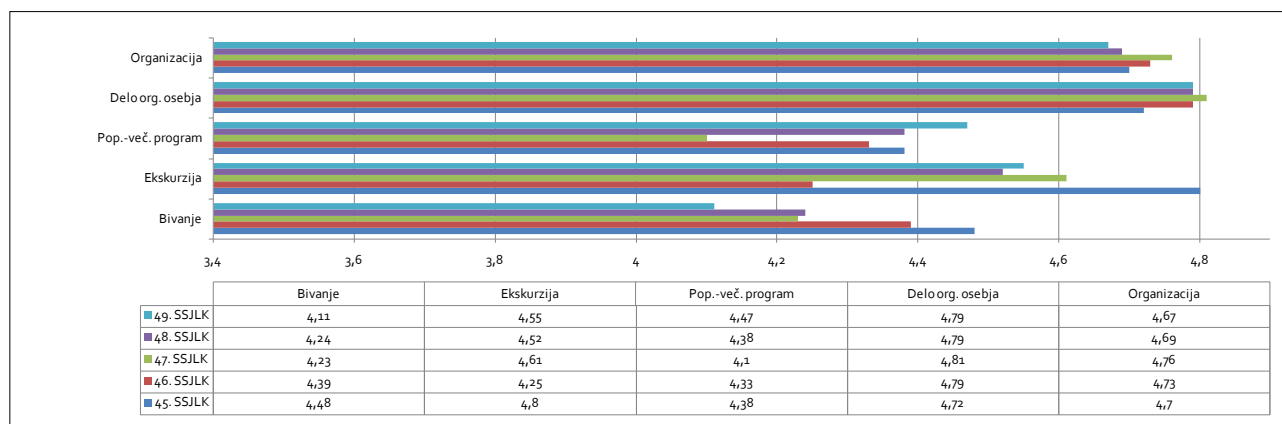
49. seminar slovenskega jezika, literature in kulture je bil kljub enormnemu finančnemu rezu uspešen, o čemer pričajo izjave udeležencev, ki so v anketah komentirali spremembe oz. krajšanje seminarja: skupna ocena je, da je seminar kljub krajšanju odličen in da je treba organizatorjem čestitati. Toda ob tako okrnjeni finančni podpori s strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport se resno sprašujemo, ali bo seminar v takem obsegu v prihodnje še možen, in po drugi strani, za kakšno ceno se Republiki Sloveniji res izplača ukinjati vrhunsko strokovno in mednarodno zelo odmevno prireditev ob letu praznovanja 50 uspešnih let.

Priloga: Povzetek rezultatov ankete 49. SSJLK

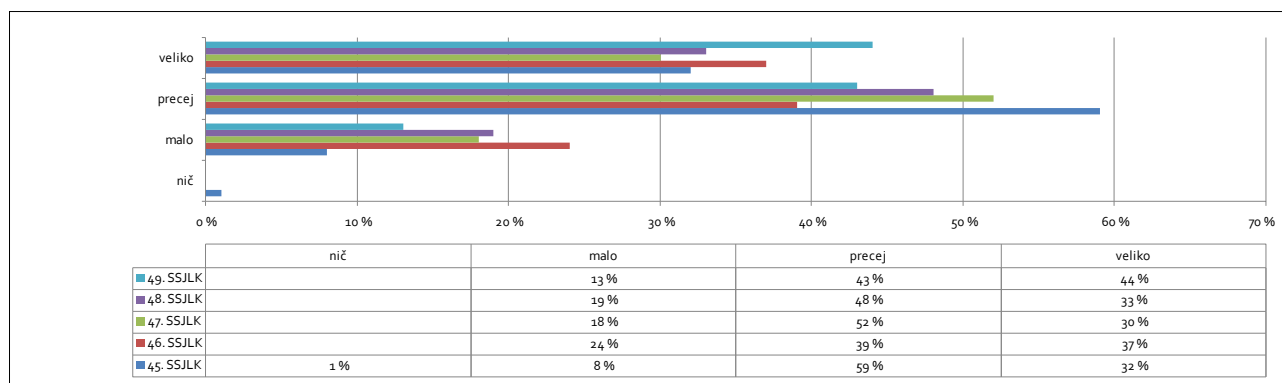
Damjan Huber

Lektorati**Predavanja, tečaji****Fonetične vaje, konverzacija**

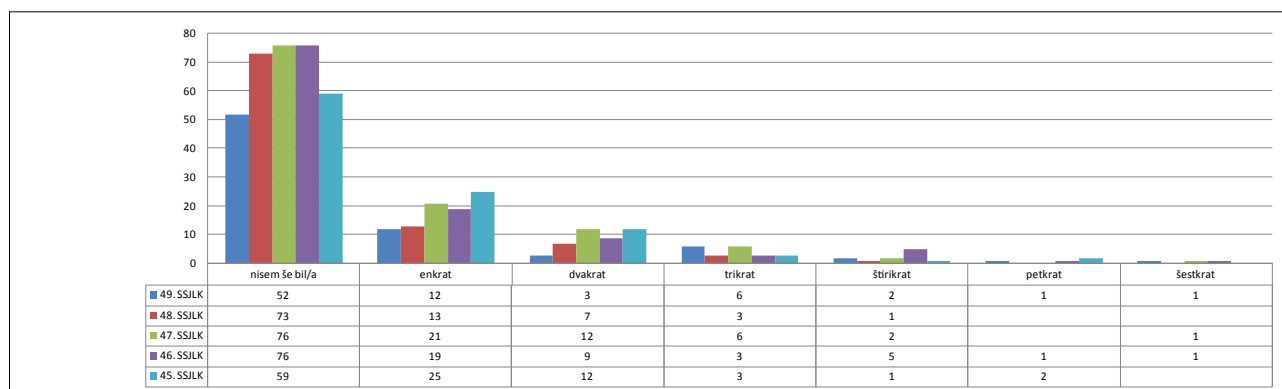
Organizacija in popoldansko-večerni program

Koliko ste izboljšali svoje znanje na SSJLK?

Kolikokrat ste že bili na SSJLK?

Poročilo o delovanju lektoratov na 49. SSJLK

doc. dr. Hotimir Tivadar

1 Uvrstitveni test in razvrščanje v skupine

Uvrstitveni test so kot vsako leto pripravili na Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik in ga razposlali v začetku koledarskega leta 2013. Večina rešenih testov se je vrnila na Center za slovenščino do maja, zadnje teste pa smo prejeli v drugi polovici junija. Teste sem kot vodja lektorjev pregledal v enem večjem sklopu konec maja, dodatne teste pa potem sproti. Razvrstitev udeležencev v skupine glede na njihovo znanje in tudi interese ter seminarske izkušnje (nekateri so namreč že večkrat bili udeleženci seminarja) sva opravila skupaj z Damjanom Huberjem, strokovnim sodelavcem seminarja. Poleg uvrstitvenega testa so bile pri razvrščanju udeležencev v skupine koristne tudi informacije o tem, ali in kdaj so že bili na seminarju (in v kateri skupini), kateri učenik so že uporabljali na seminarju ali na svojih lektoratih, koliko časa in zakaj se učijo slovenščine, ter njihove želje, kar je bilo po posameznih točkah zajeto na koncu uvrstitvenega testa in je postalo že stalnica v uvrstitvenem testu.

Žal je bilo treba tudi letos zaradi zmanjšanja financiranja (predvsem štipendiranja) in ukinitve predtedna, ki je namenjen popolnim začetnikom, začetnike razporediti na 2-tedenski seminar, kar nam povzroča težave že pri sami razvrstitvi, delno pa otežuje tudi delo lektorjem; zaradi manjšega števila udeležencev je bilo skupin manj. Glede ustreznosti razvrstitve udeležencev v skupine smo v primerjavi s prejšnjim letom (4,39) letos oceno dvignili (4,72) – kljub težavnim pogojem (odsotnost predtedna za začetnike in samo 2 izpopolnjevalni skupini) je najvišja v zadnjih letih, kar je zasluga kooperativnosti in izkušenosti celotne lektorske ekipe ter dobrega komuniciranja z vodjo lektorjev in strokovnim sodelavcem v prvih dneh seminarja; udeležence smo namreč prvi dan seminarja še dodatno ustno testirali. Kriteriji posameznih izpraševalcev in način testiranja so bili poenoteni ter zelo usklajeni, sproti pa smo tudi rešili nekaj težavnejših primerov.

2 Razporejenost lektorjev in udeležencev po stopnjah znanja

Letos so bili tako kot lani k sodelovanju povabljeni naši lektorji s tujih univerz. Čeprav nekateri še nikoli niso poučevali na seminarju, gre za zelo izkušene lektorje oz. učitelje slovenščine na univerzah v tujini (splošna ocena lektoratov je 4,8, kar je še za malenkost bolje kot prejšnja leta oz. najbolje v zadnjih 5 letih; lektor, ki je prvič poučeval na seminarju, je imel celo čisto 5). Težav pri izvedbi pouka in vodenju lektorske ekipe ni bilo, tudi komunikacija z udeleženci je bila odlična, je pa res, da krčenje skupin predvsem v prvih dneh pa tudi kasneje otežuje delo. Vsi lektorji so svoje delo opravljali zelo zavzeto, vključno s spoznavnim večerom in popoldanskimi aktivnostmi, ki sicer niso obvezne. Lektorje smo v skupine razporedili povečini v skladu z željami in strokovnimi interesi, sami pa so izvajali tudi konverzacijo, ki je bila zelo dobro ocenjena in je zelo zaželena. Za izpopolnjevalni skupini smo kot lani obdržali znanstvenici oz. univerzitetni učiteljici s področja slovenskega jezika in književnosti, ki pa imata izkušnje s poučevanjem slovenščine kot drugega/tujega jezika, s čimer se ohranja sodelovanje z Oddelkom za slovenistiko, kar je treba v prihodnje še nadgraditi.

Lektorji so pravočasno oddajali projekcije – oddaja projekcije že na začetku dela v lektorskih skupinah mora biti stalna praksa tudi v prihodnje, saj tako ne prihaja do zapletov; s prilagodljivostjo in usposobljenostjo lektorske ekipe je možno tudi kakšen nenačrtovan izpad brez večjih težav nadomestiti. Bolezni v ekipi letos ni bilo, kar tudi priča o dobrem vzdušju v ekipi in na samem seminarju. Dobro bi bilo razmisliti tudi o »rezervnem« lektorju, kar sem poudaril že v lanskem poročilu. Pri ocenah »študentske« konverzacije za začetnike velja izpostaviti, da so študentke dobile visoke ocene (nad 4,6), pri čemer je vidno, da so izkušenejše študentke glede na ocene v prejšnjih letih še napredovale.

2.1 Lektorske skupine

2.1.1 Razpored lektorjev po skupinah

Začetna 1: Boštjan Božič

Začetna 2: Eva Šprager

Nadaljevalna 1: Rada Lečič

Nadaljevalna 2: Jasmina Šuler Galos

Nadaljevalna 3: Mladen Pavičić

Nadaljevalno-izpopolnjevalna: Mateja Kosi

Izpopolnjevalna literarno-splošna: Urška Perenič

Izpopolnjevalna jezikoslovna: Mojca Stritar

Konverzacija s študenti za začetnike: Valentina Novak, Katja Piuži, Tina Toplišek, Nina Tramšek

Fonetične vaje za začetnike, nadaljevalce in izpopolnjevalce: Hotimir Tivadar

- 2.1.2 Začetniki** Letos smo imeli dve začetniški skupini, saj je bilo udeležencev manj, njihovo predznanje pa res nizko. Poznalo se je polovično zmanjšanje pouka za začetnike (ukinitev predtedna), vendar so bile kljub temu ocene za naše delo sorazmerno visoke, malenkost nižje za fonetične vaje in konverzacijo, kar pa je glede na angleške odgovore v anketah in precej slabo predznanje govorcev začetnih skupin delno razumljivo.
- 2.1.3 Izpopolnjevalci** Pri razvrščanju udeležencev z najvišjim znanjem slovenskega jezika smo upoštevali njihove strokovne interese, ki so jih zapisali na testu ali na prijavnici, določene popravke pri razvrstitvi pa smo izvedli še v začetnem tednu seminarja. Letos smo imeli le 2 izpopolnjevalni skupini: *Literarno-splošno* in *Jezikoslovno izpopolnjevalno skupino*. Ker je bilo veliko udeležencev z visokim znanjem slovenščine, smo najvišjo nadaljevalno skupino podobno kot lani prekvalificirali v *nadaljevalno-izpopolnjevalno*. Žal je prav zmanjšanje izpopolnjevalnih skupin povzročilo manjše težave, ki pa smo jih s požrtvovalnostjo in izkušnostjo lektorjev hitro odpravili. Ocene so bile kljub vsemu visoke – praktično 5.
- 2.1.4 Nadaljevalci** Pri nadaljevalnih skupinah smo tako kot pri drugih skupinah udeležence ustrezno razvrstili; kljub manjšemu številu nadaljevalnih skupin je delo potekalo nemoteno, tudi skupine smo lahko dokaj homogeno uredili. Delo je bilo zelo kakovostno. Lektorji so bili tako pri klasičnem lektorskem delu v skupini kot pri konverzaciji zelo visoko ocenjeni.
- 2.2 Fonetične vaje** Fonetične vaje so potekale v fonolaboratoriju in so bile namenjene uvodu v slovensko fonetiko ter vajam iz fonetike slovenskega jezika za začetnike (Začetna 1 in 2) – 270 minut in izpopolnjevanju izgovora za udeležence nadaljevalnih in izpopolnjevalnih skupin, potekale so 120 minut, po potrebi kakšno minuto več.
- 2.2.1 Uspešna nadgradnja in pogled v prihodnost** Lani smo na priporočilo prejšnje vodje lektorjev uvedli obvezne fonetične vaje tudi za nadaljevalce in izpopolnjevalce, kar se je glede na še vedno visoko oceno pokazalo za ustrezno – pri začetnikih se je poznala odsotnost predtedna, saj ob nezmožnosti osnovne konverzacije tudi težko pilijo fonetične zakonitosti jezika (nadaljevalci in izpopolnjevalci pa so si celo zaželeli več vaj). Za leto 2014, ko bo sedanji fonetik in pisec tega poročila tudi predsednik seminarja, je treba razmisliti tudi o novem lektorju za fonetiko. Dobro bi bilo, da realiziram(o) izdajo fonetičnega priročnika (učbenika) za tujce (osnutek je pripravljen, ob tem apeliram tudi na Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik, ki je osrednja ustanova za poučevanje in raziskovanje slovenščine kot drugega/tujega jezika).
- 3 Predavalnice, pripomočki, učbeniki** Lektorati in konverzacija so potekali v ustrezno velikih in nehrupnih predavalnicah Filozofske fakultete. Lektorjem so bili na voljo različni pripomočki: TV + video in/ali DVD, radio, računalnik, videokamera, projektor, grafoskop, računalniška predavalnica, plakati, barvni flomastri ipd. Na voljo so imeli tudi učbenik, ki so ga uporabljali kot osnovnega (pri izbiri učbenika je bila v pomoč tudi informacija iz testa o tem, kateri učbenik je udeleženec že uporabljal, bodisi na seminarju bodisi na lektoratu na svoji fakulteti). Poleg učbenika so lektorji uporabljali tudi lastno gradivo. V celoti sta svoje gradivo (brez učbenika) uporabljali lektorici izpopolnjevalnih skupin, kot dodatek k učbenikom pa tudi lektorji nadaljevalnih in začetnih skupin, še posebej pri konverzacijah. Lektorje bi pohvalil, da so poleg pripravljenega gradiva uporabljali tudi sodobne avdio-video naprave in v veliki meri vključevali tudi interaktivne metode poučevanja (od poslušanja do petja pesmi, gledanja filmov ter diskusije o filmih, predstavah ter drugih dogodkih, ki so jih bili udeleženci deležni med seminarjem), kar je razvidno tudi iz anket.
- 4 Lektorski sestanki** Lektorska ekipa je bila oblikovana s strani koordinatorjev programa Slovenščine na tujih univerzah (Mojca Nidorfer Šiškovič, Damjan Huber). Lektorji s tujih univerz so vodili začetne in nadaljevalne skupine, prav tako pa tudi nadaljevalno-izpopolnjevalno skupino. Z lektorji smo imeli skupaj s strokovnima sodelavcema prireditve še pred začetkom seminarja skupni sestanek, na katerem smo dali lektorjem konkretne napotke za delo in predstavili temo seminarja. Lektorje smo kot vsako leto pozvali, naj – kolikor se le da – vključujejo temo seminarja v svoje delo po skupinah. Na prvem sestanku pred začetkom seminarja smo jih seznanili tudi s potekom fonetičnih vaj – letos so bile obvezne tudi za nadaljevalne in izpopolnjevalne skupine –, ekskurzijami, konverzacijami s študenti za začetnike, z delom asistentk, obveznostmi in s plačilom, dobili so tudi mape z gradivi, testi in seznamom udeležencev. Z nekaterimi lektorji smo imeli tudi kratke individualne sestanke pred začetkom pouka. Drugi skupni delovni sestanek smo imeli v sredo v prvem tednu seminarja, ko smo tudi zaključili prehajanje med skupinami. Kot vodja lektorjev sem bil v seminarski pisarni vsak dan od 8.15 naprej, vodil pa sem tudi fonetične vaje, kar mi je žal onemogočilo odhod na prenekatere predavanja. Lektorji so bili preko informacijskih listkov, ki jih je pripravljala Damjan Huber, seznanjeni s popoldanskim dogajanjem in drugimi pomembnimi

informacijami, sam pa sem poudaril določene pomembne informacije (v zvezi s spoznavnim popoldnevom, obisko(vanje)m knjižnične razstave, uporabo učbenikov in drugimi aktivnostmi, tudi z določenimi zanimivimi predavanji idr.). Z lektorji smo se v času odmorov ter po lektoratih oziroma konverzaciji/predavanjih sproti pogovorili o morebitnih težavah. S stalno prisotnostjo in komunikacijo smo hitro razrešili nekaj zapletov, načeloma pa je bilo med udeleženci in lektorji odlično vzdušje, ki je pomembno za kakovostno delo, še boljše kot pretekla leta, kar poudarjajo tudi nekateri lektorji v svojih poročilih.

Pri vseh dodatnih aktivnostih in organizaciji seminarja je bil prisoten kolega Damjan Huber, ki je tudi letos zaslužen za nemoten in res kakovosten potek lektorskih seminarskih dejavnosti. Sodelovanje je bilo maksimalno učinkovito in zelo prijetno, izbor lektorjev pa ustrezen, kar dokazujejo tudi visoke ocene njihovega dela – gl. rezultate ankete 49. SSJLK. Ocene iz anket bodo tudi osnova za izbiro lektorjev v prihodnosti, čeprav je poučevanje na seminarju zdaj vključeno v redno delovno obveznost lektorjev na tujih univerzah. Poudariti je treba, da smo kljub težjim pogojem zvišali oceno ustrezne razvrstitve v skupino, kar dokazuje ustreznost testiranja (tako pisnega kot ustnega), k temu pa je gotovo pripomoglo tudi ustrezno komuniciranje z udeleženci (in lektorji) in poznavanje njihovih želja ter sposobnosti.

5 Obveznosti lektorjev in njihovi komentarji

Projekcije in poročila so lektorji oddali v dogovorjenem roku (projekcije do srede prvega tedna Seminarja, lektorska poročila pa večinoma do 1. 9. 2013, razen kolegice, ki je na porodniškem dopustu). Večina se jih je dejavno udeležila spoznavnega športno-kulturnega popoldneva, prav tako tudi zaključne prireditve seminarja na Filozofski fakulteti. Lektorji so bili kot v preteklih letih v razredih točno in na uro dobro pripravljeni, gradiva so dali v kopiranje pravočasno, vzdušje v lektorski zbornici je bilo odlično. Kolegom se za sodelovanje tudi po tej poti zahvaljujem, kljub neobveznemu popoldanskemu dežurstvu so se udeleževali tudi popoldanskih aktivnosti. Lektorji so tudi letos pohvalili odlično organizacijo seminarja ter delo asistentk. Poudariti velja, da je letošnja ekipa lektorjev izpostavila, da so z veseljem sodelovali na seminarju in jim je bilo v čast biti del seminarskega dogajanja. Zaradi obveznega sodelovanja naših lektorjev na tujih univerzah na seminarju in izmeničnega sodelovanja se bo prihodnje leto ponovno skoraj v celoti zamenjala lektorska ekipa, kar bo lahko predstavljalo določeno težavo pri samem delu – kot pozitivno pa lahko štejemo daljši neposreden stik vseh lektorjev s fakulteto (Oddelkom za slovenistiko) in Centrom za slovenščino, kar je koristno tako za pedagoški kot siceršnji napredek lektorjev.

6 Nekaj poudarkov iz ankete udeležencev seminarja

Večino podatkov iz ankete smo že poudarili. Razvrstitev v skupino je bila v anketah ocenjena s skupno splošno oceno 4,72 (lani 4,39, predlani 4,62). Letošnje redke dodatne zamenjave smo na (utemeljeno in upravičeno) željo udeležencev opravili v prvih treh dneh seminarja. Poudaril bi res »začetniško« znanje začetnih skupin, kar prav kliče po dodatnem tednu. Lektorati so bili tudi letos ocenjeni zelo dobro: skupna splošna ocena lektoratov je 4,8 (lani 4,76, predlani 4,78), kar je kljub težavam in krčenju seminarskih vsebin neverjetno, za kar pa gre zasluga predvsem programskim izboljšavam. Noben lektor ni dobil nižje splošne ocene kot 4,5 (lani 4,4, predlani 4,22, prevladujejo ocene nad 4,7, torej še bližje 5). Glede izboljšanja znanja je odstotek ostal na lani ravni, z *veliko* je svoj napredek ocenilo 44 % udeležencev, kar pomeni, da smo glede na lani dosegli cilj, in sicer smo še povečali najvišji kriterij izboljšanja znanja za kar 11 %. *Parada mladih*, ki je bila lani slabše ocenjena (padla je celo pod 3,5 na 3,39), se je letos zvišala na 4,52, tema seminarja je bila ponovno ocenjena dokaj nizko, kar je glede na njeno abstraktnost tudi razumljivo, vendar so bila predavanja kljub vsemu ocenjena visoko, v povprečju s 4,31.

7 Drugo

Kot vsako leto je bilo tudi letos zelo dobro sprejeto spoznavno popoldne, prav tako tudi konverzacija in razširitev fonetičnih vaj, ki pa so bile vsaj pri začetnikih malo manj učinkovite – ukinitvev predtedna za začetnike nikakor ni dobra, čeprav pri organiziranju lektoratov kakšno stvar tudi poenostavi, vendar je kakovost zato manjša, predvsem če so začetniki res pravi začetniki, kar se je zgodilo letos.

Drugo leto se mesto vodje lektorjev ukinja oz. ga prevzema kolega Damjan Huber, ki je z delom v celoti seznanjen in zato ne pričakujem(o) večjih težav pri delu po lektoratih. Za kakovostno sodelovanje se zahvaljujem vsem lektorjem, od prvega do zadnjega, ki so sodelovali na 49. seminarju slovenskega jezika, literature in kulture, vsem asistentkam, ki so izvajale tudi študentsko konverzacijo za začetnike, strokovnima sodelavcema Damjanu Huberju in Mojci Nidorfer Šiškovici ter predsedniku seminarja Alešu Bjelčeviču.

32. simpozij Obdobja – Družbena funkcijskost jezika: vidiki, merila, opredelitve (14.–16. 11. 2013)

izr. prof. dr. Andreja Žele

1 Organizacijsko poročilo

32. mednarodni znanstveni simpozij Obdobja z naslovom *Družbena funkcijskost jezika (vidiki, merila, opredelitve)* je potekal od 14. do 16. novembra v prostorih Univerze v Ljubljani. Za programsko zasnovo in vsebinsko izpeljavo je poleg podpisane predsednice simpozija skrbel mednarodni programski odbor v sestavi: prof. dr. Ursula Doleschal (Univerza v Celovcu), prof. dr. Hana Gladkova (Univerza v Pragi), prof. dr. Vojko Gorjanc (Univerza v Ljubljani), prof. dr. Marko Jesenšek (Univerza v Mariboru), prof. dr. Nikolaj Jež (Univerza v Ljubljani), prof. dr. Monika Kalin Golob (Univerza v Ljubljani), doc. dr. Karmen Kenda Jež (ZRC SAZU), prof. dr. Simona Kranjc (Univerza v Ljubljani), prof. dr. Erika Kržišnik (Univerza v Ljubljani), prof. dr. Nina Mečkovska (Univerza v Minsku), prof. dr. Vesna Mikolič (Univerza na Primorskem), prof. dr. Irena Orel (Univerza v Ljubljani), prof. dr. Vesna Požgaj Hadži (Univerza v Ljubljani), prof. dr. Vera Smole (Univerza v Ljubljani), prof. dr. Marko Snoj (ZRC SAZU), prof. dr. Marko Stabej (Univerza v Ljubljani), prof. dr. Irena Stramljič Breznik (Univerza v Mariboru), prof. dr. Katja Sturm Schnabl (Univerza na Dunaju), doc. dr. Matej Šekli (Univerza v Ljubljani), doc. dr. Jožica Škofic (ZRC SAZU), doc. dr. Hotimir Tivadar (Univerza v Ljubljani), prof. dr. Ada Vidovič Muha (Univerza v Ljubljani) in prof. dr. Alojzija Zupan Sosič (Univerza v Ljubljani).

Glavno težo organizacije je nase prevzel Damjan Huber, pri pripravi pa sta intenzivno sodelovali dr. Mojca Nidorfer Šiškovič in Mateja Lutar, ki je poskrbela za vse simpozijske tiskovine (vsi trije so sodelavci Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik).

Simpozij je sledil že ustaljeni zasnovi in ena izmed njenih bistvenih odločitev je, da zbornik prispevkov z referati izide že pred simpozijem, kar se je večinoma ponovno izkazalo kot dobra odločitev, kljub nekaterim pomislekom, ki so bili izraženi v različnih oblikah kot diskusijska vprašanja oz. komentarji v anketi. Dolžina prispevkov je bila omejena na 6 do 10 strani, ohranili pa smo tudi postopek recenzije, ki je bil uporabljen na nekaj dosedanjih simpozijih, in sicer slepo recenzijo enega recenzenta, ki je bila ob negativni prvi recenziji dopolnjena še z eno recenzijo. V nadaljevanju ostajajo še odprta vprašanja: – Glede na zelo različna merila recenzentov bi morda kazalo v prihodnosti razmišljati o izdelavi natančnejših meril za sprejem in objavo besedil; – Problem, s katerim smo se srečevali v recenzentskem postopku, je bil tudi sprejemanje oz. zavračanje popravkov oz. nesprejemanje komentarjev recenzentov; – V prihodnosti bi kazalo razmisliti o tem, ali še vedno vztrajati pri natisu vseh prispevkov ali zgolj povabljenih predavanj, drugim pa omogočiti objavo v elektronski izdaji.

Ker je bil 32. simpozij Obdobja tudi jubilejni – časovno je sovpadal z 200-letnico rojstva Frana Miklošiča, smo ob tej priložnosti prosili vodjo knjižnice Oddelka za slovenistiko in Oddelka za slavistiko Anko Sollner Perdih, da je pripravila razstavo vidnejših del Frana Miklošiča, ki jih hrani fakultetna knjižnica. Zanimanje za to razstavo je bilo veliko in razstava je v celoti dosegla svoj namen.

Kotizacija, ki jo plačajo vsi udeleženci razen članov organizacijskega odbora ter Oddelka za slovenistiko in Oddelka za slavistiko, je zdaj že nekaj samo po sebi umevnega, nihče ni problematiziral povišanja cene s 70 na 80 evrov. Tudi elektronsko prijavljanje in oddajanje prispevkov je potekalo učinkovito in brez zapletov.

2 Financiranje

Simpozij je bil v letu 2013 financiran predvsem iz sredstev Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport RS, in sicer po Uredbi o financiranju visokošolskih zavodov, članic Univerz, deloma pa tudi iz raziskovalnih sredstev Znanstvenega inštituta Filozofske fakultete – tu smo posebej hvaležni programski skupini *Slovenski jezik: bazične, kontrastivne in aplikativne raziskave*, njen nosilec je prof. dr. Vojko Gorjanc. Bistvena je bila seveda kotizacija dejavnih udeležencev.

3 Udeležba

Z naslovi je bilo v prvi fazi na simpozij prijavljenih 117 referentov. V monografiji je objavljenih 68 prispevkov, med njimi sta dve plenarni predavanji; trije prispevki pa so bili na simpoziju predstavljeni kot referati brez natisa (med njimi je eno plenarno predavanje). S prispevki nam je uspelo zajeti vsa tematska področja in pričakovano, tudi pomenljivo hkrati, je težišče na obravnavi razmerij *knjižnost – standardnost – norma in funkcijskosti jezika v besedilih*, z upoštevanjem tudi stilistike. Simpozij je bil dobro obiskan, med poslušalci, ki so sodelovali v živahnih diskusijah po sekcijah, pa so se poleg kolegov strokovnjakov in znanstvenikov znašli tudi študentje.

Referenti in referentke so prihajali tako rekoč z vseh ustanov, ki se ukvarjajo s slovenističnimi vsebinami – tako iz univerzitetnega kot iz javnega in zasebnega raziskovalnega okolja. Tudi udeležencev iz tujine je bilo razmeroma veliko (20), med njimi tujcev, ki se ukvarjajo

4 Spremljevalne prireditve

z vprašanji meddisciplinarnosti v slovenistiki, ter lektorjev in predavateljev slovenskega jezika na tujih univerzah. Razveseljivo je tudi to, da so se med udeleženci znašli tudi predstavniki slovenistik z drugih slovenskih univerzitetnih in raziskovalnih središč, kar kaže na vlogo in pomen, ki jo ima v stroki simpozij Obdobja. Velika večina udeležencev je bila s simpozijem zadovoljna, kar kažejo rezultati ankete (v prilogi).

Na odprtju simpozija se nam je predstavil naš znani kantavtor, angažirani pesnik, pisec in filozof, Jani Kovačič; z izborom, skladnim s temo simpozija, je glasbeno povezal otvoritev simpozija.

Na slovesni otvoritvi so nas pozdravili podpredsednik SAZU akad. prof. dr. Tadej Bajd, v imenu dekanje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani prof. dr. Branke Kalenič Ramšak nas je nagovoril prodekan prof. dr. Martin Germ, potem sta navzoče pozdravila še soorganizatorja simpozija: predstojnica Oddelka za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani prof. dr. Alojzija Zupan Sosič in predstojnik Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani prof. dr. Marko Stabej.

Na Univerzi je bila vse tri dni na ogled razstava *Ob 200-letnici rojstva Frana Miklošiča*, ki jo je pripravila vodja naše knjižnice Anka Sollner Perdih. V četrtek zvečer smo v dvorani JSKD na Beethovnovi 5 obiskali igrano-glasbeni nastop Iztoka Mlakarja. V petek zvečer je bila skupna večerja za udeležence v gostišču Pod vrbo.

5 Odzivi v javnosti

O simpoziju so precej izdatno poročali slovenski mediji (RTV Slovenija, STA, Delo), vsi odzivi so zbrani in dokumentirani na spletni strani 32. simpozija www.centerslo.net/simpozij v rubriki *Obdobja 32 v medijih*. Tam je na voljo tudi drugo slikovno in besedilno dokumentarno gradivo s simpozija.

6 Vsebinska zasnova in tematika simpozija

Vsebinska zasnova je na voljo v spletnem arhivu Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik (www.centerslo.net/simpozij), kot vsebinsko poročilo pa je najbolje v roke vzeti kar simpozijjski zbornik. Razpisani cilji so bili v veliki meri doseženi.

6.1 Monografija *Družbena funkcijskost jezika (vidiki, merila, opredelitve)*

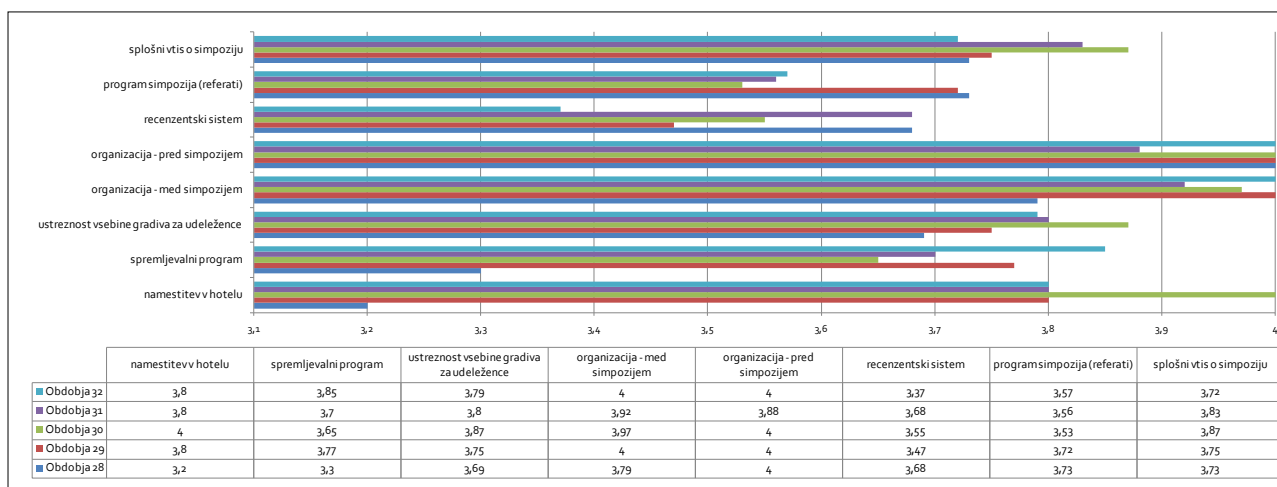
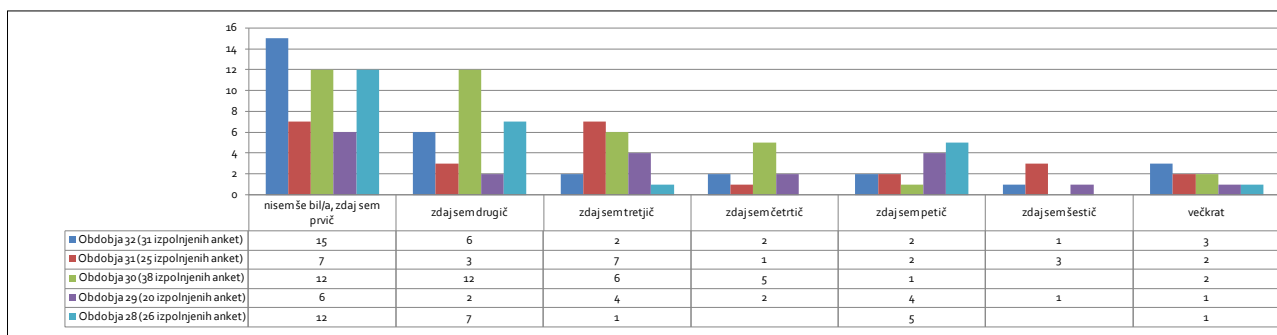
Znotraj široko zastavljenega naslova *Družbena funkcijskost jezika* so bila avtorjem prispevkov, pretežno jezikoslovcem, ponujena štiri tematska področja s podpodročji, s katerimi se je skušalo obravnave usmeriti v izoblikovanje čim bolj enournih meril za opredelitev posameznih družbenih funkcij jezika oz. jezikovnih zvrsti in za oblikovanje aktualnih jezikovnozvrstnih in besedilnih tipologij. Ob dvestoletnici rojstva Frana Miklošiča, ki smo jo praznovali ravno v novembru, je z nekaj referati obeležen tudi Miklošičev prispevek k funkcionalnosti slovenščine v širokem slovanskem kontekstu. V smislu triade sistem > funkcija > družba so bile zastavljene naslednje teme: **1 Prevrednotenje današnje jezikovne funkcijskosti – aktualna jezikovna zvrstnost:** 1.1 Aktualna funkcijska razčlenjenost slovenščine – pomanjkanje natančnejših opredelitev in tipologij; 1.2 Stanje sociolektov – aktualizacija jezikov družbenih skupin; **2 Funkcija – standard – norma:** 2.1 Standardizacija v slovenščini/Standardizacija v X jeziku/-ih in vloga korpusov; 2.2 Knjižna in standardna slovenščina; 2.3 Pojmovanje jezikovne kulture; **3 Tipološka aktualizacija besedilnih vrst:** 3.1 Aktualne besedilne tipologije (vidiki, merila, opredelitve); 3.2 Funkcijskost jezika v besedilih; 3.3 Jezikovnosistemska stilistika in besedilna stilistika; **4 Funkcijskost jezika v družbi in strokah z leksikološko-leksikografskega vidika:** 4.1 Opis družbene funkcijskosti jezika v slovarjih; 4.2 Kvalifikatorska ustreznost oz. kvalifikatorske zmožnosti; in še **5 Jubilejna tema (ob 200-letnici rojstva F. Miklošiča) – Miklošičev prispevek k družbeni funkcijskosti slovenščine.**

Poleg zbornika je bila na simpoziju predstavljena še monografija *Moč in nemoč knjižnega jezika*, ki se je tematsko povsem prekrivala s simpozijem in je avtorsko delo naše dolgoletne profesorice na Oddelku za slovenistiko na Filozofski fakulteti, zdaj zaslužne profesorice v pokoju dr. Ade Vidovič Muha.

Glede na število referentov in njihovo uglednost, prispevke, živahne debate, odzive v javnosti in rezultate anket ocenjujem, da je bil 32. simpozij Obdobja uspešno izpeljana prireditev, ki je najprepoznavnejša na področju slovenistike tako v slovenski kot tudi mednarodni strokovni javnosti. Na koncu se zahvaljujem vsem, ki so tako ali drugače sooblikovali 32. simpozij Obdobja.

Priloga: Povzetek rezultatov ankete 32. simpozija Obdobja

Damjan Huber

Kolikokrat ste že bili na Simpoziju Obdobja?

Tečaji slovenščine

Branka Gradišar

1 Izvedba tečajev slovenščine

V letu 2013 smo izvedli 23 tečajev slovenščine za odrasle.

Slika 1: Razpored tečajev leta 2013

JAN	FEB	MAR	APRIL	MAJ	JUN	JULIJ	AVG	SEPT	OKT	NOV	DEC
	Zdravniki										
ZŠ											
EILC											
	Spomladanska šola										
	Popoldanski tečaj										
	Jutranji tečaj										
	Int jut										
	Tečaj za študente EF										
	Okusimo slovenščino										
					Intenz						
					Žepni tečaj						
					PŠ						
								EILC			
								Prip			
								Intenz			
									Jesenska šola		
									Popoldanski tečaj		
									Jutranji tečaj		
									Tečaj za študente EF		
									EILC+		
									Int jut		
Individualni tečaji											

ZŠ = Zimska šola, EILC = Intenzivni tečaj slovenščine za študente Erasmus, EILC+ = nadaljevalni tečaj za študente Erasmus, Int jut = Intenzivni jutranji tečaj, Intenz = Intenzivni tečaj, Prip = Priprava na izpit, PŠ = Poletna šola

1.1 Redni tečaji slovenščine za odrasle

Leto 2013 smo začeli s Specializiranim intenzivnim tečajem slovenskega jezika za zdravnike in zobozdravnike, ki se ga je udeležilo 5 zdravnikov, vse druge načrtovane izvedbe tečaja pa so bile zaradi premajhnega števila prijav odpovedane.

V sodelovanju z Ekonomsko fakulteto Univerze v Ljubljani smo prvič organizirali tečaj slovenščine, namenjen tujim študentom, ki študirajo na Ekonomski fakulteti (izmenjavni in vpisani v redni študij). Tečaj je obsegal 60 šolskih ur, ovrednoten je bil s 3 kreditnimi točkami, zanj so morali študenti plačati 75 (letni semester 2012/13) oz. 125 EUR (zimski semester 2013/14). Ekonomska fakulteta je zbirala prijave študentov in zagotovila prostor za izvedbo tečaja, Center za slovenščino pa je prijavljene študente testiral, oblikoval homogene skupine, zagotovil gradivo, usposobil učitelja, izvedel tečaj in študentom izdal potrdilo o udeležbi. V letu 2013 smo izvedli dva tečaja (marec–maj 2013, oktober 2013–januar 2014), udeležilo se ju je 37 študentov.

Z Ekonomsko fakulteto smo sodelovali tudi pri organizaciji spremljevalnega programa 32. Poletne šole slovenskega jezika in Poletne šole Ekonomske fakultete. Za udeležence obeh šol smo pripravili voden ogled Avtonomne kulturne cone Metelkova in nastop improvizatorjev na Poletnošolskem improšovu.

Spremljevalni program, namenjen spoznavanju slovenske kulture, zgodovine in sodobne stvarnosti, smo organizirali tudi v okviru Zimske, Spomladanske in Jesenske šole ter tečaja EILC, na teh tečajih so nastali tudi časopisi s prispevki udeležencev: *Zimopis*, *Dobesednik*, *Pošopis in Prevodi*.

1.2 Tečajji slovenščine po programu Začetna integracija priseljencev

V letu 2013 smo izvedli tudi 16 sklopov tečajev (45 skupin) po programu Začetna integracija priseljencev. Tečajji so potekali v Ljubljani, Domžalah, Vrhniki in Grosuplju.

Slika 2: Razpored tečajev po programu Začetna integracija priseljencev

JAN	FEB	MAR	APRIL	MAJ	JUN	JULIJ	AVG	SEPT	OKT	NOV	DEC
ZIP DOP LJ I											
	ZIP POP LJ I										
	ZIP DOP LJ II										
		ZIP Dom I									
		ZIP DOP LJ III									
		ZIP POP LJ II									
			ZIP Vrh I								
			ZIP DOP LJ IV								
				ZIP DOP LJ V							
					ZIP POP LJ III						
						ZIP Dom II					
							ZIP Vrh II				
								ZIP DOP LJ VI			
									ZIP Dom III		
										ZIP Vrh III	
										ZIP Grop	

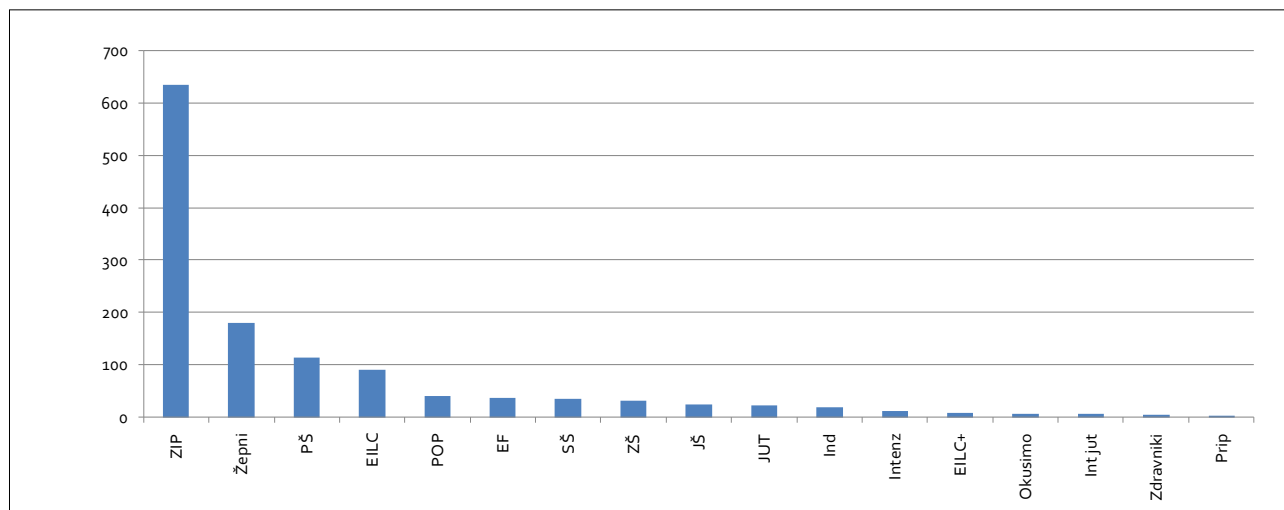
ZIP = tečaj po programu Začetna integracija priseljencev, DOP = dopoldanski tečaj, POP = popoldanski tečaj, LJ = Ljubljana, Dom = Domžale, Vrh = Vrhnika, Grop = Grosuplje

Tečajji po programu Začetna integracija priseljencev – enotni program učenja slovenskega jezika in seznanjanja s slovensko zgodovino, kulturo in ustavno ureditvijo so namenjeni državljanom tretjih držav, sofinancirata pa jih Evropska unija iz Evropskega sklada za vključevanje državljanov tretjih držav in Ministrstvo za notranje zadeve. Tečajji so za udeležence brezplačni, in če so na tečaju prisotni vsaj 80 %, so po zaključenem 180-urnem programu upravičeni do brezplačnega prvega preizkusa znanja slovenskega jezika na osnovni ravni.

2 Udeleženci

Skupno število udeležencev v letu 2013 je bilo 1.283. Največ jih je bilo na tečajih po programu Začetna integracija priseljencev (635), Žepnem tečaju (181), Poletni šoli (115) in Intenzivnem tečaju slovenščine za študente Erasmus (92).

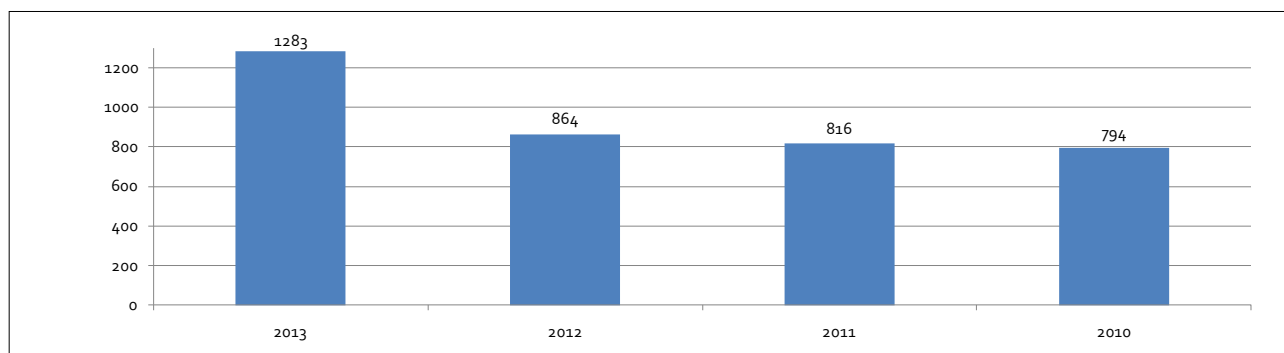
Slika 3: Število udeležencev po posameznih tečajih

ZIP = tečajji po programu Začetna integracija priseljencev, Žepni = Žepni tečaj, PŠ = Poletna šola, EILC = Intenzivni tečaj slovenščine za študente Erasmus, POP = Popoldanski tečaj, EF = tečaj za študente Ekonomske fakultete, SS = Spomladanska šola, ZŠ = Zimska šola, JŠ = Jesenska šola, JUT = Jutranji tečaj, Ind = Individualni pouk, Intenz = Intenzivni tečaj, EILC+ = nadaljevalni tečaj za študente Erasmus, Okusimo = Okusimo slovenščino, Int jut = Intenzivni jutranji tečaj, Zdravniki = Specializirani intenzivni tečaj za zdravnike in zobozdravnike, Prip = Priprava na izpit

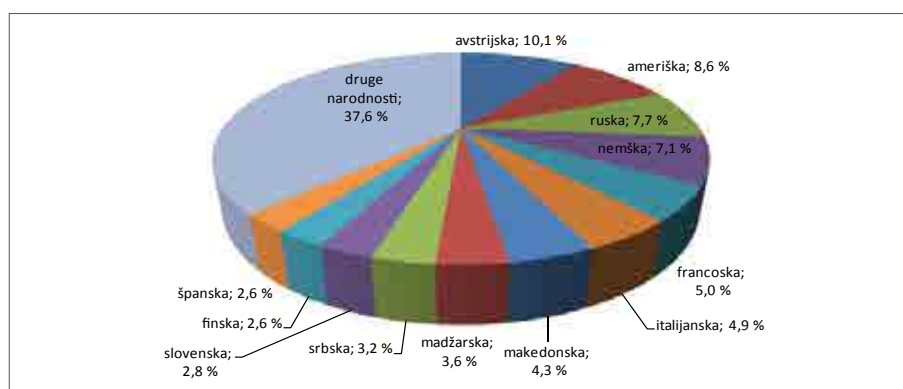
Glede na prejšnja leta je bilo v letu 2013 več udeležencev zaradi tečajev po programu ZIP (2012: 45, 2013: 635). Večina rednih tečajev slovenščine pa je imela upad udeležbe: največjega tečaj EILC (2012: 159, 2013: 92), tečaj za zdravnike (2012: 48, 2013: 5), Popoldanski tečaj (2012: 72, 2013: 42) in Jesenska šola (2012: 47, 2013: 25).

Slika 4: Primerjava skupnega števila udeležencev v preteklih štirih letih

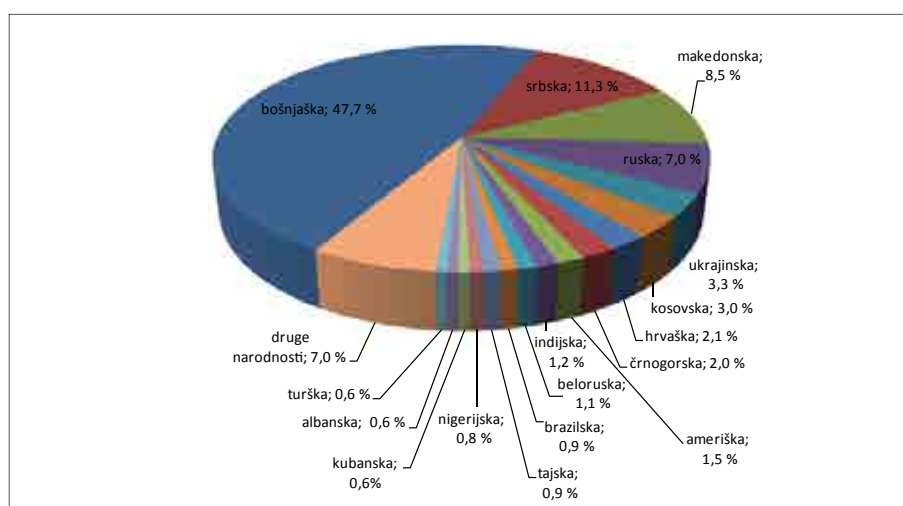

Rednih tečajev za odrasle so se udeležili udeleženci 59 različnih narodnosti, največ jih je bilo iz Avstrije (10,2 %), ZDA (8,6 %) in Rusije (7,7 %); tečajev po programu ZIP pa so se udeležili udeleženci 45 različnih narodnosti, skoraj polovico so predstavljali udeleženci iz Bosne in Hercegovine (47,7 %).

Slika 5: Narodnost udeležencev rednih tečajev

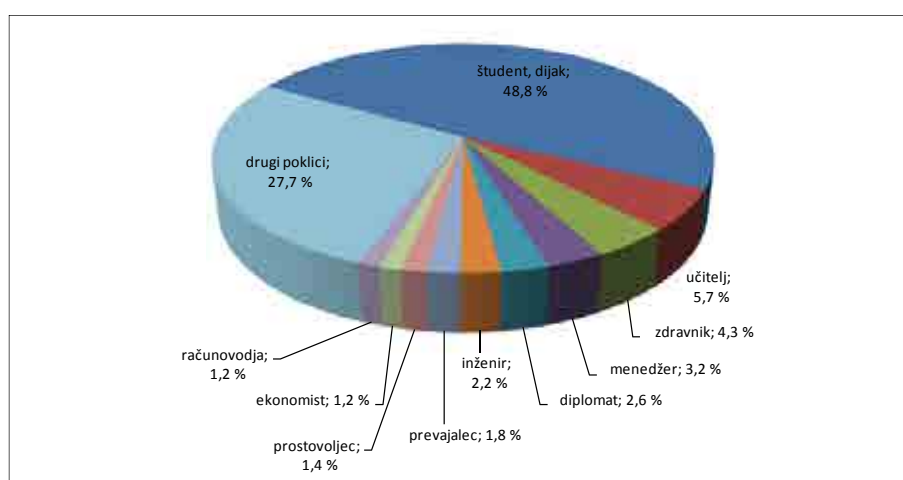

Slika 6: Narodnost udeležencev tečajev po programu ZIP

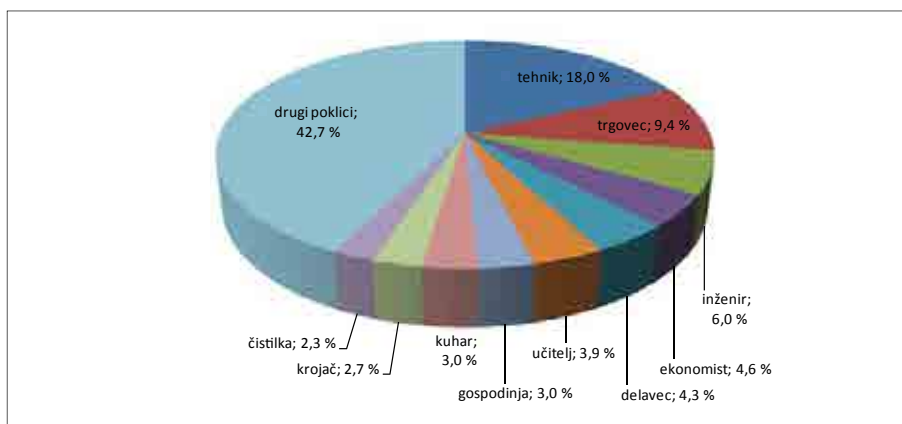
Udeleženci rednih tečajev so opravljali 82 različnih poklicev, največ je bilo študentov in dijakov (48,8 %), učiteljev (5,7 %) in zdravnikov (4,3 %).

Slika 7: Poklic udeležencev rednih tečajev

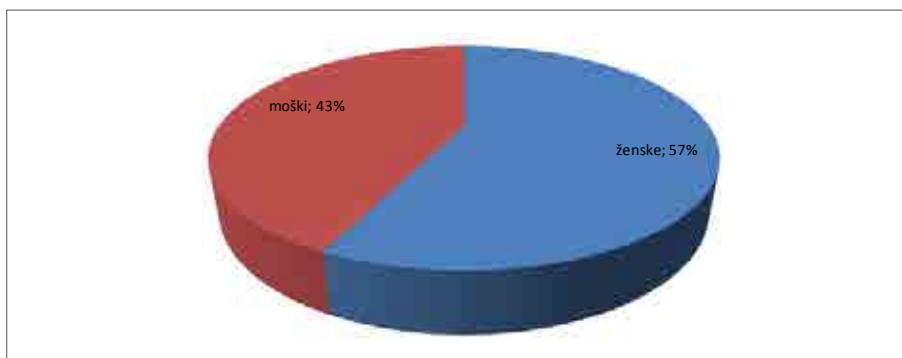
Udeleženci tečajev po programu ZIP so imeli večinoma končano poklicno srednjo šolo (elektrotehnik, strojni, gradbeni, prometni, lesni, kmetijski, živilski, prehrambni, turistični, gozdarski, medicinski, kemijski, farmacevtski, čevljarški, carinski, tekstilni, sanitarni, veterinarski in pravni tehnik).

Slika 8: Poklic udeležencev tečajev po programu ZIP

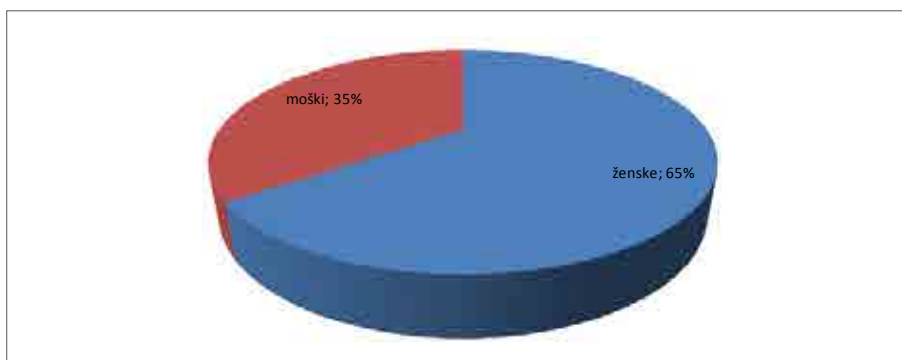

Po spolu so tako na rednih tečajih kot na tečajih po programu ZIP prevladovalе ženske.

Slika 9: Spol udeležencev rednih tečajev

Slika 10: Spol udeležencev tečajev po programu ZIP

3 Učitelji

Leta 2013 je v programu Tečajji slovenščine učilo 29 učiteljev, od tega 24 profesorjev slovenskega jezika in 5 študentov. Večina sodelujočih učiteljev je stalnih honorarnih sodelavcev Centra.

3.1 Sodelavci Tečajev slovenščine 2013

Mateja Arnež	Boris Kern	Petra Pučnik
Beti Boškovič	Anja Košir	Nina Skubic
Anja Butala	Tanja Kotnik	Anja Strajnar
Jasna Černjak	Katja Kralj	Mojca Stritar
Mateja Eniko	Barbara Leban	Barbara Upale
Laura Fekonja	Alenka Ličen	Maja Urbanc
Nataša Hribar	Petra Likar Stanovnik	Melita Vešner
Svetlana Jandrič	Andreja Markovič	Magda Volk
Nina Javoršek	Staša Pisek	Gita Vuga
Tanja Jerman	Nataša Podhraški	

Ob koncu večine rednih tečajev smo izvedli anonimno anketo, v kateri so udeleženci ocenili aktivnost pri pouku, razumljivost razlage in uporabo različnih metod pri posameznem učitelju. Povprečna ocena teh dejavnosti pri vseh učiteljih je bila 4,82 (na lestvici od 1 do 5).

V letu 2013 so bile na programu Tečajji slovenščine zaposlene strokovne sodelavke Branka Gradišar (vodja programa), Jana Kete Matičič in Tanja Jerman (vodja učiteljev).

4 Financiranje programa

Intenzivne tečaje slovenščine za študente Erasmus (EILC) sofinancira Evropska unija (program Vseživljenjsko učenje), v letu 2013 v višini 20.000 EUR za 5 tečajev, Evropska unija (iz Evropskega sklada za vključevanje državljanov tretjih držav) sofinancira tudi tečaje za državljane tretjih držav po programu Začetna integracija priseljencev – enotni program učenja slovenskega jezika in seznanjanja s slovensko zgodovino, kulturo in ustavno ureditvijo v Ljubljani in okolici, in sicer 2,65 EUR na uro brez DDV na udeleženca.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport v sodelovanju s CMEPIUS-om ter Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu podeljujeta štipendije za kritje šolnin zamejcem in potomcem slovenskih zdomcev in izseljencev za Zimsko, Spomladansko, Poletno in Jesensko šolo. V letu 2013 so bile podeljene 4 štipendije za Zimsko šolo (MIZŠ: 1.600 EUR), 9 za Spomladansko (MIZŠ: 7.800 EUR, Urad: 3.900 EUR), 40 za Poletno šolo (MIZŠ – bilateralni sporazumi: 5.826,00 EUR, MIZŠ: 6.954,75 EUR, Urad: 12.384,25 EUR) in 9 za Jesensko šolo (MIZŠ: 10.400 EUR, Urad: 4.000 EUR).

Slovenščina za otroke in mladostnike

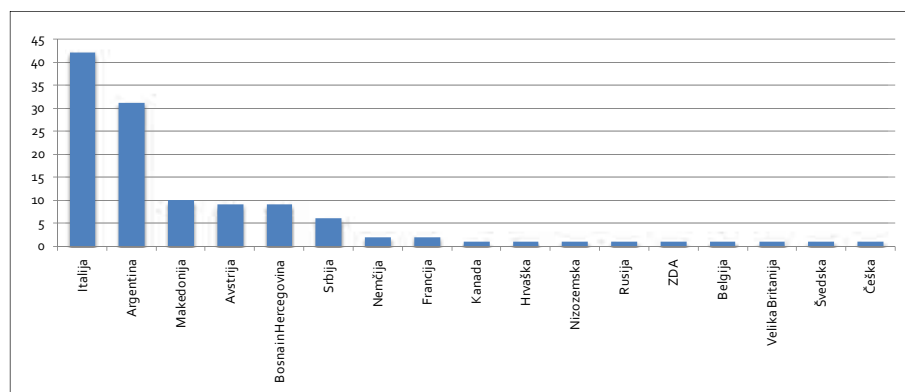
Mihaela Knez, Damjana Kern

Podobno kot v preteklih letih smo tudi v letu 2013 v okviru programa Slovenščina za otroke in mladostnike izvajali različne dejavnosti: izvedli smo tečaje, v katere je bilo vključenih 214 mladostnikov in 27 honorarnih sodelavcev, svoje izkušnje pri poučevanju slovenščine kot drugega in tujega jezika v sodelovanju s programom Izobraževanje delili z več kot 170 učitelji in sodelovali v različnih posvetovalnih komisijah.

1 Mladinska poletna šola

Od 1. do 12. julija smo v Ljubljani organizirali 8. mladinsko poletno šolo. Udeležilo se je 122 mladostnikov iz 17 držav (Italija, Argentina, Makedonija, Avstrija, Bosna in Hercegovina, Srbija, Francija, Nemčija, ZDA, Belgija, Belorusija, Kanada, Nizozemska, Češka, Rusija, Velika Britanija, Švedska).

Slika 1: Udeleženci 8. mladinske poletne šole po državah

Mladinska poletna šola slovenščine je tako kot lani potekala za Bežigradom. Udeleženci so bili nastanjeni v Dijaškem domu Bežigrad, pouk pa je potekal na Srednji vzgojiteljski šoli in gimnaziji Ljubljana. Dopoldanski čas (od 9.00 do 12.30) je bil namenjen intenzivnemu pouku slovenščine, ob popoldnevih in večerih pa smo udeležencem pripravili raznovrstne dejavnosti, ob katerih so poglobljali svoje znanje slovenščine in se seznanjali s slovenskimi naravnimi znamenitostmi, kulturo in stvarnostjo (ogled Ljubljane, pohod na Šmarno goro, kopanje v Atlantisu, obisk predavanja o slovenskih narečjih, izlet na Bled, ogled ljubljanske opere, Cankarjevega doma, Plečnikove hiše v Trnovem, obisk samostana Pleterje, Kostanjevica na Krki in Novega mesta, izlet na Roglo, ogled slovenskega filma *Gremo mi po svoje* in gledališke predstave *Moja nit je rdeča*, turnir v odbojki, ustvarjalne delavnice). Cela skupina se je že tradicionalno udeležila vseslovenskega srečanja Dobrodošli doma, ki ga pripravlja Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, prav tako je skupina maturantov iz Argentine udeležencem Mladinske poletne šole in zunanjim povabljenim v Dijaškem domu Bežigrad predstavila svoj kulturni program.

Izvedba Mladinske poletne šole je v obliki podeljenih štipendij posameznim prosilcem sofinancirana s strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport ter Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, s tem je dana tudi možnost, da lahko kakovosten program ponudimo veliki večini slovenskih mladostnikov, ki se v želji, da bi poglobili svoje znanje slovenščine in še bolj spoznali Slovenijo, želijo vključiti v ta tečaj. Udeležba na Mladinski poletni šoli pomeni zanje pomembno dopolnilo celoletnega učenja, saj je obseg pouka slovenščine na poletni šoli razmeroma velik (40 ur), pouk pa intenziven ter v celoti prilagojen dejanskim potrebam in sporazumevalni zmožnosti učencev. Vanjo se vključujejo mladostniki, ki imajo pri svojem rednem šolanju (npr. v slovenskih ali dvojezičnih šolah v Italiji, Avstriji in na Madžarskem) zaradi omejenega znanja slovenščine težave, učenci, ki imajo v svoji državi zelo omejene možnosti učenja slovenščine, in tisti, ki razmišljajo o vrnitvi v Slovenijo ali o študiju na kateri izmed slovenskih univerz.

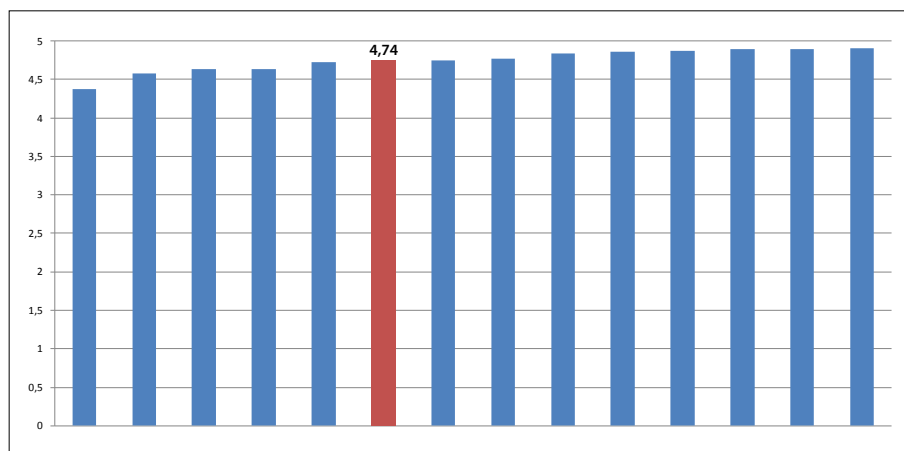
V okviru izmenjave Teaching Mobility se je med učitelje Mladinske poletne šole vključila tudi Katarina Gutownig Fuerst, učiteljica na koroški visoki šoli Fachhochschule Kärnten. Izvedla je pet ur pouka, del časa pa je namenila tudi hospitiranju pri pouku v različnih skupinah.

Ustvarjanje pri pouku in vtise o poletni šoli smo tudi tokrat zbrali v *Poletniku*, časopisu Mladinske poletne šole ([www.centerslo.net/files/file/Mladinska%20poletna%20%C5%A1ola/2013/poletnik%20to%20je%20to%20\(1\).pdf](http://www.centerslo.net/files/file/Mladinska%20poletna%20%C5%A1ola/2013/poletnik%20to%20je%20to%20(1).pdf)).

Ob koncu tečaja so imeli učenci možnost oceniti uspešnost tečaja oziroma delo lektorjev. Oboje je bilo ocenjeno kot zelo dobro (povprečna ocena je bila 4,74, najvišja možna ocena je bila 5), večinoma ugotavljajo, da so se v obeh tednih ogromno naučili, zelo pomembno se jim zdi tudi to, da imajo možnost spoznati slovenske vrstnike iz drugih držav.

Slika 2: Ocene lektorjev, ki so poučevali na MPS

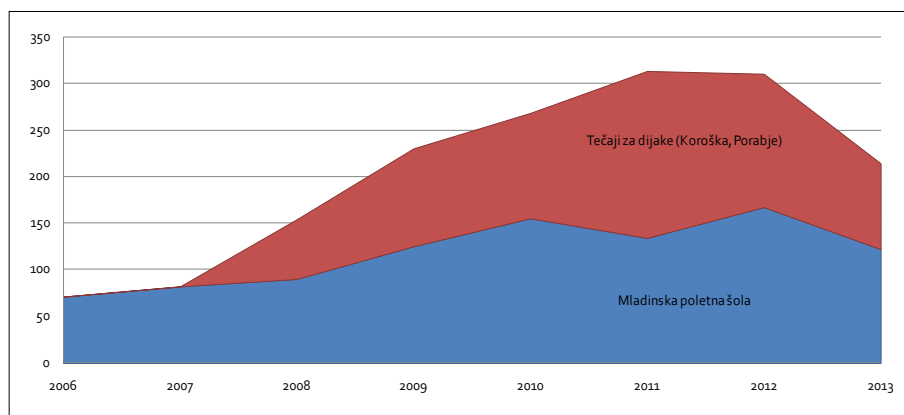
2 Tečaji za dijake v zamejstvu

Izvedli smo 4 intenzivne tečaje za 92 učencev, ki obiskujejo slovenske in dvojezične šole v zamejstvu:

- od 28. januarja do 1. februarja za dijake Dvojezične zveznetrgovske akademije v Celovcu (28 dijakov),
- od 4. do 8. februarja za dijake Zvezne gimnazije in Zvezne realne gimnazije za Slovence (36 dijakov),
- od 10. do 14. junija za dijake Višje šole za gospodarske poklice in Strokovne gospodarske šole Št. Peter iz Šentjakoba v Rožu (15 dijakov),
- od 23. do 27. septembra za dijake Trgovske akademije iz Velikovca (13 dijakov).

Izvedba tečajev je delno sofinancirana s strani Zavoda RS za šolstvo oz. MIZŠ, in sicer dijakom krijeta stroške bivanja, stroške tečaja in prevoza pa morajo plačati sami. V letu 2013 se zaradi pomanjkanja finančnih sredstev tečaja niso udeležili dijaki iz Porabja. Iz istega razloga so se morali tečaju odpovedati tudi dijaki iz gimnazije Alpe-Jadran v Velikovcu in dijaki Šole za socialne poklice v Št. Andražu. MIZŠ je namreč sofinanciranje tečajev omejilo le na tri koroške šole: celovško gimnazijo in trgovsko akademijo ter šentpetrsko višjo šolo za gospodarske poklice. Veliko povpraševanja po takih tečajih je tudi s strani slovenskih šol v Italiji, vendar so stroški tedenske nastanitve in tečaja kljub prijazno oblikovanim cenam brez možnosti vsaj delnega sofinanciranja MIZŠ za starše prevelik finančni zalogaj.

Slika 3: Število udeležencev na tečajih za otroke in mladostnike od 2006 do 2013

3 Sodelovanje v komisijah

Sodelavki programa sva članici različnih komisij in delovnih skupin. Mihaela Knez je članica Komisije za učitelje slovenščine v tujini in Delovne skupine za pripravo akcijskega načrta za jezikovno izobraževanje pri Ministrstvu za kulturo, cilj katerega je podrobneje opredeliti strokovne smernice za jezikovnopolitične cilje in ukrepe v obdobju 2014–2018. Damjana Kern pa je članica mešane komisije za sodelovanje na področju šolstva med Ministrstvom RS za šolstvo in šport in Deželnim šolskim svetom za Koroško ter članica Komisije za pripravo avstrijske standardizirane mature iz maternega jezika, v okviru katere sodeluje kot zunanja revizorka izpitnih nalog. V preteklosti se je v avstrijskih šolah matura izvajala interno (vsaka šola je pripravila svoje naloge), maja 2012 pa je avstrijska vlada z Odredbo o zaključnih izpitih na SVŠ, PVŠ in učnih zavodih določila vseavstrijsko izpeljavo novega zrelostnega in diplomskega izpita na splošnoizobraževalnih višjih šolah – SVŠ (2014/15) in poklicnoizobraževalnih višjih šolah – PVŠ (2015/16), med drugim tudi na srednješolskih ustanovah, kjer se izvaja matura iz slovenščine. Izpiti bodo po novem standardizirani, sestavljeni iz centralne banke nalog. Rezultati vseh dijakov v državi bodo tako primerljivi. Naloge za novo maturo se pripravljajo, usklajujejo in pregledujejo v koordinaciji z avstrijskim zveznim inštitutom Bifie.

Damjana Kern je tudi članica Komisije za izbor jezikovnih asistentov na avstrijskem Koroškem. Že od šolskega leta 2005/2006 namreč v okviru dvostranskega sodelovanja med Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije (MIZŠ) in Ministrstvom za šolstvo Republike Avstrije poteka program izmenjave jezikovnih asistentov. Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik objavi razpis oz. vabilo k sodelovanju, vodi postopek zbiranja prijav, sodeluje v komisiji za izbor kandidatov ter za izbrane kandidate izvede posebno usposabljanje. V šolskem letu 2013/14 je na avstrijskem Koroškem (na Slovenski gimnaziji, dvojezičnih srednjih šolah in šolah, kjer je slovenščina izbirni predmet) službovalo 5 asistentov za slovenščino.

4 Sodelovanje na konferencah, simpozijih

Sodelavki programa Mihaela Knez in Damjana Kern sta se marca na Evropskem centru za moderne jezike (ECML) v Gradcu udeležili delavnice, v kateri so bili predstavljeni osnutki jezikovnih opisnikov za področje zgodovine in matematike za učence priseljence, ki nastajajo v evropskem projektu Language descriptors for migrant and minority learners' success in compulsory education, h katerim sta v okviru delavnice podali svoje pripombe in predloge za izboljšavo, udeležili sta se tudi srečanja v Salamanki (od 16. do 19. aprila), ki ga je pripravilo združenje ALTE. Tokrat je bila konferenca posvečena testiranju jezikovnega znanja v okviru vseživljenjskega učenja. Mihaela Knez in Damjana Kern sicer v okviru združenja ALTE sodelujeta v delovni podskupini za pripravo testov za otroke in mladino (YAL Special Interest Group).

7. februarja 2013 je sodelavka Damjana Kern v okviru simpozija Kako mladi koroški Slovenci vidijo svojo prihodnost, ki ga je organizirala Fakulteta za državne in evropske študije na Brdu pri Kranju, vodila okroglo mizo z naslovom Slovenska identiteta, jezik, kultura in slovenska narodna skupnost v očeh mladih koroških Slovencev.

5 Projekti

Konec decembra 2012 je v sodelovanju z Zavodom RS za šolstvo ter Uradom Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu kot financerjema stroška tiska ponovno izšlo učno gradivo Slika jezika, ki je nastalo v Centrovem projektu ESS Uspešno vključevanje otrok, učencev in dijakov migrantov v VIZ. Povpraševanje po gradivu je bilo namreč tako s strani slovenskih šol kot učiteljev, ki poučujejo slovenščino v zamejstvu in po svetu, ogromno. Del gradiva (skupaj 230 izvodov) je bilo razdeljenega slovenskim osnovnim šolam, del pa učiteljem v tujini. Ob tem smo 6. 3. 2013 na MIZŠ izvedli ponovno predstavitev gradiva. Želimo si, da bi se v prihodnosti našla sredstva tudi za tisk preostalega učnega gradiva, nastalega v projektu.

Marca smo na povabilo videmske univerze skupaj z drugimi partnerji (Univerzo v Celovcu, Univerzo v Freiburgu in Karlovo univerzo v Pragi) pripravili predlog projekta On-line Reading and Writing Laboratory for Czech, German, Italian and Slovenian as L2 ter bili na razpisu programa Lifelong Learning uspešni. Tako z januarjem 2014 na Centru za slovenščino začnemo z novim projektom, katerega cilj je pripraviti e-gradivo za razvijanje pisne zmožnosti pri dijakih in študentih, ki niso domači govorci slovenščine, za potrebe njihovega šolanja na ravneh B1–C1.

V okviru projekta Dvig socialnega in kulturnega kapitala v romskih naseljih, ki ga je izvajal Inštitut za narodnostna vprašanja, smo pripravili program izobraževanja za učitelje, ki poučujejo učence Rome, in izvedli tri specializirane seminarje (gl. tudi poročilo programa Izobraževanje).

Oktobra 2013 sva sodelavki programa v sodelovanju s Službo za slovenski jezik na Ministrstvu za kulturo pripravili program izobraževanja za učitelje, ki poučujejo učence priseljence, in izvedli tri 15-urne seminarje v Mariboru, Žalcu in Dobrovljah (gl. tudi poročilo programa Izobraževanje).

- 6 Sodelovanje z drugimi programi** Sodelavki programa Slovenščina za otroke in mladostnike sva vpeti tudi v delo drugih Centrovih programov, v izvedbo izobraževanj (gl. tudi poročilo programa Izobraževanje), uvrščanje Centrovih učbenikov na lestvico Skupnega evropskega jezikovnega okvira in pripravo učnih gradiv (gl. poročilo programa Založništvo) ter prenovno izpitnega programa in izvajanje izpitov (gl. poročilo Izpitnega centra).

- 7 Sodelavci programa** Dejavnosti v programu smo izvedli s pomočjo naših zunanjih sodelavcev.

Lektorji	Asistenti
Maja Bračika Piščanc	Jerneja Batista
Mateja Eniko	Miša Bitenc Hernič
Irena Jerovšek Vogrinc	Meta Demšar
Tina Jugovič	Maja Đević
Matej Klemen	Ema Golob
Anja Košir	Marko Klemen
Tanja Kotnik	Tjaša Kocjan
Katja Kralj	Marta Marinko
Alenka Ličen	Marko Mencigar
Jasna Maček	Nika Merljak
Lara Pižent	Irina Lešnik
Petra Rajk	Martin Lissiach
Jasna Zupan	Urška Vranjek
Špela Zupan	

Izpitni center

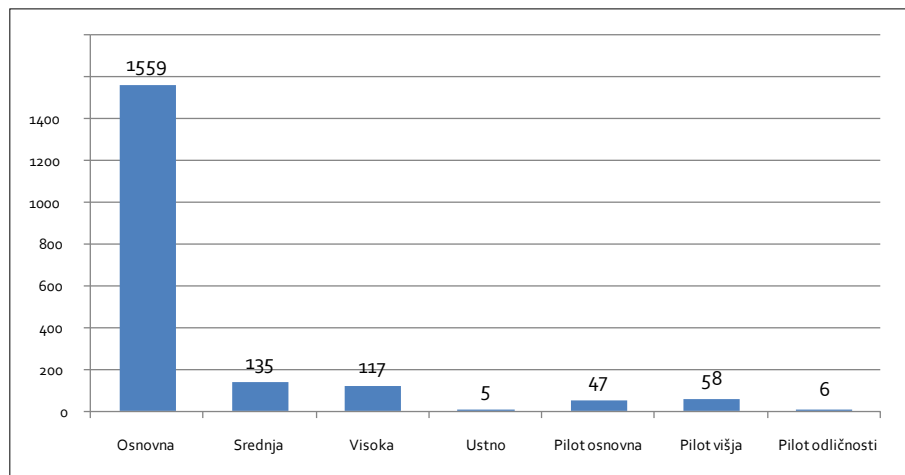
dr. Ina Ferbežar

Izpitni center

1 Izpiti in kandidati

Na vseh treh ravneh se je v letu 2013 izpitov iz znanja slovenščine udeležilo skupaj 1.927 kandidatov, kar pomeni 25-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2012. Število kandidatov na posameznih ravneh kaže slika 1.

Slika 1: Število kandidatov na izpiti iz znanja slovenščine

Razlogi za povečanje števila kandidatov so na eni strani brezplačni pilotni testi (111 kandidatov), ki so bili izvedeni v okviru projekta prenove in nadgradnje programa Slovenščina za tujce (gl. v nadaljevanju), na drugi strani pa tudi uresničevanje Uredbe o načinih in obsegu zagotavljanja programov pomoči pri vključevanju tujcev, ki niso državljani Evropske unije (t. i. tečajji ZIP), ki državljanom tretjih držav omogoča brezplačno udeležbo na tečajih slovenščine in prvo brezplačno opravljanje izpita na osnovni ravni (podoben porast števila kandidatov smo zaznali tudi v letu 2011).

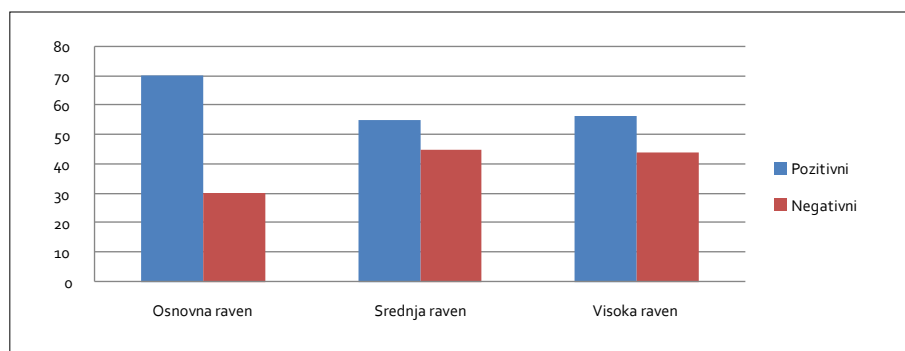
Vsi izpiti so bili izvedeni, kot je bilo predvideno z izpitnim koledarjem za leto 2013, in sicer v petih izpitnih rokih na vsaki izmed ravni, poleg tega pa so bili izvedeni še:

- štiri izredni roki na osnovni ravni (dva v Izpitnem centru, dva pri zunanjih izvajalcih),
- šest individualnih izpitov (štiri na osnovni, dva na srednji ravni),
- poseben rok za pilotiranje osnovne in višje ravni ter
- poseben rok za pilotiranje ravni odličnosti.

V letu 2013 se je na Izpitnem centru izpita iz znanja slovenščine udeležilo rekordno število kandidatov, kar 692 (ali 36 % vseh). Izpite na osnovni ravni je poleg Izpitnega centra izvajalo še 12 zunanjih izvajalcev.

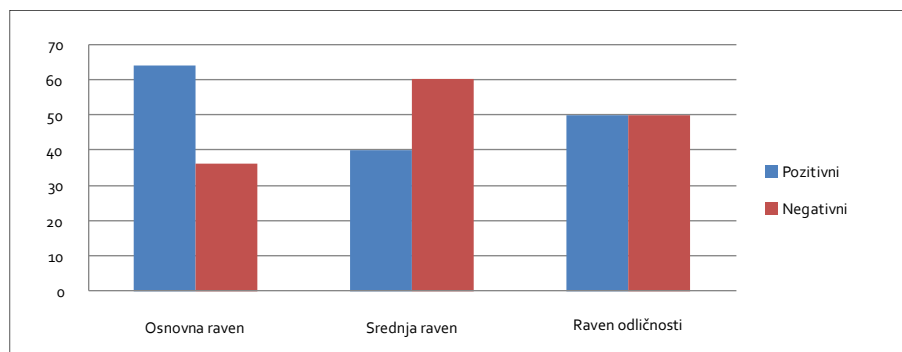
762 ali skoraj polovica vseh kandidatov na osnovni ravni se je izpita udeležilo po prej omenjeni Uredbi. Večina jih je bila uspešnih (77 %, kar je nekoliko višji delež kot doslej). Tudi sicer kandidati na osnovni ravni večinoma uspešno opravijo izpit (v letu 2013 približno 70 % kandidatov), kandidati na srednji in visoki ravni pa so manj uspešni. Za leto 2013 uspeh kandidatov prikazuje slika 2.

Slika 2: Uspeh kandidatov v % po ravneh

Rezultati so bili na obeh pilotiranjih, pri katerih smo v okviru projekta prenove programa preizkušali nove teste, nekoliko slabši: na osnovni ravni sta bili uspešni približno dve tretjini kandidatov, na višji pa le 40 %. Raven odličnosti so dosegli trije od šestih kandidatov.

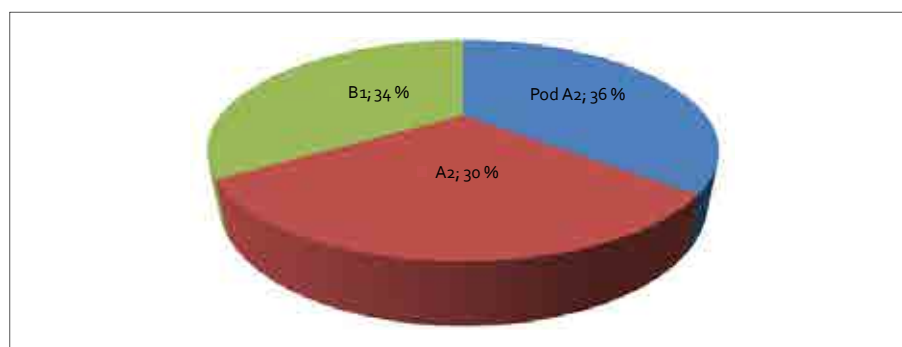
Slika 3: Uspeh kandidatov v % pri pilotiranju

Nekoliko slabše rezultate na pilotnih izpitih pripisujemo dejstvu, da je bil izpit za udeležence brezplačen, da smo o tej možnosti obveščali tik pred izpitnim rokom, tako da so mnogi kandidati izkoristili priložnost le za poskus, na izpit na ravni odličnosti pa smo povabili kandidate, ki so sicer dosegli zelo dobre rezultate na izpitu na višji ravni, a ravni odličnosti (še) niso dosegli.

Rezultati pilotnega izpita kažejo, da bi med kandidati na osnovni ravni po novem sistemu certificiranja, ki bo omogočal t. i. prožen profil udeleženca oz. pridobitev listine na ravneh A2 ali B1 Skupnega evropskega jezikovnega okvira (gl. v nadaljevanju), raven A2 doseglo 14 ali 30 % kandidatov, B1 pa 16 ali 34 % kandidatov.

Slika 4: Dosežene ravni pri pilotiranju osnovne ravni v %

V letu 2013 smo zaznali znaten upad števila zdravnikov, ki se udeležijo izpita iz znanja slovenščine za poklicne potrebe: vseh zdravnikov je bilo vsaj 130 (leta 2012 okoli 200): 37 na osnovni ravni, 87 na visoki in šest na srednji ravni (poudariti je treba, da vsi kandidati ob prijavi ne navedejo svojega poklica, zato številka ni povsem natančna). Še vedno skrbi podatek, da lahko za opravljanje svojega poklica zdravniki predložijo potrdilo o znanju slovenščine le na osnovni ravni (takih je bilo v letu 2013 kar 30 %).

2 Izvedba seminarjev

26. januarja smo vsem izvajalcem izpitov poročali o delu Izpitnega centra ter jih seznanili z novostmi novega programa (eno izmed ocenjevalnih lestvic smo na delavnici tudi skupaj preizkusili).

Nekaj seminarjev o testiranju je bilo izvedenih v okviru programa Izobraževanje, Ina Ferbežar pa je v okviru SSJLK izvedla tridnevni tečaj na temo etike jezikovnega testiranja. Novembra smo pripravili seminar za avtorje izpitnih gradiv na osnovni ravni po novem programu.

3 Mednarodno sodelovanje

Aprila in novembra se je Ina Ferbežar kot članica Izvršilnega odbora udeležila rednih srečanj ALTE, sodelovala v delovni skupini za pripravo navodil za razvoj testov za posebne (poklicne ipd.) namene ter v skupini Jezik in integracija (prevod vprašalnika za udeležence t. i. integracijskih programov, tj. tečajev in izpitov, v slovenščino, pilotiranje vprašalnika in dejanska izvedba ankete; podatki še niso vneseni v program, zato mednarodna primerjava še ni na voljo).

4 Projekti Izpitnega centra

4.1 Jezikovne zahteve za tuje študente na Univerzi v Ljubljani

Septembra je Ina Ferbežar na povabilo nizozemskega izpitnega centra CITOgroep sodelovala na seminarju v Haagu, na katerem so se postavljali standardi za maturo iz nemščine.

Za projekt PROLANG je bil izdelan kratek motivacijski e-test na ravni A (gl. tudi poglavje Projekti Izpitnega centra).

Zaradi novega programa (gl. v nadaljevanju) pa tudi zaradi intenzivne javne diskusije o jezikovni politiki v visokem šolstvu smo v Izpitnem centru avgusta in septembra opravili telefonsko raziskavo o praksah, ki zadevajo znanje slovenščine tujih študentov.¹ Eden izmed pomembnih razlogov, da smo se odločili zanjo, pa je bilo tudi dejstvo, da se udeležba študentov na izpitu na srednji ravni iz leta v leto manjša (gl. letna poročila Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik iz preteklih let). Pokazalo se je, da imajo članice Univerze v Ljubljani zelo različno prakso. Na nekaterih programih (npr. slovenistika in jezikovno posredovanje na Filozofski fakulteti ter večina programov na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo) se od tujih študentov zahteva potrdilo o znanju slovenščine že ob vpisu v 1. letnik prvostopenjskega študija, večinoma pa fakultete upoštevajo sklep Senata Univerze v Ljubljani iz leta 2002, ki kot pogoj za vpis v 2. letnik za tuje študente določa znanje slovenščine na srednji ravni (potrdilo Centra za slovenščino). Nekatere članice so pri izvajanju omenjenega sklepa zelo striktne, nekaj pa je takih, ki se ga ne držijo dosledno: študenti npr. lahko zaprosijo, da se jim ob vpisu v 2. letnik pogoj znanja jezika spregleda in običajno ga morajo izpolniti do diplome. Obstajajo pa tudi fakultete, ki se sklepa Senata sploh ne držijo: med drugim sprejemajo potrdila različnih izobraževalnih ustanov o udeležbi v njihovih programih (npr. na tečajih Javnega zavoda Cene Štupar – CILJ ali ŠOLT-a), nekatere članice pa (kot pravijo zaradi specifičnosti svojih programov) znanje slovenščine spregledajo in ga študentom sploh ni treba dokazovati. Po drugi strani je nekaj sogovorcev izrazilo nezadovoljstvo z omenjenim sklepom: eni z željo po dvigu ravni jezikovnega znanja ter vpeljavi dokazila že ob vpisu, drugi pa z mnenjem, da znanje slovenščine za študij na njihovih fakultetah ni nujno.

Na drugi stopnji so zadeve še bolj nedorečene, saj je bil omenjeni sklep Senata sprejet pred bolonjsko reformo in se kot tak nanaša zgolj na dodiplomski študij: večina članic prakse s tujimi študenti na drugostopenjskih programih (še) nima, pri drugih študenti nadaljujejo njihov prvostopenjski program, pri nekaterih sploh ni nikakršnih jezikovnih pogojev ...

Opisano kaže na veliko neenotnost politik in praks, s tem pa tudi na neenako obravnavo študentov (tako tujih kot domačih), vpisanih v redne študijske programe Univerze v Ljubljani. Glede na dejstvo, da univerze v Evropski uniji večinoma zahtevajo znanje svojih nacionalnih jezikov na ravni B2 ali C1 (ena izmed raziskav je bila opravljena leta 2009 znotraj združenja ALTE), bomo v Izpitnem centru oblikovali priporočilo, da bi se ob spremembi programa za tuje študente na Univerzi v Ljubljani zahtevalo znanje slovenščine na višji ravni oz. B2 (gl. spodaj), seveda pa bi bilo treba študentom omogočiti, da bi to znanje tudi pridobili.

4.2 Program Slovenščina kot drugi in tuji jezik

Septembra 2012 je Izpitni center začel obsežen projekt nadgradnje in sprememb programa in sistema preverjanja in certificiranja znanja slovenščine. Projekt je bil zaključen novembra 2013, besedilo novega programa pa je bilo poslano v obravnavo Strokovnemu svetu za izobraževanje odraslih pri Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport.

Cilj projekta je bil izdelava novega javno veljavnega programa, ki naj bi po 13 letih nadomestil program Slovenščina za tujce in naj bi ravni jezikovnega znanja opisoval v skladu s Skupnim evropskim jezikovnim okvirom (SEJO). Prvi koraki v zvezi s tem so bili izvedeni že v letu 2010, ko smo v Centru za slovenščino uvrstili opisnike v programu Slovenščina za tujce na lestvice SEJO (gl. letno poročilo Centra za slovenščino 2010 in v nadaljevanju). Prav tako je bil cilj programa prenova sistema preverjanja in certificiranja znanja slovenščine kot drugega jezika v skladu z razvojem stroke, dobro prakso jezikovnega testiranja in mednarodnimi standardi. Novi program smo poimenovali Slovenščina kot drugi in tuji jezik. Dokument prinaša opise jezikovnega znanja na treh ravneh, ki so primerljive z ravni SEJO.

1 Poklicali smo na študentske referate vseh članic Univerze v Ljubljani.

Preglednica 1: Ravni programa Slovenščina kot drugi in tuji jezik ter SEJO

Slovenščina kot drugi in tuji jezik	SEJO
/	A1
Osnovna raven	A2
	B1
Višja raven	B2
Raven odličnosti	C1
	C2

Ena izmed posebnosti programa je, da bo na osnovni ravni in ravni odličnosti omogočal pridobitev listine iz znanja slovenščine kot drugega jezika za t. i. prožen profil (na osnovni ravni A2 ali B1, na ravni odličnosti pa C1 ali C2). Prav tako se z novim programom spreminja format testa: na višji ravni se slovnična zmožnost ne preverja več v posebnem podtestu, na ravni odličnosti smo se odločili za t. i. integrirano testiranje (v enem podtestu se povezuje branje in pisanje, v drugem pa poslušanje in govorjenje).

Posebnost novega programa pa je zagotovo postopek njegove izdelave. Program, še posebej izpitni katalog, je bil dejansko izdelan na podlagi dolgoletnih izkušenj, v skladu z razvojem stroke in priporočenimi mednarodnimi standardi ter z ustreznim pilotiranjem novih testov, ocenjevalnih lestvic in statistično analizo rezultatov. Postopek priprave izpitnega kataloga je vključeval večkratno ocenjevanje govornih in pisnih produkcij, uvrščanje posameznih izpitnih nalog ter govornih in pisnih produkcij na lestvice SEJO ter ustrezno standardizacijo (postavitve mejne vrednosti za vse dele izpita na podlagi statistične analize). Korake, ki jih je obsegala izdelava novega programa, prikazuje preglednica 2. Tu kaže posebej omeniti, da je pri različnih korakih izdelave programa sodelovalo skupaj 15 strokovnjakov, večinoma sodelavcev Centra za slovenščino.

Preglednica 2: Potek dela pri izdelavi programa Slovenščina kot drugi in tuji jezik

Časovno obdobje	Vsebina dela	Sodelujoči
Predfaza: 2010	Primerjava opisnikov v programu SZT z lestvicami SEJO	Strokovni sodelavci CSDTJ
Predfaza: 2011	Umestitev izpita iz znanja slovenščine na osnovni ravni po programu SZT na lestvice SEJO	Strokovni sodelavci CSDTJ
September 2012	Osnutek novega programa (po spremljanju izvajanja programa SZT, analizi spora-zumevalnih potreb, pregledu primerljivih tujih programov in izpitov)	Ožja skupina sodelavk, Marko Stabej, Boštjan Bajec
Oktober 2012–november 2013	Opisi ravni in standardi znanja po opisnikih iz programa SZT, po lestvicah SEJO, učbenikih, izkušnjah ... za vse tri ravni Pregled in prva redakcija opisnikov	Ožja skupina sodelavk
December 2012–januar 2013	Testa na osnovni in višji ravni - pregled tujih testov na ravneh od A2 do B2 za angleščino, češčino, francoščino, nemščino (avstrijski in nemški vzorci) in španščino kot tuji jezik - priprava izpitnih ciljev in specifikacije testov za osnovno in višjo raven - izdelava testov na osnovni in višji ravni (naloge iz banke nalog in nove naloge) - pregled testov, strokovna presoja in redakcija	Ožja skupina sodelavk
Februar 2013	Uvrstitev nalog v testih na osnovni in višji ravni na lestvice SEJO - 1. faza: seznanitev z lestvicami SEJO - 2. faza: uvrstitev posameznih vprašanj, nalog in podtestov na lestvice SEJO Končna redakcija testov	Širša skupina sodelavcev (8 oseb)

Časovno obdobje	Vsebina dela	Sodelujoči
December 2012–januar 2013	Ocenjevanje pisnih produkcij na osnovni ravni (po fazah) - izdelava dveh variant lestvic za pisno produkcijo na osnovni ravni - ocenjevanje 30 pisnih produkcij, izbranih iz rednega izpitnega roka, po obeh lestvicah - izbor ene lestvice in njena redakcija - ponovno ocenjevanje 30 pisnih produkcij na osnovni ravni po izbrani lestvici - primerjava ocen med ocenjevalkami, primerjava z ocenami na pravem izpitu - izbor 16 produkcij za uvrstitev na lestvice SEJO	Ožja skupina sodelavk
Januar 2013	Uvrščanje pisnih produkcij na osnovni ravni na lestvice SEJO in postavitev mejne vrednosti - seznanitev z lestvicami za produkcijo na A2 in B1 SEJO - uvrstitev 16 pisnih produkcij na osnovni ravni na lestvice SEJO - določitev mejne vrednosti za pisno produkcijo na podlagi ocen na dejanskem izpitu (po starem), ocen štirih ocenjevalk po novi lestvici in opisniki ravni A2+ in B1–v SEJO (mejna vrednost je 60 %)	Širša skupina sodelavcev (6–8 oseb)
December 2012–marec 2013	Ocenjevanje govornih produkcij na osnovni ravni (po fazah) - izdelava dveh variant lestvic za govorno produkcijo na osnovni ravni - poskusno ocenjevanje nekaj govornih produkcij (na podlagi posnetkov starih izpitov) - izbor ene lestvice in njena redakcija - ocenjevanje 11 govornih produkcij na osnovni ravni (posnetki s pilotiranja) po izbrani lestvici - primerjave ocen med ocenjevalkami ter z originalnimi ocenami - izbor 6 produkcij za uvrščanje na lestvice SEJO - preizkus lestvice na izobraževalnem seminarju za zunanje izvajalce	Ožja skupina sodelavk Zunanji izvajalci: člani izpitnih komisij
Marec 2013	Pilotiranje testov na osnovni in višji ravni v Centru za slovenščino - pisni izpit - snemanje govorne produkcije - izbor potencialnih kandidatov za pilotiranje izpita na ravni odličnosti med kandidati na višji ravni - povratna informacija kandidatom (spričevala o uspešno opravljenem izpitu po ocenjevalnih merilih za osnovno in visoko raven v programu SZT)	Osnova raven: 47 kandidatov za izpit na osnovni ravni; višja raven: 50 kandidatov za izpit na srednji in visoki ravni
Marec–april 2013	Ocenjevanje pisne in govorne produkcije na višji ravni - izdelava dveh variant lestvic za ocenjevanje pisne in govorne produkcije na višji ravni - izbor produkcij s pilotnega testa (merilo za izbiro: odstopanje med ocenjevalci pri ocenjevanju na izpitu) - poskusno ocenjevanje 12 pisnih produkcij in 12 govornih produkcij po obeh lestvicah - izbor ene lestvice za vsako izmed produkcij, redakcija lestvic - izbor 7 pisnih in 5 govornih produkcij za uvrščanje na lestvice SEJO	Ožja skupina sodelavk

Časovno obdobje	Vsebina dela	Sodelujoči
April 2013	Uvrstitev pisnih produkcij na višji ravni na lestvice SEJO - seznanitev z lestvicami za pisanje na ravni B2 SEJO - uvrstitev 7 pisnih produkcij na višji ravni na lestvice SEJO - določitev mejne vrednosti, upošteva ocene na dejanskem izpitu (po starem), ocene po novi lestvici ter opisniki ravni B1+/B2– v SEJO (60 %)	Širša skupina sodelavcev (6–8 oseb)
April 2013	Pilotiranje testa na osnovni ravni pri izbranih zunanjih izvajalcih izpitov - na eni ustanovi pilotni test v celoti - pretestiranje branja (vključeno v realni test), poslušanje pilotirano posebej	17 kandidatov izpit v celoti, 53 kandidatov samo poslušanje
Maj 2013	Statistična analiza rezultatov (receptivni deli)	Boštjan Bajec
Maj 2013	Določitev mejne vrednosti Postavitev minimalnih standardov (meje vrednosti) za receptivne dele izpita na osnovni in višji ravni (po redakciji podtesta poslušanja in ponovnem pilotiranju)	Razširjena skupina sodelavcev (10 oseb)
Maj–junij 2013	Ponovna redakcija poslušanja na osnovni in višji ravni Ponovno pilotiranje poslušanja na osnovni in višji ravni na junijskem izpitnem roku (povratna informacija udeležencev o težavnosti poslušanja na Izpitnem centru)	Osnovna raven: 131 kandidatov na osnovni ravni; višja raven: 20 kandidatov na srednji ravni
Junij 2013	Uvrstitev govornih produkcij na osnovni in višji ravni na lestvice SEJO - seznanitev z lestvicami za govorno produkcijo in interakcijo na ravneh A2, B1 in B2 SEJO - uvrstitev produkcij (6 na osnovni, 5 na višji ravni) na lestvice - določitev mejne vrednosti, upošteva ocene po starem, ocene po novi lestvici in uvrstitev na ravni SEJO	Razširjena skupina sodelavcev (11 oseb)
Junij 2013	Test na ravni odličnosti - pregled tujih vzorcev na ravni C2 (avstrijski in nemški test iz nemščine kot J2/JT, test iz španščine in francoščine) - izdelava receptivnih delov testa na ravni C1–C2 (po vzorcu za projekt EPSO) - redakcija nalog in odločitev za integrirano testiranje - izdelava testa - izvedba pilotnega testa - snemanje govornih produkcij - povratna informacija kandidatov (vsi udeleženci testa na višji ravni)	Ožja skupina sodelavk, 6 kandidatov s pilotiranja na višji ravni
September 2013	Ocenjevanje pisnih in govornih produkcij testa odličnosti po različnih lestvicah SEJO Izdelava ocenjevalnih lestvic Postavitev mejne vrednosti za izpit na ravni odličnosti Povratna informacija kandidatom Redakcija testa	Ožja skupina sodelavk
September–oktober 2013	Statistična analiza rezultatov poslušanja na osnovni in višji ravni (po ponovnem pilotiranju)	Boštjan Bajec
Oktober 2013	Določitev mejnih vrednosti za poslušanje na osnovni in višji ravni	Širša skupina sodelavcev (8 oseb)
Oktober 2013	Izdelava besedila programa Redakcija programa Recenziranje programa	Ožja skupina sodelavk Marko Stabej Izbrani recenzentki

4.3 Sodelujoči pri projektu

Ožja skupina sodelavk: Ina Ferbežar (CSDTJ, vodja projekta, soavtorica besedila programa), Damjana Kern (CSDTJ), Petra Likar Stanovnik (zunanja sodelavka CSDTJ), Nataša Pirih Svetina (CSDTJ, soavtorica besedila programa).

Širša skupina sodelavcev: Tanja Jerman (CSDTJ), Mihaela Knez (CSDTJ), Mateja Lutar (CSDTJ), Janez Skela (Oddelek za anglistiko in amerikanistiko Filozofske fakultete) in članice ožje skupine.

Razširjena skupina sodelavcev: Katja Dragar (zunanja sodelavka CSDTJ), Branka Gradišar (CSDTJ), Damjan Huber (CSDTJ), Boris Kern (zunanji sodelavec CSDTJ), Jana Kete Matičič (CSDTJ) ter člani širše in ožje skupine.

Konzultacije, redakcija programa: Marko Stabej.

Statistična analiza rezultatov: Boštjan Bajec (Oddelek za psihologijo Filozofske fakultete).

Administrativna podpora projekta: Lidija Jesenko (CSDTJ).

Sodelujoči zunanji izvajalci pri pilotiranju: AZ Maribor, Doba Maribor, LU Ajdovščina, LU Koper, LU Kranj, LU Krško, LU Velenje, Zavod Znanje Postojna, ZIK Črnomelj.

Recenzentki: Marjana Šoš (LU Žalec), Alenka Tratnik (LU Kranj).

5 Načrti za leto 2014

Večina načrtov je povezana s potrditvijo programa Slovenščina kot drugi in tuji jezik. Takoj po sprejemu programa tako načrtujemo pripravo besedila novega programa in pripadajočih gradiv za objavo na spletu, obveščanje zainteresiranih deležnikov o novostih in svetovanje v zvezi z uporabo rezultatov novih izpitov. Organizirali bomo izobraževalne seminarje, na katerih se bodo vsi izvajalci usposobili za izvajanje izpitov po novem; pri tem bomo v Izpitnem centru natančneje določili tudi merila za sprejem posameznih izvajalcev izpitov (ocenjevalcev in izpraševalcev). V zvezi s tem tudi načrtujemo, da bo prva izvedba izpita zunaj Izpitnega centra potekala ob strokovnem spremljanju vseh izvajalcev. V načrtu je sprotne analiza rezultatov (v sodelovanju s Centrom za psihološko merjenje in svetovanje pri Oddelku za psihologijo Filozofske fakultete), ki bo omogočala sprotne dopolnjevanje banke nalog, ter nadgradnja podatkovne baze. Verjetno bomo že v letu 2014 – če bo program sprejet – sprožili tudi postopek zunanje evalvacije programa s strani združenja ALTE.

Izobraževanje učiteljev slovenščine kot drugega/tujega jezika

dr. Nataša Pirih Svetina, Mihaela Knez

Uvod

Ponudba izobraževalnih seminarjev in usposabljanj v letu 2013 je bila pestrejša kot v preteklih letih. Sami smo izvedli več različnih oblik seminarjev za razne skupine naslovnikov, hkrati pa smo bili sodelavci Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik vključeni tudi v izobraževalno dejavnost v okviru projektov različnih drugih ustanov, npr. Andragoškega centra Slovenije, Zavoda RS za šolstvo, Službe za slovenski jezik pri Ministrstvu za kulturo in Inštituta za narodnostna vprašanja. Sami smo izvedli 10 različnih seminarjev, ki se jih je udeležilo več kot 200 udeležencev, med njimi največ sodelavcev Centra za slovenščino in učiteljev, ki poučujejo slovenščino kot tuji jezik v okviru njegovih programov. Poleg njih so se seminarjev udeleževali drugi učitelji slovenščine kot neprvega jezika, bodoči učitelji slovenščine, izpraševalci na izpitih iz znanja slovenščine in drugi.

Pregled izobraževalnih dejavnosti v letu 2013

26. 1. je bil izveden seminar za organizatorje izpitov na pooblaščenih ustanovah in izpraševalce na izpitih iz znanja slovenščine.

28. in 30. 1. je Mihaela Knez v okviru seminarja za učitelje, ki poučujejo slovenščino in druge predmete v slovenščini v Latinski Ameriki, ZDA, Kanadi in Avstraliji, v organizaciji Zavoda RS za šolstvo izvedla dve predavanji: Metode poučevanja slovenščine kot drugega in tujega jezika: delo z besedili in Predstavitev didaktičnega gradiva Slika jezika.

20. 2. smo izvedli prvega iz serije mesečnih izobraževalnih srečanj za učitelje, ki poučujejo na programu Tečajji slovenščine. Seminar je bil namenjen seznanjanju z novostmi v zvezi z izpiti iz znanja slovenščine, udeležili pa so se ga predvsem učitelji, ki so poučevali na tečajih slovenščine po programu Začetna integracija priseljencev.

Februarja, marca, aprila in maja 2013 smo sodelavke Centra za slovenščino Ina Ferbežar, Damjana Kern, Mihaela Knez in Nataša Pirih Svetina v okviru projekta Dvig socialnega in kulturnega kapitala v romskih naseljih v organizaciji Inštituta za narodnostna vprašanja izvedle posebne izobraževalne seminarje za učitelje, ki poučujejo učence Rome. Prva izvedba seminarja je bila v Mariboru na OŠ Janka Padežnika, druga na OŠ Belokranjskega odreda Semič, tretja pa v prostorih Univerze v Ljubljani.

Marca in aprila 2013 smo sodelavke Centra za slovenščino Tanja Jerman, Mihaela Knez in Nataša Pirih Svetina v petih zaporednih srečanjih izvedle 20-urni nadaljevalni izobraževalni seminar, namenjen usposabljanju učiteljev za poučevanje slovenščine kot drugega in tujega jezika. Obravnavane vsebine so bile: delo z besedilom, učenje besedišča, učenje slovnice, literatura in kultura kot prvini pouka slovenščine kot tujega jezika in priprava na izvedbo pouka slovenščine kot tujega jezika. Seminarja se je udeležilo 30 udeležencev, ki so se leto poprej udeležili začetnega usposabljanja za poučevanje slovenščine kot tujega jezika.

12. in 13. 4. smo na pobudo študentov in absolventov mariborske slovenistike in v sodelovanju z Društvom Člen 7 za avstrijsko Štajersko (Pavlova hiša) izvedli 15-urni seminar začetnega usposabljanja za poučevanje slovenščine kot tujega jezika v Centru za mlade v Rušah. Seminarja se je udeležilo 30 slušateljev. Ocene seminarja so bile zelo visoke, udeleženci so izrazili željo po nadaljnjem izpopolnjevanju.

Od 22. do 25. 5. sta Ina Ferbežar in Nataša Pirih Svetina na Andragoškem centru Slovenije sodelovali pri izvedbi posebnega usposabljanja za učitelje, ki poučujejo na tečajih po izobraževalnem programu Začetna integracija priseljencev.

Junija smo zaključili z usposabljanjem 8. generacije štipendistov po Osimskih sporazumih, oktobra pa smo se na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport RS srečali že z 9. generacijo 8 slovenskih šolnic iz Italije, prejemnic štipendije ministrstva. Seminar zanje izvajamo po predvidenem programu v ustaljenem obsegu; je bilo pa v letu 2013 nekaj zapletov v zvezi s finančno realizacijo projekta, zato se je izvajanje programa za novo generacijo štipendistov pomaknilo v leto 2014 (po podpisu ustrezne pogodbe med izvajalcem programa, Centrom za slovenščino, in naročnikom (CMEPIUS)).

26. in 27. 6. je potekal tradicionalni dvodnevni izobraževalni seminar Centra za slovenščino pred poletnimi prireditvami. Seminar se je začel s predavanjem vabljene predavateljice s Filološke fakultete Univerze v Beogradu, Maje Miličević. Predstavila je temo Slovnica pravila in statistične tendence: Usvajanje negramatikaliziranih razlik v drugem jeziku. Program smo nadaljevali bolj literarno usmerjeno, Miran Hladnik je predstavil temo Literarno nagrajevanje na primeru takrat čisto svežega in aktualnega kresnika 2013. V popoldanskem delu prvega dne seminarja so sodelavke Centra za slovenščino Ina Ferbežar, Branka Gradišar, Tanja Jerman, Jana Kete Matičič in Damjana Kern kolegom predstavile izkušnje z organizacijo in izvedbo različnih vrst tečajev in izpitov iz znanja

slovenščine ter spreminjajoče se trende v zvezi z njimi v zadnjih nekaj letih. Zadnja točka programa prvega dne je bila delavnica ob slikovnem gradivu Slika jezika; pripravili sta jo Mihaela Knez in Damjana Kern. Drugi dan seminarja je uvedla Monika Kalin Golob s predavanjem o sociolektih v medijih z naslovom Med vsečnostjo in dobičkom. Slovar novejšega besedja slovenskega jezika je predstavil Boris Kern, v popoldanskem delu seminarja je sledila okrogla miza, tokrat na temo Slovenščina med jeziki v Srbiji. Na okrogli mizi sta sodelovali Andreja Ponikvar in Maja Miličević, opravičila se je Maja Đukanović, moderirala je Nataša Pirih Svetina. Na koncu seminarja, na katerem je bilo več kot 60 udeležencev, so bile predstavljene Centrove založniške novosti: Zbornik SSJLK, Obdobja, Slovenska beseda v živo 1b in slovnične preglednice.

2. julija je Mihaela Knez na povabilo Zavoda RS za šolstvo sodelovala na Seminarju slovenskega jezika in kulture za slovenske učitelje iz Porabja na Madžarskem, ki je potekal od 1. do 5. julija v Ljubljani. V okviru teme Didaktika pouka slovenščine kot J2 je v peturnem predavanju učiteljem predstavila obravnavo zaimkov pri pouku slovenščine kot drugega in tujega jezika. Predavanje je bilo večplastno – namenjeno tako učiteljem, ki v dvojezičnih šolah poučujejo slovenščino, kot učiteljem, ki so kot učitelji na dvojezičnih šolah sami v procesu učenja slovenščine. 4. in 5. julija pa je v okviru Zavodovega Seminarja za učitelje dopolnilnega pouka slovenščine v tujini in učitelje dopolnilnega pouka slovenščine na daljavo, ki je od 3. do 6. julija prav tako potekal v Ljubljani, izvedla dve predavanji. Prvo (Lektorske vaje) je bilo namenjeno učiteljem, ki izvajajo pouk slovenščine v tujini kot honorarni sodelavci Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport ter večinoma nimajo formalne pedagoške izobrazbe, drugo (Načini uporabe didaktičnega gradiva Slike jezika) pa je bilo namenjeno vsem učiteljem dopolnilnega pouka slovenščine.

Oktobra sta Damjana Kern in Mihaela Knez pripravili tri 15-urne seminarje za učitelje, ki poučujejo otroke, katerih prvi jezik ni slovenščina. Izvedli sta jih v treh regijah: za Podravske regije smo predavanje pripravili na OŠ Tabor I. v Mariboru, za področje Savinjske doline na I. OŠ Žalec in za Vipavsko dolino z Goriško na OŠ Dobravlje. Sredstva za izvedbo seminarjev smo pridobili na razpisu Službe za slovenski jezik pri Ministrstvu za kulturo, zato so bili za udeležence brezplačni. Udeležilo se jih je 35 učiteljev iz 14 osnovnih šol, ki so bili glede na rezultate ankete s seminarji zelo zadovoljni (povprečna ocena vsebine seminarja je bila 4,6, pri čemer je bila najvišja možna ocena 5, najnižja pa 1) in bi si v prihodnosti želeli še več podobnih izobraževanj.

16. in 17. 10. smo na Centru za slovenščino izvedli pilotno testiranje priročnika za samoevalvacijo izvajalcev tečajev za priseljence, ki mu je prisostvoval tudi njegov avtor Richard Rossner. Njegov obisk na Centru za slovenščino je omogočil Svet Evrope po posredovanju Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Rossner je ob obisku na Centru za slovenščino pripravil obširno poročilo, izsledki pilotnega testiranja pa bodo predstavljeni tudi na konferenci Sveta Evrope, predvidoma junija 2014 v Strasbourgu. Prvi del testiranja priročnika je bil opravljen v obliki delavnice, ki se je je udeležilo 15 učiteljev, ki poučujejo na tečajih po programu Začetna integracija priseljencev, v drugem delu pilotnega testiranja pa je sodelovala ožja ekipa sodelavcev Centra za slovenščino.

12. 11. je kolegica Meta Lah z Oddelka za romanistiko Filozofske fakultete za učitelje na Tečajih slovenščine izvedla pedagoško delavnico na temo didaktičnih iger.

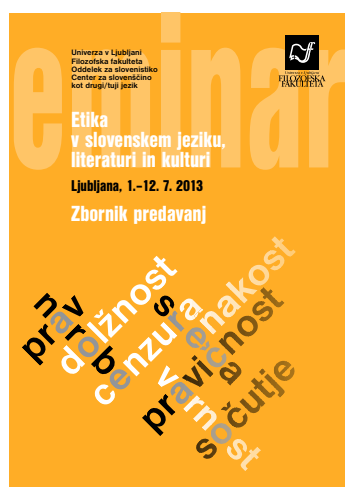
V novembru in decembru smo ponovno izvedli seminar začetnega usposabljanja za poučevanje slovenščine, ki se ga je udeležilo 20 udeležencev, med njimi je bilo nekaj učiteljev in še več nezaposlenih absolventov slovenščine.

23. 12. je potekalo tradicionalno prednovoletno srečanje lektorjev programa Slovenščina na tujih univerzah z izobraževalnim programom, ki so mu prisostvovali tudi drugi zainteresirani, učitelji na tečajih slovenščine in kolegi iz zamejstva. Program so oblikovali sodelavci programa Slovenščina na tujih univerzah.

Založniška dejavnost

Mateja Lutar

Simpozij Obdobja in Seminar slovenskega jezika, literature in kulture

V letu 2013 smo v sodelovanju s programi izdali zbornika predavanj znanstvene (Obdobja 32) in strokovne (49. seminar slovenskega jezika, literature in kulture) prireditve v organizaciji Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik ter informativne brošure, vodnike in promocijsko gradivo. Z natisom učbenika in delovnega zvezka *Slovenska beseda v živo 1b* smo zaključili s prenovo učbenika za začetnike *Slovenska beseda v živo*. Uredili in ponatisnili smo šest učbenikov: *Slovenska beseda v živo 1a* (učbenik in delovni zvezek), *A, B, C, ... 1, 2, 3 gremo, Gremo naprej, S slovenščino nimam težav, S slovenščino po svetu* in *Pot do izpita iz slovenščine*. Pridobili smo pravice za ponovni natis didaktičnega gradiva *Slika jezika*, ki je nastalo v okviru projekta Uspešno vključevanje otrok, učencev in dijakov migrantov v vzgojo in izobraževanje, ob izidu ponatisa pa smo pripravili tudi predstavitev slikovnega gradiva v reviji *Bukla*.

S svojimi publikacijami smo sodelovali na Sejmu akademske knjige Liber.ac, Slovenskem knjižnem sejmu in Slovenskih dnevih knjige. Z Delovno skupino za načrtovanje tiskov Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik smo razmišljali o aktualnih potrebah in izboljšavah obstoječih gradiv, dopolnitvah z novimi gradivi ter prenovi posameznih publikacij.

Zbornik simpozija Obdobja 32 z naslovom *Družbena funkcijskost jezika* (vidiki, merila, opredelitve; 516 str.; 430 izvodov) je uredila izr. prof. dr. Andreja Žele. Izšel je novembra pred začetkom simpozija, posamezni prispevki pa so dostopni tudi v elektronski obliki na spletni strani Centra za slovenščino. Na razpisano temo je v zborniku objavljenih 68 prispevkov, na samem simpoziju pa so bili predstavljeni še dodatni trije.

Zbornik *Družbena funkcijskost jezika* izbrano temo osvetljuje z vidika štirih tematskih področij s podpodročji, in sicer (1) prevrednotenje današnje jezikovne funkcijskosti – aktualna jezikovna zvrstnost, (2) funkcija – standard – norma, (3) tipološka aktualizacija besedilnih vrst in (4) funkcijskost jezika v družbi in strokah z leksikološko-leksikografskega vidika. Izpostavljena tematska področja razprave usmerjajo k izoblikovanju čimbolj enournih meril za opredelitev posameznih družbenih funkcij jezika oz. jezikovnih zvrsti ter k oblikovanju aktualnih jezikovnozvrstnih in besedilnih tipologij. Simpozij Obdobja 32 je novembra sovpadel z obeležjem 200-letnice rojstva Frana Miklošiča, zato so v zborniku tudi prispevki na dodatno jubilejno temo – Miklošičev prispevek k družbeni funkcijskosti slovenščine.

Predsednica simpozija in urednica zbornika v uvodu opozarja, da je brisanje medzvrstne različnosti, zlasti izgubljanje strokovnih in znanstvenih različic jezika in hkrati večje družbeno razslojevanje jezika, znak jezikovne nesamozaveesti in postopnega brisanja lastne jezikovne identitete, zato mora biti knjižni jezik po svoji vsestranski in hkratni središčni vlogi stalno odprt za vse spremembe in vplive v družbi. Vsi prispevki so dostopni tudi na spletni strani Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik (www.centerslo.net/l3.asp?L1_ID=4&L2_ID=38&L3_ID=402&LANG=slo).

Julija je Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik organiziral 49. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, ob tem je izšel tudi zbornik, v katerem so predavanja povezana s krovno temo *Etika v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi*. Zbornik je uredil doc. dr. Aleksander Bjelčevič (132 str., 450 izvodov), v njem je zbranih 12 predavanj in trije krajši članki mladih raziskovalcev. Vsi prispevki so dostopni tudi v elektronski obliki na spletni strani Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik (www.centerslo.net/l3.asp?L1_ID=5&L2_ID=37&L3_ID=390&LANG=slo).

Osrednji del zbornika je rubrika Predavanja, ki je tematsko razdeljena na tri sklope: pet prispevkov je literarnovednih, dva jezikoslovna in po eden filozofski, sociološko-medicinski, sociološki, zgodovinsko-pisni ter eden s področja novinarstva. Literarni prispevki govorijo o literarni pornografiji pri pouku slovenščine, o načelih projektnega raziskovanja literature v t. i. empirični literarni vedi, o etiki partizanov v petih sodobnih partizanskih romanih in o etiki (mdr. animalistični) v poeziji Jureta Detele, Miklavža Komelja idr. Jezikoslovna prispevka se ukvarjata z leksemi z negativno vrednotenjsko konotacijo v *SSKJ* in v *Slovarju novejšega slovenskega besedja* ter z etičnostjo v jezikovnem testiranju. Preostali pišejo o t. i. pragmatično/konsekvencialistični etiki (etiki blaginje) nasploh in posebej v Sloveniji na primerih evtanazije, poskusih na embrionalnih matičnih celicah idr.; o spremembah v pojmovanju spolnosti na Slovenskem na ozadju podobnih evropskih raziskav; o spremembah v vrednotah mladih glede na zadnje slovenske in evropske statistične raziskave; o trenjih med nacionalnimi zgodovinsko-pisni (slovenskim, hrvaškim, srbskim) pred razpadom Jugoslavije; o novinarski etiški samoregulaciji in Novinarskem

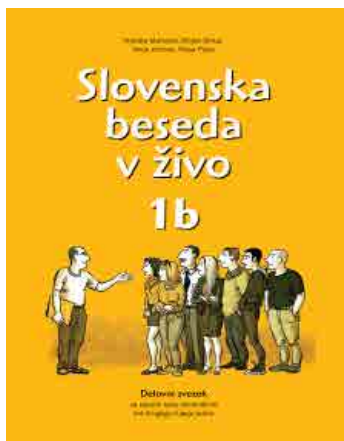
Učbeniki in priročniki za učenje slovenščine kot drugega/tujega jezika

častnem razsodišču. V Paradi mladih so prispevki podiplomskih študentov, ki so temo 49. seminarja predstavili z vidika sovražnega govora in stereotipov v odnosu do ljudi s posebnimi potrebami, etičnosti lektoriranja prevodnih besedil in moralnega imperativa v Kosmačevi noveli in filmu *Balada o trobenti in oblaku*.

Jeseni je izšel še drugi del vsebinsko in oblikovno prenovljenega učbeniškega kompleta *Slovenska beseda v živo 1b* (prvi del je izšel 2012). V skladu z zastavljenimi cilji Delovne skupine za načrtovanje tiskov prenavljamo in dopolnjujemo gradivo za slovnicihne preglednice ter pripravljamo delno prenovu učbenika *A, B, C, ... 1, 2, 3 gremo*. V pripravi so tudi *Priročnik za učitelje k učbeniku Slovenska beseda v živo 1a in 1b*, ki bo na voljo v elektronski obliki na spletni strani Centra za slovenščino, nov učbenik za začetnike na kratkih tečajih (do 40 ur) in nov učbenik, ki bi dosegal raven A2–B1 (po SEJO). Jesen 2013 je bila zaznamovana s ponatisi, saj smo ponatisnili kar šest publikacij: *Slovenska beseda v živo 1a* (učbenik in delovni zvezek), *A, B, C, ... 1, 2, 3 gremo*, *Gremo naprej, S slovenščino nimam težav*, *S slovenščino po svetu* in *Pot do izpita iz slovenščine*.

Pridobili smo tudi pravico za ponatis didaktičnega gradiva *Slika jezika*, ki je nastalo v okviru projekta ESS (Uspešno vključevanje otrok, učencev in dijakov migrantov v vzgojo in izobraževanje). Ob izidu smo organizirali predstavitev gradiva z izobraževalno delavnico ter predstavitev slikovnega gradiva v reviji *Bukla*. Slikovno gradivo je možno kupiti v Knjigarni Filozofske fakultete.

Učbeniški komplet *Slovenska beseda v živo 1b* (učbenik, delovni zvezek, CD) je nastal po prenovi učbenika za začetno učenje slovenščine *Slovenska beseda v živo* (prva izdaja 1998). Prenovljeno gradivo se deli na dva dela, prvi del *Slovenska beseda v živo 1a* je izšel leta 2012. Prenovo gradiva je pripravila izkušena avtorska ekipa, Andreja Markovič, Mojca Stritar, Tanja Jerman in Staša Pisek. Cilj učbenika po Skupnem evropskem jezikovnem okviru je raven A2.

Učbeniški komplet je namenjen tujim odraslim udeležencem tečajev ali študentom slovenščine. V kompletu *Slovenska beseda v živo 1b* sta učbenik in pripadajoč delovni zvezek z rešitvami vaj. Priložena sta dva CD-ja s posnetki besedil za poslušanje. Na koncu učbenika so dodane tudi slovnicihne preglednice in seznam glagolov. Gradivo učbenika zadošča za 120 do 140 ur pouka z udeleženci, ki niso jezikoslovno izobraženi. Udeleženci, ki so jezikoslovno bolj izobraženi, lahko gradivo predelajo hitreje. S primernim izborom vsebin pa je učbenik možno uporabiti tudi na krajših tečajih.

Besedila v nalogah so kratka, preprosta in sestavljena posebej za jezikovno učenje. Velik del predstavljajo dialogi, vmes pa se pojavljajo tudi poenostavljena avtentična besedila. Veliko tekstov ima zvočne posnetke in slikovno gradivo, ki pomaga pri razumevanju. Navodila vaj so kratka in prevedena v angleščino.

Priložnostne publikacije, informativno, predstavitevno in promocijsko gradivo

Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik svoje programe in dejavnosti predstavlja tudi z raznovrstnimi informativnimi zloženkami in knjižicami, programi ter vodniki prireditvev. Drobnemu tisku se vsako leto pridružijo tudi interni časopisi, ki jih soustvarjajo udeleženci različnih tečajev v organizaciji Centra za slovenščino: *Pošopis*, *Poletnik*, *Zimopis*, *Dobesednik*, *Prevodi*.

Objave v medijih

Obdobja 32

Vse objave so dostopne na spletni strani www.centerslo.net → Simpozij Obdobja → arhiv.

- Družbena funkcijskost jezika, *MMC RTV Slovenija*, Prireditve, 6. 11. 2013.
- Simpozij Obdobja, *Delo*, 12. 11. 2013, str. 14.
- V Ljubljani se začne mednarodni slovenistični simpozij, *STA*, 14. 11. 2013.
- Kakšna je prihodnost slovenskega jezika?, *Radio Slovenija 1*, Dogodki in odmevi, 14. 11. 2013, 15.53.
- 32. mednarodni slovenistični znanstveni simpozij, *Radio Slovenija 3*, Svet kulture, 14. 11. 2013, 16.07.
- 32. mednarodni slovenistični znanstveni simpozij, *Radio Slovenija 3*, Kulturna panorama, 16. 11. 2013, 13.31.
- Slovenščina na preizkušnji slovaropisja in univerze, *Delo*, 10. 12. 2013, str. 14.

49. SSJLK

Vse objave so dostopne na spletni strani www.centerslo.net → Seminar slovenskega jezika, literature in kulture → arhiv.

- Tečaj slovenskega jezika, *Kanal A*, Svet na kanalu A, 1. 7. 2013, 18.00.
- Seminar slovenskega jezika v znamenju etike: nocoj se začne 49. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, *Delo.si*, 1. 7. 2013.
- Slovenščina za tujce vse bolj mamljiv jezik, *Radio Slovenija 1*, Radijski dnevnik, 1. 7. 2013, 19.00.
- Sprejem udeležencev 49. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture, *Mestna občina Ljubljana*, 1. 7. 2013.
- 49. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, *Radio Slovenija 1*, Druga jutranja kronika (12.46–14.36 min.), 2. 7. 2013, 7.00.
- Seminar slovenskega jezika na Filozofski fakulteti, *Radio Slovenija 1*, Jutranji program, 2. 7. 2013, 8.00.
- Seminar na FF, *Radio Slovenija 2*, Novice, 2. 7. 2013, 8.30.
- Na Filozofski fakulteti v Ljubljani se je začel 49. seminar slovenskega jezika, *Radio Slovenija 3*, Svet kulture (9.43–13.34 min.), 2. 7. 2013, 16.05.
- Etika v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi, *Radio Slovenija 3*, Jezikovni pogovori, 2. 7. 2013, 18.00.
- 49. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, *Radio Slovenija 3*, Arsov forum, 3. 7. 2013, 14.05.
- Slovenski jezik uradni jezik od 1810, *POPTV*, 24 ur (0.26–0.52 min.), 4. 7. 2013, 19.54.
- Tudi z jezikom delamo slabo in dobro, *Delo*, 6. 7. 2013, str. 16.
- 49. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, *Radio Slovenija 3*, Kulturna panorama (31.51–39.56 min.), 6. 7. 2013, 13.05.
- Poletni seminar slovenskega jezika, *TV Slovenija 1*, Odmevi, Poletna scena (10.25–12.51 min.), 9. 7. 2013, 22.45.
- Osem potovanj do slovenske slovnice, *Delo*, 15. 7. 2013, str. 8.
- Pogovor s predsednikom 49. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture, *Radio Trst A*, 15. 7. 2013, 12.00.
- Olivia Hellewell in Eliška Bernardová – podiplomski študentki slovenščine, *Dnevnik*, 22. 7. 2013, str. 6.

Slovenščina na tujih univerzah

Beograd

Svetovni dnevi slovenskega dokumentarnega filma:

- <http://akter.co.rs/30-kultura/21769-dani-slovena-kog-dokumentarnog-filma.html>.
- <http://wannabemagazine.com/dani-slovenackog-dokumentarnog-filma>.
- www.bg2.net/kultura/vesti.php?nav_category=268&yyyy=2012&mm=11&dd=17&nav_id=661005.
- www.mojdormor.rs/pocetna/mojdormor/zanimljivosti/Dani-slovenackog-dokumentarnog-filma.v-1288.694.html.

- www.naslovi.net/2012-11-16/beta/dani-slovenackog-dokumentarnog-filma-od-21-do-23-novembra/4087037.
- www.pressonline.rs/zabava/kultura/dani-slovenackog-dokumentarnog-filma-od-21-do-23-novembra.

Bratislava

- Prednáška slovinského veľvyslanca na Filozofickej fakulte UK, *Naša univerzita*, februar 2013, str. 22.
- Svetové dni slovinského dokumentárneho filmu, *Naša univerzita*, februar 2013, str. 22.
- www.uniba.sk/fileadmin/user_upload/editors/subory/nasa_univerzita/2013_06.pdf.

Brno

- http://brnensky.denik.cz/zpravy_region/obrazem-slovinske-dny-lakaji-turisty-filmy-i-sportem-20130514.html.
- www.siol.net/kultura/novice/2013/05/dnevi-slovenije_v-brnu.aspx.

Bruselj

- Svetovni dnevi na univerzah v tujini, *MMC RTV Slovenija*, 3. 12. 2010.

Budimpešta

- Ustanovitev Akademskega kroga slovenskega jezika v Budimpešti, *Porabje XXIII/14*, 4. 4. 2013, str. 5.
- Ustanovitev Akademskega kroga slovenskega jezika v Budimpešti in koncert Vlada Kreslina, *Porabje XXIII/15*, 1. 4. 2013, str. 5.

Buenos Aires

- Intervju z lektorico, *Okence v Slovenijo*, 14. 12. 2013.
- Dve lektorici, dve celini/Two Lecturers, Two Continents, *Rodna gruda*, 4. 12. 2013, www.rodnagruda.si/izseljenec_meseca/2013120420242820.

Bukarešta

Obisk Borisa Pahorja:

- Intervju v francoščini z Borisom Pahorjem in Neagujem Djuvaro, *Rfi România*.
- Intervju, *Adevărul*.
- Prispevek, *Večer*.
- Snemanje prireditve, *Televiziunea Română – TVR*.
- Metod Pevec – gost na radiu, *RFI Romania, Digiz4*.
- Intervju z Metodom Pevcem, *Observator Cultural*.

Cleveland

- Objave v *Slovenian-American Times*, *SPNJ Newsletter*, *SKSJ Newsletter*, *ClevelandSlovenian.com* idr.
- www.csuohio.edu/class/innerlink/fall2013/Innerlink_Web.pdf.

Gradec

- Karel Štrekelj, *Dober dan, Štajerska*, 13. 1. 2013, www.youtube.com/watch?v=xtxvWoYWOZM.
- Slowenischer Lesesaal feierlich Eröffnet, *Steiermark Report*, julij 2013, str. 29, www.kommunikation.steiermark.at/cms/dokumente/11806073_37492183/fo48454c/Steiermark_Report_Juli2013_web_doppelseitig.pdf.
- Slowenischer Lesesaal feierlich eröffnet, junij 2013, www.kommunikation.steiermark.at/cms/beitrag/11874586/29767960.
- V Gradcu odprli novo slovensko čitalnico, 7. 6. 2013, <http://www.rtvlo.si/kultura/knjige/v-gradcu-odprli-novo-slovensko-citalnico/310529>.
- V Gradcu odprta slovenska čitalnica, *Delo*, 6. 6. 2013, www.delo.si/kultura/knjizevni-listi/v-gradcu-odprta-slovenska-citalnica.html.
- Gradec dobi Slovensko čitalnico, *Večer*, 4. 6. 2013, <http://ris.vecer.com/arhivi/clanek.aspx?id=3021396C6073376157505A767837&tip=A&Tabela=2013>.
- Prelomno odprtje Slovenske čitalnice, *Večer*, 8. 6. 2013, <http://ris.vecer.com/arhivi/clanek.aspx?id=3021396C2071302157505A767837&tip=A&Tabela=2013>.
- Landesbibliothek eröffnet »slowenischen Lesesaal«, 28. 5. 2013, <http://derstandard.at/1369361932197/Steirische-Landesbibliothek-eroeffnet-slowenischen-Lesesaal>.
- Slowenischer Lesesaal eröffnet, *Kleine Zeitung*, 7. 6. 2013, www.kleinezeitung.at/steiermark/graz/graz/3329502/slowenischer-lesesaal-eroeffnet.story.

- Več o Slovenski čitalnici: www.landesbibliothek.steiermark.at/cms/beitrag/11873155/99863186.

Granada

- Granada gostila Janija Virka in lepo sprejela Aleksandrinke, *MMC RTV Slovenija*, 8. 12. 2012, www.rtvsl.si/kultura/drugo/granada-gostila-janija-virka-in-lepo-sprejela-aleksandrinke/297596.

Hamburg

- O spletnem tečaju slovenščine Slowenisch lernen, *Jezikovni pogovori*, 8. 1. 2013, <http://ava.rtvsl.si/predvajaj/jezikovni-pogovori/ava2.155276247>.
- O položaju slovenščine na nemškem govornem področju, *Jezikovni pogovori*, 5. 2. 2013, <http://ava.rtvsl.si/predvajaj/jezikovni-pogovori/ava2.155276247>.
- Gostovanje Damijana Stepančiča in Petra Svetine v Hamburgu, *Moja Slovenija*, julij 2013, str. 22.
- www.rtvsl.si/kultura/film/pokukajte-cez-planke-v-nemcijo/144883.
- www.slowenisch.uni-hamburg.de.
- www.thalia-theater.de/h/lessingtage-2013_469_de.php.
- www.tribuna.si/casopis/Tribuna_september_web_2011.pdf.

Katovice

- Svetovni dnevi na univerzah v tujini, *MMC RTV Slovenija*, 3. 12. 2010.
- www.slw.us.edu.pl/index.php.

Slovenija v Šleziji:

- Mednarodne literarne delavnice in strokovna srečanja »Slovanske regije kulture – Slovenija v Šleziji«, Sosnowiec, Mikołów, Katowice, 22.–26. oktober 2012, 30. 10. 2012, [www.warsaw.embassy.si/index.php?id=1227&tx_ttnews\[tt_news\]=14309&tx_ttnews\[backPid\]=50&cHash=f287dfba94](http://www.warsaw.embassy.si/index.php?id=1227&tx_ttnews[tt_news]=14309&tx_ttnews[backPid]=50&cHash=f287dfba94).
- Agnieszka Będkowska-Kopczyk, *RTV Maribor*, Sledi, februar 2012.

Strokovno srečanje slovenskih in poljskih književnih prevajalcev na Poljskem:

- Maja Novak: Delovanje neodvisnih literarnih »gverilcev«, *Delo*, Književni listi, 8. 1. 2013, www.delo.si/kultura/knjizevni-listi/delovanje-neodvisnih-literarnih-gverilcev.html.
- Tina Jugović: Izток Osojnik in Maja Novak v Katovicah, *Silektornet*, 5. 12. 2012.
- <http://prevajalskinatecaj.webnode.cz/news/strokovno-srecanje-slovensk>.
- www.bielitz.pl.
- www.dskp-drustvo.si.
- www.napovednik.com/dogodek237707_strokovno_srecanje_slovenskih_in_poljskih.
- www.pavza.com/strokovno-srecanje-slovenskih-in-poljskih-knji.
- www.policadubova.org.
- www.slavistika.net/polonistika.

Svetovi dnevi slovenskega dokumentarnega filma:

- Svetovni dnevi slovenskega dokumentarnega filma na Poljskem, 27.–29. 11. 2012, 25. 11. 2012, [www.warsaw.embassy.si/index.php?id=1227&tx_ttnews\[pointer\]=4&tx_ttnews\[tt_news\]=14836&tx_ttnews\[backPid\]=1226&cHash=beefae646129dgac3d7ee1ccc0d80b37](http://www.warsaw.embassy.si/index.php?id=1227&tx_ttnews[pointer]=4&tx_ttnews[tt_news]=14836&tx_ttnews[backPid]=1226&cHash=beefae646129dgac3d7ee1ccc0d80b37).

Krakov

- Svetovni dnevi na univerzah v tujini, *MMC RTV Slovenija*, 3. 12. 2010.

La Plata

- Slovenski lektorat na UBA: Obisk veleposlanika Mencina, *Svobodna Slovenija*, 18. 7. 2013.

Lizbona

- Svetovni dnevi na univerzah v tujini, *MMC RTV Slovenija*, 3. 12. 2010.
- Poročilo o knjigah, ki so bile izdane v letu 2012/2013 v Guimarãesu, 5. 7. 2013, www.guimaraes2012.pt/?cat=92&item=48975.
- Lançada antologia de poetas de Portugal e da Eslovénia no Camões (Predstavitev antologije portugalskih in slovenskih pesnikov v Camõesu), *Ventos da Lusofonia*, 12. 7. 2013, <http://ventosdalusofonia.wordpress.com>.
- Guimarães 2012: Europa e Cultura em debate, *Correio do Minho*, 24. 12. 2012.

- EPK sinoči, *Večer*, 28. 11. 2012.
- Slovo od naziva prestolnice kulture, *Delo*, 15. 12. 2012.

Lodž

Festival znanosti, tehnike in umetnosti:

- www.festiwal.lodz.pl/docs/festiwal_2013.pdf.
- www.naukawpolsce.pap.pl/aktualnosci/news,394949,w-lodzi-rozpoczal-sie-festiwal-nauki-techniki-i-sztuki.html.
- www.slavica.uni.lodz.pl/index.php?start=33.

London in Nottingham

- Globalna vas: Pogovor z Matejem Klemnom z lektorata za slovenščino v Nottinghamu, *Radio Slovenija 2*, Val 202, 17. 1. 2013.
- Olivia Hellewell: Ni za čaj ali kako sem postala povezana s slovenščino, blog Centra za slovenščino Čas za slovenščino, 25. 3. 2013, <http://caszaslovenscino.blogspot.com>.
- Slovenski lektorati: bogastvo, pridobljeno s prevodom, *Delo*, 2. 4. 2013, www.delo.si/arhiv/slovenski-lektorati-bogastvo-pridobljeno-s-prevodom.html.
- Olivia Hellewell in Eriška Bernardova, podiplomski študentki slovenščine, *Dnevnik*, 22. 7. 2013, www.dnevnik.si/ljudje/olivia-hellewell-in-eriska-bernardova.
- <http://db.tt/Vlh888qz>.
- www.readcentral.org/slovenian-authors.

Louvain-la-Neuve

- Svetovni dnevi na univerzah v tujini, *MMC RTV Slovenija*, 3. 12. 2010.

Novi Sad

- Svetovni dnevi na univerzah v tujini, *MMC RTV Slovenija*, 3. 12. 2010.

Padova

- Intervju, *RTV Slovenija*, *RTV Koper*, marec 2013.
- Intervju, *RAI 3*, Mikser, 15. 5. 2013.
- Intervju, *RAI 3*, 17. 5. 2013.

Pariz

Prešernov dan v Parizu:

- *Ljubljanske novice*, 11. 2. 2013, www.ljnovice.com/default.asp?podrocje=37&menu=37&novica=169347.
- *Demokracija*, 11. 2. 2013, www.demokracija.si/rumeno/domaa-scena/18533-preernov-dan-obeileli-tudi-v-parizu.
- *Misli slovensko*, 11. 2. 2013, <http://ms.sta.si/2013/02/presernov-dan-obelezili-tudi-v-parizu>.
- *Radio Ognjišče*, 19. 2. 2013, <http://radio.ognjisce.si/sl/139/ssd/9996>.
- *RTV Slovenija*, Sloencem po svetu, 17. 2. 2013.
- *Moja Slovenija*, marec 2013.
- *MMC RTV Slovenija*, 12. 2. 2013, www.rtvlo.si/kultura/drugo/pesmi-v-spomin-na-preserna-poslusali-tudi-v-parizu/302301.
- <http://dobranovica.si/presernove-poezije-odmevale-tudi-po-parizu>.

Predavanje Draga Jančarja na Inalcu:

- www.rtvlo.si/kultura/knjige/drago-jancar-nima-smisla-pisati-knjige-ce-te-knjiga-ne-udari-v-glavo/303338.
- <http://dobranovica.si/drago-jancar-je-imel-predavanje-v-parizu>.
- www.siol.net/kultura/novice/2013/02/drago_jancar_gost_pariskega_centra_za_svetovno_knjizevnost.aspx.
- <http://ms.sta.si/2013/02/drago-jancar-gost-pariskega-centra-za-svetovno-knjizevnost>.

Peking

- Državni sekretar za zunanje zadeve Republike Slovenije obiskal našo šolo, *Pekinška univerza za tuje študije*, 10. 10. 2013, <http://bfsunews.bfsu.edu.cn/a/jiaoliuhezu0/2013/1010/5580.html>.
- Državni sekretar Senčar je vodil konzultacije med Slovenijo in Kitajsko, *Ministrstvo RS za zunanje zadeve*, 11. 10. 2013, www.mzz.gov.si/nc/si/medijsko_sredisce/novica/article/6/32654/5124dc77f7aecob353f3e46615f584f.

- Državni sekretar na slovenskem ministrstvu za zunanje zadeve Senčar obiskal našo šolo, *Pekinska univerza za tuje študije*, 12. 10. 2013, <http://bfsunews.bfsu.edu.cn/a/xiaoyuanshixun/2013/1012/5586.html>.
- Slovenian Secretary of State for Education, Science and Sport visits BFSU, *Pekinska univerza za tuje študije*, 5. 11. 2013, <http://en.bfsu.edu.cn/NEWSEVENTS/News/571.html>.
- Prispevek o projekciji dokumentarnega filma Aleksandrinke v Pekingu (z izjavama režiserja M. Pevca in prevajalca B. Jieja ter omembo slovenskega lektorata v Pekingu in Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik), *Radio Slovenija*, Radijski dnevnik, 11. 12. 2013, <http://ava.rtvlo.si/predvajaj/radijski-dnevnik/ava2.174255868/#174251482>.
- Prispevek o dokumentarnem filmu Aleksandrinke med Slovenijo in Kitajsko (pogovor z B. Jiejem in M. Lokar), *Radio Slovenija*, Kulturnice, 14. 12. 2013.

Praga

Svetovni dnevi slovenskega dokumentarnega filma:

- Kratka reportaža (z nekaj intervjuji in izjavami obiskovalcev filma Plečnik : Fabiani).
- Informacija/vabilo, *Česko-Slovenská filmová databáze* (Česko-slovaška filmska podatkovna baza), www.csfd.cz/novinky/?pof2-page=5.
- Reklama/vabilo na projekcijo filma Plečnik : Fabiani, spletna stran arhitekturnega razstavišča Galerija Jaroslava Fragnerja, www.gjf.cz/archiv/fabiani-vs-plecnik-festival-slovinskeho-dokumentu.
- Svetovni dnevi na univerzah v tujini, *MMC RTV Slovenija*, 3. 12. 2010.

Obisk pisatelja Borisa Pahorja na Filozofski fakulteti Karlove univerze:

- Boris Pahor prvič v Pragi, *Delo*, 14. 12. 2013, www.delo.si/kultura/knjizevni-listi/boris-pahor-prvic-v-pragi.html.
- Vzbudil je veliko pozornosti, *Novi glas*, 29. 12. 2013, www.noviglas.eu/vzbudil-je-veliko-pozornosti.
- Setkání se slovinským spisovatelem Borisom Pahorjem, uradna spletna stran FF UK, <http://ff.cuni.cz/FF-7563.html?pid=3650>.
- Pražský den Borise Pahora, Slovanský jih (kratko poročilo o dogodkih ob pisateljem obisku v Pragi), *Společnosti přátel jižních Slovanů v České republice*, 2013/02, str. 23–24.

Regensburg

- Svetovni dnevi na univerzah v tujini, *MMC RTV Slovenija*, 3. 12. 2010.

Rim

- *Radio Slovenija*, Zrcalo dneva, 6. 12. 2012, <http://tvslo.si/#ava2.152363098>, 19. 26.
- *TV SLO 1*, Poročila ob 22.00, 8. 12. 2012, <http://tvslo.si/#ava2.152556736>, 6. 25.
- *TV SLO 1*, Odmevi, 26. 9. 2013, <http://ava.rtvlo.si/predvajaj/rally-jezikov-v-rimu/ava2.174240294>, 3. 00.

Trst FF

- Slovenščina na več ravneh, *Primorski dnevnik*, 14. 10. 2012.
- Pogovor o prevajanju in o Covacichevem Na glavo postavljenem Trstu, *Primorski dnevnik*, 16. 5. 2013.
- Na kavi s sodobnim Trstom, *Novi glas*, 23. 5. 2013.
- Trst, vsepovsod, *Pogledi*, 12. 6. 2013.

Trst VŠPT

- Vabila na prireditve, *Primorski dnevnik*.
- Karin Marc Bratina: Poučevanje slovenščine na tržaški univerzi, *Primorski dnevnik*, 5. 12. 2012.
- Prispevek o odprtju Svetovnih dnevo slovenskega dokumentarnega filma, *RAI*, TV-dnevnik v slovenskem jeziku, 12. 12. 2012.
- *Scoprire la cultura slovena in nove documentari. Viene proiettato oggi alla Scuola di lingue di Trieste il film dedicato alla pittrice Ivana Kobilca* (prispevek o spoznavanju slovenske kulture prek devetih dokumentarnih filmov na Šoli za jezike v Trstu, predstavitev projekta Svetovni dnevi), *Il Piccolo*, 19. 12. 2012.
- Pogovor s Karin Marc Bratina o Svetovnih dnevih slovenskega dokumentarnega filma, *Radio Trst A*, 18. 1. 2013.

- Svetoivanska pesniška duša v novi knjigi, *Primorski dnevnik*, 30. 1. 2013, www.primorski.eu/stories/Kultura/219509/#.UkVlqX_y9XM.
- Intervju s Karin Marc Bratina, *Primorski dnevnik*, 5. 3. 2013.
- Prispevek o literarnem srečanju s prevajalko Jolko Milič na Kavi s knjigo v Tržaški knjigarni, *RAI*, TV-dnevnik v slovenskem jeziku, 13. 3. 2013.
- Intervju s prevajalcem Boštjanom Gorencem – Pižamo, *RAI*, TV-dnevnik v slovenskem jeziku, 3. 4. 2013.
- Intervju z lektorico slovenščine v Padovi, Polono Liberšar, in v Trstu, Karin Marc Bratina, *RAI*, Mikser, 12. 5. 2013, 20.50.

Tübingen

- JOE – portal Junge Osteuropa Experten – Literatur slovenischer Autorinnen des 20. Jahrhunderts – Vortrag im Rahmen des Slovenischen Kulturtages/Literatura slovenskih avtoric 20. stoletja, prof. dr. S. Borovnik na Univerzi v Tübingenu, Slavisches Seminar.

Rodna gruda, e-revija za Slovence po svetu:

- Slovenski kulturni dan v Tübingenu, *Rodna gruda*, 7. 2. 2013, www.rodnagruda.si/aktualno/2013020712192008.
- Ne čakaj na maj, Potovanje v svet slovenske poezije z dr. Irmo Kern in študenti slovenščine z Univerze v Tübingenu na Posvetu mladih v Stuttgartu, *Rodna gruda*, 6. 5. 2013, www.rodnagruda.si/aktualno/2013060613322923.
- Iz Tübingena v München: predavanje in film o Ivani Kobilca za dan državnosti, *Rodna gruda*, 4. 7. 2013, www.rodnagruda.si/aktualno/2013070409523823.
- Poročilo o prireditvi ob slovenskem kulturnem prazniku na Univerzi v Tübingenu, Slovenski kulturni dan v Tübingenu: Literatura slovenskih avtoric, predavanje prof. dr. Silvije Borovnik z Univerze v Mariboru na oddelku Slavisches Seminar Univerze v Tübingenu, *RTV Slovenija*, Slovincem po svetu, februar 2013.
- Wolfgang Schölkopf: Der »Slowenische Luther«, Primus Truber hat von Stift Urach aus die Reformation exportiert, *Swäbisches Tagblatt*, 27. 7. 2013.

Redne objave o dogajanju na lektoratu slovenščine v Tübingenu na diskusijskem forumu slovenistov in slavistov *Slovlit*:

- Slovenske avtorice v Tübingenu, predavanje S. Borovnik, 31. 1. 2013, <http://mailman.ijs.si/pipermail/slovlit/2013/004365.html>, www.ff.uni-lj.si/oddelki/slovenistika/mh/tuebingen/index.html.
- Ne čakaj na maj – recital študentov slovenščine na Posvetu mladih v Stuttgartu, *Slovlit*, 30. 4. 2013.
- Iz Tübingena v München – predavanje in film o Ivani Kobilci za dan državnosti, *Slovlit*, 24. 6. 2013.
- Tübingen: Češko-slovaško-slovenska homonimija, predavanje dr. Saše Vojtechové Poklač, *Slovlit*, 7. 7. 2013.
- Spletna stran Koordinacije slovenskih društev v Nemčiji, <http://koslovenija.wordpress.com/category/porocila>.

Newsletter Transstar Europa:

- <http://transstar-europa.com/das-treffen-der-deutsch-slovenischen-gruppe-im-rahmen-des-literaturfestivals-vilenica-213>.
- <http://transstar-europa.com/newsletter-transstar-europa-012013>.
- <http://transstar-europa.com/ubersetzer-des-monats-marz-2013>.

Varšava

- Manja Žugman Širnik: V šolskih klopih na Poljskem, *Večer*, 24. 1. 2013.
- Informacije o študentskem prazniku Juvenalijske, spletne strani Veleposlaništva Republike Slovenije na Poljskem.
- Tina M. Valenčič, Olga Tokarczuk: Presenetljiva pripovedovalka zgodb, *Primorske novice*, 16. 5. 2013.

Videm

Uroš Zupan v Vidmu:

- Il poeta Zupan all'Università di Udine, *Dom*, 15. 6. 2013, http://issuu.com/giornaledom/docs/dom_11_15-06-2013.

- Uroš Zupan v Vidmu, *Airbeletrina*, 13. 5. 2013, www.studentskazalozba.si/novice/11332/uros-zupan-v-vidmu.
- Članki v *Novem Matajurju* in *Primorskem dnevniku*.

Vilna

- Anykščiuose pašlovintos tarmės, *XXXI Amžius*, 1. 3. 2013.
- 9. slovenski vikend v Vilni, spletna stran Veleposlaništva RS Kopenhagen, 31. 5. 2013.
- Kaja Avberšek ir jos gyvunai, *7mD*, 24. 5. 2013.
- Animal Farm #33 // Živalska farma #33, *kajakajk.tumblr.com*, junij 2013.
- Intervju s Tadejem Košmrljem, *Val 202*, Globalna vas.
- Intervju z Alešem Lupincem, *Radio Trs t A*, Glas iz tujine.
- Intervju s Tonijem Laternerjem, *RTV Slovenija*, Slovencem po svetu.

Zagreb

- V Zagrebu v februarju dnevi slovenske kulture, *Siol.net*, 28. 1. 2013.
- Dani slovenske kulture u borbi protiv međudržavnih trzavica, *vecernji.hr*, 30. 1. 2013.
- MMC RTV Slovenija, Sotočja, 4. 2. 2013.
- HRT, Prizma, 8. 2. 2013.
- Dnevi slovenske kulture v Zagrebu, *MMC RTV Slovenija*, 12. 2. 2013.

Tečaji slovenščine

- Prvi vtisi o učenju slovenskega jezika v Sloveniji, *Porabje*, 7. 2. 2013.
- Po znanje v Slovenijo, *Mladina*, 13. 4. 2013.
- Poletna šola slovenskega jezika, *Radio 1*, 2. 7. 2013.
- Pod geslom Všečkam slovenščino začetek 32. Poletne šole, *Radio Sraka*, 1. 7. 2013.
- Tečaj slovenskega jezika, *Kanal A*, Svet na Kanalu A, 1. 7. 2013.
- www.24ur.com/tujci-se-spopadajo-s-pastmi-slovenskega-jezika.html.
- Letos že 32. Poletna šola slovenskega jezika, *Radio Slovenija 2*, 1. 7. 2013.
- Poletna šola slovenskega jezika, *Radio Slovenija 1*, 1. 7. 2013.
- »Všečkam slovenščino!«, 32. Poletna šola slovenskega jezika, *Novi glas*, 4. 7. 2013.
- www.rtvsl.si/kultura/drugo/vseckam-slovenscino-sole-je-konec-naj-se-zacne-poletna-sola/312214.
- Zaradi dela, raziskovanja korenin ali ljubezni, *Dnevnik*, 10. 7. 2013.
- Poletno izobraževanje – Poletna šola slovenskega jezika, *Radio Slovenija 2*, Val v izvidnici, 12. 7. 2013.
- Osem potovanj do slovenske slovnice, *Delo*, 15. 7. 2013.
- Kaj pripravljajo: Branka Gradišar, *Delo*, 20. 7. 2013.
- www.bonbon.si/default.asp?kaj=1&id=5942510.
- www.rodnagruda.si/aktualno/2013080111351974.
- www.rtvsl.si/kultura/drugo/american-ki-preucuje-slovenska-narecja/316099.

Slovenščina za otroke in mladino

- Učenje slovenščine za mladino od 13. do 17. leta v Sloveniji, *Vestnik* 38/49, str. 278–279.
- Iz sedemnajstih držav, *Primorski dnevnik*, 28. 7. 2013, str. 13.

Založništvo

- Slika jezika, *Bukla* 9/88, str. 29.

Tudi z jezikom delamo slabo in dobro, *Delo*, 6. 7. 2013, str. 16.

»Tudi z jezikom delamo slabo in dobro«

Pogovor z Alešem Bjelčevičem O 49. seminarju slovenskega jezika, literature in kulture

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani, natančneje, na oddelku za slovenistiko, soorganizator je tudi Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik, je te dni živahno – kakor vsako leto ob istem času. Poteka namreč mednarodni Seminar slovenskega jezika, literature in kulture (SSJLK). Letos že devetinsiridesetič.

PETER KOLŠEK

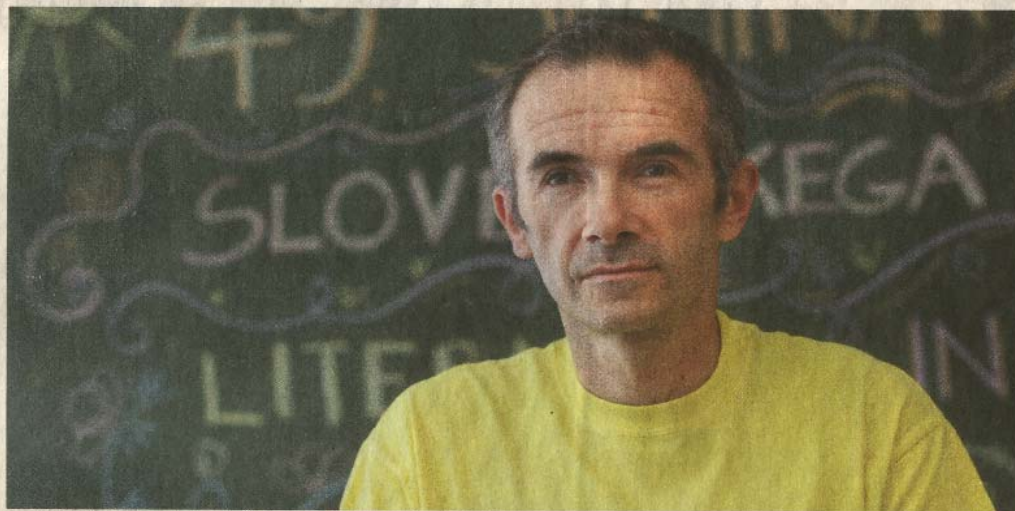
Seveda je marsikaj drugače, kot je bilo na začetku, daljnega leta 1965, a osnovni namen seminarja je enak: seznaniti tuje sloveniste in druge interese (prevajalce, kulturne delavce iz diaspore in zamejstva, znanstvenike z drugih področij) s slovenskim jezikom, literaturo in kulturo. Seminar je vsako leto v prvih dveh tednih julija, letos traja med 1. in 12. julijem. Financira ga ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, kandidatom omogoča udeležbo s štipendijami, a financira ga, zaradi znanih kriznih okoliščin seveda, zadnja leta bistveno slabše. V najboljših letih je v Ljubljano prihajalo 130 seminaristov in več, letos samo 80, tokrat iz 25 držav. Organizatorji zagotavljajo, da ostaja program neokrnjen.

Seminar, razdeljen na lektorsko-konverzacijski (streže mu šest lektorice in dva lektorja) ter predavateljski del (za tiste, ki naš jezik že bolj obvladajo) – letošnji naslov je *Etika v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi* –, ima tudi vloga informatorja o slovenskih kulturnih okoliščinah. Temu namenu služi popoldanski in večerni program, ki se napaja iz ljubljanske kulturne ponudbe. Spošnemu spoznavanju je namenjena tudi tradicionalna ekskurzija v določen konec Slovenije. Danes gredo seminaristi v Planico, Kobarid in Idrijo.

Nekaj vprašani smo postavili aktualnemu predsedniku seminarja, doc. dr. Alešu Bjelčeviču.

Seminar vodite drugo leto. Lani se je bilo treba nekaterim delom programa odreči ali ga skrajšati, v kakšni kondiciji pa je prireditev letos? Udeležencev je nekoliko manj kot lani?

Seminar je letos še vitkejši kot lani, ampak je v dobri kondiciji. Ministrstvo za šolstvo je dalo le 25 odstotkov tistega denarja, ki ga je dalo 2011. Koliko smo krajšali? Iz treh tednov na dva, od nekdanj 130 do 135 udeležencev smo jih letos sprejeli 84 – tako malo jih je bilo nazadnje leta 1980. Toda obseg

Dr. Aleš Bjelčevič: Letos je denarja še bistveno manj, a »seminaristi dobijo isto dozo znanja, pravzaprav smo jim lani število tečajev še povečali«.

FOTO IGOR ZAPLATIL

programa se ni zmanjšal. Seminaristi dobijo isto dozo znanja, pravzaprav smo jim lani, na prejšnjih anketah izražene želje, število tečajev še povečali. Jezikovni in literarni pouk traja od 9. do 16. ure, vsako popoldne imajo še kulturni program. Peljemo jih v gledališče, v kino, na literarni večer, imajo plesne delavnice, športne tekme, kup stvari.

Je bil slovesni začetek v ponedeljek zvečer v Mestnem muzeju tudi zares slovesen?

Saj ne gre za slovesnost, če s tem mislite dolge govore v črno obleke, resnih mož in dam. Bilo je dostojno sproščeno, rektor dr. Stane Pejovnik, dekan dr. Andrej Černe in ostali govorniki so nastopili zelo dialoško in doživeli sprotne odzive iz občinstva.

Vaše predsedovanje bo zagotovo ostalo v spominu tudi zato, ker je tipične strokovne vsebine, ki zadevajo slovenski jezik, literaturo in kulturo, razširilo na razpravljanje o univerzalnejših zadevah: lani ideologija, letos etika. Imate občutek, da so primarne vsebine izčrpane, ali se zdi, da se je treba odzvati na pritisk aktualnosti?

Vi govorite o temah predavanj: seminaristi višjih skupin, ki že dovolj razumejo, imajo poleg tečajev vsak dan tudi eno ali dve znanstveni predavanji in ta imajo skupno

temo, pred menoj na primer večkulturnost v jeziku, literaturi in kulturi, stereotipi, ustvarjalnost Slovencev po svetu in drugo, tudi to je univerzalno. Temi ideologija in etika sem izbral, ker sta tako tesno povezani z literaturo, kulturo in jezikom – sploh z vsakim mišljenjem, umetnostnim, znanstvenim itd., da ju spregledamo. Ideologije spregledamo, ker jih ponotranjamo in jih vidimo le pri 'nasprotnikih'.

Res je tudi, da danes kar naprej govorimo o potrebah po novi etiki.

Z etičnostjo je nekaj podobnega: naših dejanj, ki imajo za druge ljudi koristne ali škodljive posledice, je več, kot si mislimo, nenehno delujemo etično in nenehno vrednotimo svet in ljudi, le zavedamo se ne. Če vzamemo literaturo – literatura govori ravno o tem, kako ljudje živijo, kako rešujejo svoje etične dileme in podobno. Uporaba jezika je tudi delovanje, tudi z jezikom delamo slabo in dobro.

Tem nisem izbral na pritisk aktualnosti, isto bi izbral tudi pred petimi, desetimi leti; to me enostavno zanima in poznam predavatelje, ki imajo tujcem o teh rečeh kaj povedati. Drugič, ne verjamem, da je danes etika bolj aktualna kot nekoč, ker ne verjamem, da je etika v krizi. Le hierarhija vrednot se menja in o tem bodo govorili nekateri predavatelji. Ideja o novi etiki mi je še bolj tuja, a to pomeni, da klasične etične norme niso več dobre?

V eksplikaciji letošnje 'etične' teme ste ponudili v razmislek slikovit nabor področij, na katerih prihaja do besede etika. Etiko v jeziku, literaturi in kulturi ste na koncu omenili le skoraj mimogrede. Zanalasč?

Govorite o uvodniku v zbornik predavanj? Saj ni bilo mimogrede. Res pa sem najprej povzel teme, ki jih bodo predavali sociologa, novinarja, zdravnik, filozof – ker so

pač širše, in šele nato teme, ki jih bomo imeli filologi.

Nekateri naslovi predavanj vzbujajo radovednost. Na primer vaše *Pornografija pri pouku, Je etično paprovlati prevode?* Damjana Popiča ali pa *Spolna morala v Sloveniji* Ivana Bernika in Irene Klavs. Se te teme ponujajo same od sebe ali ste jih ponudili predavatelji? Oboje. Predavatelje izbira predsednik seminarja, on si zamisli teme predavanj, nato pa išče predavatelje. Moja tema je aktualistična, druge so večne – novinarska, prevajalska, znanstvena etika, Bernik in Klavsava pa sta lani objavila rezultate obsežne in zanimive raziskave.

Glede na vsakoleten bogat spremljevalni program me zanima, kaj si seminaristi pri nas najbolj želijo videti oziroma kaj bi jim radi še ponudili, če bi imeli možnost? Udeležence vsako leto podrobno anketiramo in želje sproti upoštevamo: gledališče, kino, koncert so stalnice, vmes pa vedno kaka variabla 'po želji'. A če bo vedno manj denarja, bo to najprej na udaru.

Prihodnje leto bo imel seminar okroglo, petdeseto obletnico. Se pripravljate kaj posebnega? Ja – novi predsednik Hotimir Tivadar predlaga temo prihodnosti v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi.

POLETNA ŠOLA SLOVENSKEGA JEZIKA

Hkrati s seminarjem poteka vsako leto julija tudi poletna šola slovenščine; ta je dvo- ali štiritedenska. Organizira jo Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik. Namenjena je tujcem, ki se želijo naučiti slovenščine in so dopolnili 18 let. Letos se je prijavilo 114 udeležencev. Tudi ta šola ima spremljevalni kulturni program, ki je namenjen »spoznavanju slovenske kulture, zgodovine in sodobne stvarnosti«.

Osem potovanj do slovenske slovnice, (splet), *Delo*, 15. 7. 2013, str. 8.

Osem potovanj do slovenske slovnice

Učenje slovenščine *V poletnih mesecih tujci prihajajo v Ljubljano tudi na jezikovne tečaje*

»Eno kavo, prosim,« so besede samozavestno zdrsele iz ust tujca, ki je pravkar prišel iz učilnice, v kateri se udeležuje začetnega tečaja slovenščine. Za njim je stopala gruča kolegov, ki so se v slovenščini sproščeno dogovarjali, kje bodo imeli kosilo. V kotu je sedel nemški zgodovinar in prebiral slovenski časopis. V ozadju pa slovenska domača glasba.

JANJA FERENC

Medtem ko večina tujcev spoznava državo in kulturo prek znamenitosti, se nekateri odločijo, da bodo določeno kulturo spoznali prek njenega osnovnega sredstva – jezika. Slovenija pri tem ni izjema, kar potrjuje *Seminar slovenskega jezika, literature in kulture* ter *Poletna šola slovenščine*. Oba dogodka vsako leto julija združita množico udeležencev z vseh koncev sveta, ki si želijo pridobiti čim več znanja o slovenskem jeziku in kulturi ter spoznati in občutiti slovensko aktualno življenje in dogajanje. Seminar je namenjen predvsem študentom in univerzitetnim profesorjem slovenščine, slavistom, prevajalcem ter kulturnim delavcem iz slovenskega zamejstva. Poletna šola pa vsem, od začetnikov do nadaljevalcev, ki se želijo naučiti slovenščine.

Iz Rusije z ljubeznijo!

»Slovenija zame predstavlja pravo Evropo,« je svoje videnje slovenske kulture opisala udeleženka seminarja, Rusinja **Marija Gromova**, ki meni, da je naša država edina, ki ji odpira okno do evropske kulture. Do tega okna jo je popeljala ljubezen, saj je v stik s slovenščino prišla po svojem zdaj že bivšem partnerju. Slovenščino je študirala leto in pol, nato se je odločila za pol leta študijske izmenjave v Ljubljani. Vendar se njeno spoznavanje tujih jezikov, ki je za Ruse, kot pravi, dokaj trd oreh, ni začelo s slovenščino. Ko se je vpisovala na Univerzo v Moskvi, je iz-

brala študij hrvaščine. Po dveh letih je zamenjala smer, saj se ni ujela z mentorico, prav tako je imela težave s samim jezikom. Začela je študirati bolgarščino, ki jo študira že pet let. Na izmenjavi v Bolgariji je spoznala Slovenca in se vanj zaljubila. Nekoč je prebrala *Sveto pismo* na njegovi mizi in spoznala, da je slovenščina izrazito arhaičen jezik, ki za Ruse deluje celo nekoliko vaščansko, saj je v njem veliko besed, ki so ostale samo v stari ruščini in v slovenščini priključijo nazaj poetičnost in zvenijo kot ruska ljudska poezija. Nad Slovenijo je Marija navdušena, vseh sta ji njena čistost in športna aktivnost ljudi, ki ju doma ni vajena.

Študij, raziskovanje, jezik

Ljubezen je vodilo za učenje tudi pri Nemcu **Thomasu Hansmannu**, ki je poročen s Slovenko. Zaradi lažje komunikacije z njenimi sorodniki in prijatelji se je odločil za poletno šolo slovenščine, ki mu dela največ preglavic s sklanjanjem besed. Opazil je, da sta si germanska in slovenska kultura dokaj podobni, najbolj se najdeta v prirejanju gasilskih vesel. Temu je pritrdila tudi Avstrijka **Christine Seltenreich**, ki ne vidi večjih razlik med alpskima deželama. Tudi njena volja do učenja slovenskega jezika je povezana z družino. Njene korenine namreč segajo v Slovenijo, od koder prihaja njena mati, ki se je po drugi svetovni vojni preselila v Avstrijo. Poletna šola ji bo omogočila komuniciranje s tukajšnjimi sorodniki, ki ne znajo drugega jezika.

Zaradi študija in raziskovanja sta se odločila naučiti slovensko še dva Nemca. Za zgodovinarja **Rolfa Wörsdörferja**, ki se ukvarja z zgodovino Slovenije, narodnostnim vprašanjem v Trstu in Istri ter zgodovino slovenskih izseljencev v Nemčiji, je znanje slovenščine nujno zaradi raziskovanja. Za študij zgodovine teh pokrajin se je odločil med jugoslovansko vojno, prej je študiral zgodovino Italije. To ga je napotilo v Trst, od koder se je odpravil v Ljubljano in začel raziskovati. Trst je bil očitno ključen tudi v zgodbi **Simona Wolka**, ki je tam študiral italijanski jezik

in kulturo. Wolk vidi predvsem povezave Slovenije z Nemčijo, saj ljudje tukaj upoštevajo stroga pravila, kar se pokaže pri vsakdanjem prekanju ceste, ko avtomobili ustavijo pešcem, medtem ko v Italiji tega ni mogoče videti. Obema udeležencema seminarja povzroča največ težav besedni red, ki je precej drugačen kot v nemščini.

Eksotična dvojina

Naš jezik odmeva tudi čez lužo. Študentka slavistike na Univerzi v Chicagu **Kaitlyn Tucker** piše doktorsko disertacijo na temo kulturne zgodovine v nekdanji Jugoslaviji. Učila se je že srbsko in hrvaško, kar ji pomaga pri učenju slovenščine in hkrati otežuje razumevanje pomenov, saj so ti v teh podobnih jezikih vseeno različni. **Veronica Muskheili** iz Seattla v sklopu študija raziskuje svetovne pravljice, predvsem slovanske, ruske. Zanimiv izziv zanje je bila primerjava ruske pravljice s slovensko, saj gre za dober kontrast. Rusija je velika in ravna, medtem ko je Slovenija majhna in hribovita. Pri pravljicah je namreč geografija zelo pomembna. Ruščina ji tako pomaga pri razumevanju in branju, ne pa tudi pri govorjenju.

Tajvanski študent **Xue Yu-Tong** je poudaril posebnost slovenskega jezika. To je dvojina, ki se je ohranila iz stare slovanske in je naše skrivno jezikovno orožje. Govorjenje o dvojnih stvareh je za vsakega tujca nekaj izredno zanimivega, eksotičnega. Xue se je prav zaradi te posebnosti navdušil nad slovenščino. Med študijem germanistike in nemške kulture se je naučil nemščine, opravil je tudi tečaj ruščine. Za obisk naše male države se je odločil, ker mu je bila povsem neznana. »Slovenija je križišče različnih kultur, od germanske do romanske. Tukajšnji ljudje tako ne označujejo stereotipi, kot na primer sosedov Italijanov,« je ob spoznavanju slovenske kulture ugotavljal Xue. Prvi vtis sogovornikov je bil, da so Slovenci prijazni in gostoljubni, zaradi geografske lege znajo tudi več jezikov. V tukajšnjem življenjskem slogu ne manjka sproščenosti in toplote.

Olivia Hellewell in Eliška Bernardová – podiplomski študentki slovenščine, *Dnevnik*, 22. 7. 2013, str. 6.

Olivia Hellewell in Eliška Bernardová

podiplomski
študentki
slovenščine

Zdenko Vrdlovec
Fotografija: Tomaž Skale

Dvotedenska prireditelja. Seminar slovenskega jezika, literature in kulture, ki jo že od leta 1965 organizira oddelček za slovenistiko, je namenjena tujim slavistom, zlasti slovenistom – univerzitetnim učiteljcem, znanstvenim delavcem, študentom pa tudi prevajalcem ter kulturnim in prosvetnim delavcem iz slovenskega zamejstva. Udeležencev je vsako leto do 130 iz 25 držav, na pravkar končanem že 49. seminarju jih je bilo zaradi finančnih omejitev približno 80.

Namen seminarja je udeležencem predstaviti najnovejša dognanja o slovenskem jeziku, literaturi in kulturi, ki so osredotočena na vsako leto posebej izbrano krovno temo – letošnja tema je bila etika v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi. Seminar obsega lektorate, predavanja, konverzacije in izbirne tečaje, temu pa sledi popoldanski-večerni program: ogled slovenskega filma, gledališke predstave, muzejev, galerij in knjižnic, glasbeni in literarni večeri, ogledi Ljubljane in celodnevna strokovna ekskurzija v različne dele Slovenije. Udeleženci lahko naredijo tudi izpit iz aktivnega znanja slovenskega jezika na osnovni ali visoki ravni. Seminar slovenskega jezika, literature in kulture je tako v 48 letih tisoče tujcem predstavil Slovenijo in mnogim je bila to motivacija za nadaljnje delo s slovenščino in za širjenje vednosti o Sloveniji. Ministrstvo za izobraževanje in znanost, ki ta seminar financira, omogoča kandidatom udeležbo s stipendijami, ki so podeljene v tujih državah prek meddržavnih pogodb.

Med letošnjimi seminaristi sta bili tudi Angležinja Olivia Hellewell (na fotografiji levo) in Čehinja Eliška Bernardová.

Angležinjo je že treba najprej vprašati, kako je odkrila slovenščino.

Olivia Hellewell: Na univerzi sem študirala ruščino in španščino, profesor rusščine, ki govori tudi slovensko, pa mi je povedal za neko stipendijo za študij slovenščine. Imela sem srečo in sem stipendijo dobila. Kot podiplomska študentka sem eno leto zelo intenzivno študirala slovenščino, potem pa sem dobila službo kot prevajalka – prevajala sem gospodarske stvari.

Kje ste študirali slovenščino, v Londonu?

Olivia Hellewell: Ne, v Nottinghamu, tam je edina univerza v Angliji, kjer imajo lektorat za slovenščino. Ta lektorat je med

Zelo me zanima, zakaj vas tako zanima, zakaj se učimo slovenščine.

drugo svetovno vojno ustanovil profesor ruščine Janko Lavrin in ima torej že dolgo tradicijo. To je zelo dober lektorat in upam, da se bo obdržal – danes tudi v Angliji univerzam primanjkuje denarja.

Toda študente slovenščine v Nottinghamu se da verjetno prešteti na prste ene roke?

Olivia Hellewell: Na podiplomskem študiju sem bila edina študentka slovenščine, na dodiplomskem študiju pa jih je nekaj več.

Na ljubljanski seminar pa ste prišli na izpopolnjevanje?

Olivia Hellewell: Na tem seminarju sem že tretjič, letos sem v nadaljevalno-izpopolnjevalni skupini, ki velja za najvišjo. V Ljubljani pa sem bila že večkrat, lani sem tu preživela celo poletje, ker sem dobila neko službo.

Vas je slovenščina zanimala kot »eksotičen« ali posebej težek jezik?

Olivia Hellewell: Res ni najlažja, daleč od tega, vendar mi je všeč slovenska literatura, ki jo nameravam prevajati, prevajala sem že nekaj pesmi Daneta Zajca. Glede težavnosti vašega jezika naj dodam, da se mi zdi ruščina vendarle težja. Poleg tega pa je tudi lažje priti v Slovenijo kot v Rusijo. V Sloveniji sem bila prav prijetno presenečena, ko so se ljudje čudili, da kot Angležinja govorim slovensko; to me je še dodatno motiviralo za študij slovenščine.

Saj ste tudi mene presenetili – slovensko govorite tako, kot da ste vse kaj drugega kot Angležinja.

Olivia Hellewell: Ja, super. Res pa je, da me tudi drugi, ki me slišijo govoriti slovensko, vprašajo, ali sem morda iz Poljske.

Za Čehinjo pa slovenščina najbrž ni ne »eksotičen« ne posebej težek jezik?

Eliška Bernardová: V Pragi sem študirala češčino, hotela pa sem spoznati še kakšen drug slovanski jezik – izbrala sem si slovenščino, in to samo ali predvsem zato, ker mi je všeč Slovenija, ki sem jo nekdaj obiskala kot turistka. Slovenščino študiram podiplomsko, v programu južnoslovanskih jezikov.

Tudi vas zanima prevajanje?

Eliška Bernardová: Da, nameravam prevajati slovensko literaturo v češčino, zaen-

krat sem prevedla le dva filma, dialoge v Vesni Františka Čapa in komentarje v dokumentarcu o Plečniku.

In tako se je Čap s slovensko Vesno vrnil na Češko.

Eliška Bernardová: Na Češkem doslej res nismo poznali Čapovih slovenskih filmov.

Je v Pragi kaj več študentov slovenščine kot v Nottinghamu?

Eliška Bernardová: Nisem bila edina študentka, tako kot Olivia, bili sva dve, na dodiplomskem študiju pa jih je osem.

Tudi vi govorite dobro slovensko, a če bi vas srečal na ulici, bi takoj vedel, da ste Čehinja.

Eliška Bernardová: Z gramatičnega vidika slovenščina ni problem, slovenska slovnica je precej podobna češki, težje pa je v govoru, deloma zaradi velikega števila podobnih besed, ki pa imajo v češčini in slovenščini različne pomenke, predvsem pa zaradi naglaševanja, ki je v češčini izrazitejši oziroma povsem drugačno od tistega v slovenščini.

Olivia Hellewell: Tudi jaz bi imela neko vprašanje. Zelo me zanima, zakaj vas tako zanima, zakaj se učimo slovenščine. Doma v Angliji me tega nihče ni vprašal. Saj niste edini, tukaj me vsi to sprašujejo.

Po mojem zato, ker še same Slovence čudi, da govorijo slovensko, odkar je internetni jezik angleščina. Če srečajo katerega koli Neslovence, z njim govorijo angleško, potem pa naletijo na Angležinjo, ki bi se pogovarjala v slovenščini...

Olivia Hellewell: Zdi se, da ste Slovenci tako dvojezični kot na primer Valižani. Tudi valižanščina je skoraj tako različna od angleščine kot slovenščina.

Kljub nekaterim skupnim besedam slovenščina ni podobna češčini – kaj pa slovaščini?

Eliška Bernardová: Tej pa je. Zato sem tudi imela manj težav z učenjem slovenščine, ker sem prej že znala slovasko.

Če se danes srečata Čeh in Slovák, nimata jezikovnih problemov?

Eliška Bernardová: Sploh ne. Slovaki verjetno še manj, ker imajo na televiziji še vedno češke oddaje. Na Češkem slovašče

ne slišimo tako pogosto, vendar jo še vedno dobro razumejo. Čehi in Slovaki lahko govorita vsak v svojem jeziku, pa se bosta razumela.

Kaj pa Anglež in Škoti?

Olivia Hellewell: O, to pa ni tako samoumevno. Škoti znajo govoriti takšno angleščino, da jih je včasih prav težko razumeti.

Irvina Welsha, avtorja Trainspottinga, sem še kar dobro razumel, dokler nisva začela govoriti o nogometu.

Olivia Hellewell: Žal nogomet ni več edini predmet, glede katerega se Angleži in Škoti ne razumejo najbolje.

Bi tudi živeli v Sloveniji?

Olivia Hellewell: O tem se res tudi sama pogosto sprašujem. Verjetno bi, če bi dobila kakšno zanimivo službo. Vendar sem tudi zelo navezana na svojo družino. Ostala bom pri svojih ljubeznih do jezikov in iz slovenščine naredila doktorat. Ta seminar v Ljubljani pa je dober razlog, da redno obiskujem Slovenijo. Ampak ko bom doktorirala, bom brez službe in ne več prav mlada. Če bom imela srečo, bom lahko delala na univerzi, učila slovenščino in prevajala.

Na Češkem pa nimate prave krize?

Eliška Bernardová: Res ni tako strašno, kot je v nekaterih evropskih državah in celo v Sloveniji, kot slišim, čeprav kot obiskovalka tega ne vidim. Zaenkrat je še kar v redu, morda zato, ker nimamo evra, kot menite, vendar je mladim prav tako težko dobiti službo kot pri vas, še posebej za nas, ki se ukvarjamo s humanistiko. Za prevajalce je zelo težko, slabo so plačani, če sploh dobijo delo. Preveč jih je, ki bi prevajali samo iz angleščine. Če bom prevajala iz slovenščine, bom to lahko počela samo za hobi, še zdaleč pa ne bi mogla od tega živeti. Podiplomsko študiram slovenščino, če pa bom kdaj dobila kakšno službo, ta verjetno ne bo imela nobene zveze z mojim študijem. A zaradi tega vseeno ne bi zapustila Češke – četudi bi kje v tujini, na primer v Sloveniji, dobila službo, bi tam verjetno ostala tukaj ali bila kot takšna sprejeta, tega pa ne maram.

Olivia Hellewell: Če pa bi izbrala, kje v tujini bi živila in delala, bi bila to nedvomno Ljubljana.

Eliška Bernardová: Ljubljana je res prijetno mesto, ni ne preveliko ne premajhno, je prav po meri človeka. »

»Tri fanta« v Beogradu, *Delo*, 30. 11. 2013, str.

"Tri fanta" v Beogradu

Mlada Srbkinja brez slovenskih korenin pripravlja UČBENIK SLOVENŠČINE ZA SLOVANE

(Jan Predan)

DARKA ZVONAR PREDAN

"Moja šolica." Tako pravi Milica Poletanović najeti garsonjeri, v kateri poučuje svoje mlade in manj mlade učence, od pet do 55 let, angleščino in slovenščino. Šestindvajsetletnica iz vojvodinske Crvenke, mesteca med Somborjem in Novim Sadom, zdaj pa že nekaj let Beograjkanka, ki je na beograjski Filološki fakulteti doštudirala angleščino in slovenščino kot prvi jezik, zraven pa še španščino, ima dela več kot dovolj. Če bi le bilo še zaslužka toliko, se zasmje, ko potrkam na njena vrata, da bi napisala zgodbo o Srbkinji, ki se je sredi Beograda zapisala slovenščini.

Milicina slovenščina je skoraj brezhibna, brez naglasa, niti ljubljana, v kateri je zaradi študija preživela leto dni, zdaj pa se tja vsaj enkrat letno vrača na seminar, je ni "pokvarila". V Beogradu je slovenščino vpisala pri profesorici Maji Đukanović, na oddelku za splošno jezikoslovje, saj katedre za slovenščino, kljub temu da se Đukanovičeva zanjo vztrajno bori, na univerzi še vedno ni. Milica je bila med prvimi srečneži, prva generacija torej, ki so imeli sploh možnost študirati slovenščino od prvega letnika naprej - in to z vsemi predmeti od fonologije in fonetike do prevajanja. Pred tem so lahko izbrali slovenščino samo kot izbirni predmet. Ta prva skupina študentov je bila majhna, kakšnih 12 jih je bilo, študij jih je končalo menda pet. Število študentov slovenščine pa je od tedaj močno naraslo. Ker se gospodarski odnosi med državama razvijajo, tako si ta naval razlaga Milica: "Večina študentov bi rada delala v slovenskih podjetjih oziroma njihovih srbskih predstavništvih." Nekateri Miličini sošolci zdaj res delajo tam, najde pa se tudi kdo, ki še vedno nima službe. Tudi Milica, ki bi bila srčno rada nadaljevala kariero na fakulteti, a v upanju nanjo ni držala križem rok. Odprla je svojo "šolico", poleg poučevanja pa še prevaja - za Mladinsko knjigo, za Laguno, za nekatere slovenske in tudi hrvaške prevajalske agencije.

Dve kavi gresta težko v uho

V glavnem so imeli Miličini sošolci slovenske korenine, Milica ne. Pravzaprav je prišla študirat španščino, potem pa se je po pogovoru s profesorico Đukanović odločila za slovenščino. Ker je želela študirati nekaj novega, "ne tako popularnega", pravi, pri tem jo je vodila tudi misel, da bodo odnosi med Srbijo in Slovenijo vedno boljši in tudi možnosti za zaposlitev več. Zdaj se hodiho k njej učit v glavnem zdravniki, ki želijo iz Srbije, ker služb ali pa specializacije doma zanje ni. Tudi v Sloveniji so nekatere specializacije, recimo kirurgije, zdaj omejene, pravi Milica, tako da odhajajo v Slovenijo manj kot popreje, a še zmeraj kar precej. V glavnem sanjajo o zasebni praksi. In boljsem zaslužku seveda, navsezadnje, tako Milica, stane dežurstvo v Srbiji 20 evrov, v Sloveniji od 200 do 400. Poleg strokovnega izpita, tako zahtevnega, da trajajo priprave nanj najmanj poldruge leto, jih čaka v Sloveniji tudi obvezen izpit iz slovenščine na visoki, ne le na osnovni ali srednji ravni. Ker se je v teh kriznih časih tudi precej podražil, s 150 na 400 evrov, se ne splača oditi nanj ne pripravljen, zato Milici dela ne bo zmanjkalo. Tudi otroci, ki jih uči, so ali otroci zdravnikov, ki gredo delat v Slovenijo, ali potomci Slovencev. Pri podajanju znanja se Milica z gradivom poskuša znajti, kakor ve in zna, s slovenskimi časopisi in posnetki, učence vodi na beograjske dneve slovenskega filma ... "Da bi se počutili bolj slovensko ..." pravi. Težko je, ker ne morejo gledati slovenske televizije, ker v Beogradu slovenskih časopisov ni oziroma jih je mogoče kupiti samo na enem mestu. Zato sta se s profesorico Majo Đukanović tudi odločili, da pripravita slovenski učbenik. Milica ga je večji del že napisala, profesorica bo recenzentka. Slovenski učbeniki seveda že obstajajo, a niso namenjeni posebej slovansko govorečemu območju. Po Miličini oceni se Srbi, Hrvati in Bosanci hitreje učijo slovenščine ali vsaj bolje razumejo slovenska besedila kot

Zdaj se hodiho k njej učit v glavnem zdravniki, ki želijo iz Srbije, ker služb ali pa specializacije doma zanje ni

pripadniki drugi, "bolj tujih" narodov. Učbeniki slovenščine seveda so na voljo, a so napisani za "prave" tuje, Nemce, Avstrijce, Angleže, ne za slovanski Balkan. A tudi Miličini srbski študentje slovenščine naletijo na trde orehe: dvojino, naglas, sklone. "Srečala sem tri fanta," se posmeje, "je ena njihovih najpogostejših napak. In tudi 'dve kavi' jim nekako ne gresta v uho." Zdaj išče Milica donatorje, saj vse stane, tisk, oblikovanje, cedeji, ki bi jih rada dodala učbeniku zaradi učenja naglasa. Slovenskim podjetjem sponzorjem je pripravljena posvetiti več kot le skromno reklamo: "Zakaj ne bi imelo, recimo, Gorenje v učbeniku kar svoje lekcije?" Sicer pa se najde med njenimi učenci slovenščine tudi kak ekonomist, čigar slovensko podjetje se je odločilo vlagati v njegovo znanje. Leto dni pa je Milica poučevala tudi tri skupine zaposlenih v enem od slovenskih podjetij v Srbiji, ker je njegov direktor hotel, da se delavci naučijo slovenščine. Uči pa tudi na skypu. Povpraševanje je, saj stane v Sloveniji 45 minut pouka 30 evrov, v Srbiji pa trikrat manj, 1200 din, torej se Srbu v Sloveniji bolj splača zateči po znanje k Milici za računalnikom v Beogradu.

Med Beogradom in Ljubljano

Milica hoče biti samostojna, tako je naučena od malih nog. V Beogradu je veliko mladih brezposelnih in živijo pri starših, kavarne so vedno polne, čeprav služb ni, očitno obstajajo hitri načini dostopa do denarja. Da, Beograd je odlično mesto za zabavo, ljudje so zadovoljni, čeprav ne delajo, odprti, vedno pripravljeni za šalo, radi pomagajo, pa ne zato, da bi te izkoristili, marveč iz veselja, Evropa je v tem drugačna. S Slovenijo vred, ki resda ni Norveška ali Švica, je pa njen standard še vedno precej boljši od srbskega, a Slovenci, tudi Miličine slovenske prijateljice, samo tarnajo. Če bi živeli v Sloveniji tako slabo kot v Srbiji, bi se pri vas že obešali, se strinja.

Svojo Vojvodino ima rada, ceni njeno multikulturalnost, počasnost,

ljudje tam so tišji, kulturnejši, a Beograd je živ, z nšesteto množnostmi za najrazličnejša zanimiva znanstva. V Vojvodini tudi ni služb, ljudje odhajajo, mit o bogati Vojvodini je res le mit. Vojvodina je v Miličinih očeh eno, Beograd drugo, preostala Srbija, s praznimi vasmi, nekaj tretjega. V prestolnici se vseeno najbolje živi, Miličini prijatelji v Vojvodini ali sploh ne delajo ali pa delajo tako, da si ne morejo privoščiti niti dopusta. Sama res dela od ponedeljka do sobote, od devetih do osmih, v soboto do treh, naporno je in za premalo denarja, če upoštevš vloženi trud in dodatno učenje, a je vseeno boljše kot nič. Doma v Vojvodini ne bi imela teh možnosti, veliko tamkajšnjih mladih gre v Tujino, Švedsko, Norveško, v ZDA ...

O Sloveniji misli, zdi se, da iskreno, vse najbolje: "Najboljši primer za vašo urejenost mi je mestni avto, tu se kaže kultura ljudi, ali se zavedajo, da je čisto ali umazano. Ljubljana se mi zdi urejena kot v pravljici, niti obnašanje niti način poslovanja nista podobna srbskemu. Če v slovenski Mladinski knjigi rečejo, da mi bodo izplačali honorar do prvega, to tudi naredijo. Tudi med tem, kaj pomeni biti profesor v Sloveniji, kaj pa v Srbiji, ni primerjave. Mladi imajo v Sloveniji še vedno več možnosti. Prijatelji iz Slovenije si lahko privoščijo, da pridejo k meni dvakrat na mesec, jaz ne, da bi šla k njim."

Milica je imela med študijem stipendijo, državno in občinsko, ki pa je znesla največ 50 evrov: "Pomislite, ste najboljši v generaciji, pa dobite 50 evrov. In se vprašaj, ali se splača vztrajati ali postati del onih, ki so odšli. Rada bi vztrajala, ker je najboljši živeti v svoji državi, ker imam rada ta način življenja, tu so družina, prijatelji. Vendar bi raje delala nekaj bolj zanesljivega, morda na relaciji Ljubljana-Beograd. Zanima me marsikaj, kultura, mednarodni odnosi ... Nekaj bom morala spremeniti, ne morem živeti od tolažbe, saj bo boljše. V Srbiji zagotovo ne, vsaj kmalu ne." •

Učenje slovenščine za mladino od 13. do 17. leta v Sloveniji, *Vestnik* 38/49, str. 278–279.

UČENJE SLOVENŠČINE ZA MLADINO OD 13. DO 17. LETA V SLOVENIJI

Vsako leto – že osmo leto zapored – je Univerza v Ljubljani, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik, organizirala Poletno mladinsko šolo slovenščine, namenjeno mladini od 13 do 17 leta starosti. Šola poteka v Ljubljani, prva dva tedna v juliju, kjer je vsako dopoldne intenzivno učenje slovenščine razdeljeno po skupinah – glede na uvrstitveni test znanja slovenščine. Poleg učenja pa so v sklopu šole organizirani tudi izleti po Sloveniji, ogledi Ljubljane in razne družabne igre ter delavnice. Vsekakor šola nudi veliko možnosti za izpopolnjevanje znanja slovenščine in časa za druženje z vrstniki iz vseh koncev sveta.

To je zares lepa priložnost za mlade Slovence po svetu, ki si na ta način lahko v Sloveniji izpopolnijo svoje znanje slovenščine. Na razpolago pa so tudi štipendije, ki krijejo stroške

bivanja in ceno tečaja. Naj bo to povabilo mladim in njihovim staršem iz župnije sv. Gregorija Velikega, da razmislijo o tej možnosti učenja slovenščine za mladino in si ogledajo spletno stran slovenske mladinske šole na naslovu: <http://www.centerslo.net> izberite Slovenščina za otroke in mladostnike, nato pa Mladinska poletna šola 2013. Naj zaključim s temo 8. poletne šole "Všečkam slovenščino"! Alenka Pavlin - Košir

Letos je poletno mladinsko šolo slovenščine obiskovala naša hči Veronika Košir. Najlepša hvala vsem, ki ste ji na zanimiv način učenja slovenščine omogočili. - Koširjevi iz Guelpha

LEARNING SLOVENIAN IN SLOVENIA FOR OUR TEENAGERS

Learning Slovenian in Slovenia for our teenagers age 13-17: "Poletna mladinska šola slovenščine" has been running every summer for eight years now through the Centre for Slovenian

as a Second Language at the University of Ljubljana. It runs the first two weeks in July in Ljubljana with intensive morning language classes, sightseeing trips to many regions of Slovenia, and various social activities, sports and workshops. The program offers many opportunities to improve their spoken and written Slovenian and meet other young Slovenians from around the world.

Students are assigned a class according to their level of Slovenian, from beginner to advanced, determined by an entrance test, so there is a level for everybody.

A number of scholarships to cover the cost of the course and residence are available. Find out more at <http://www.centerslo.net> click "Slovenščina za otroke in mladostnike", then

"Mladinska poletna šola 2013". For the English language version of this website, go to <http://www.centerslo.net/index.asp?LANG=eng> click "Slovene for children and teenagers", then "Youth Summer School of Slovene"

I'll close with the theme for the 8th Slovenian summer school: "I Like Slovenian!"

Alenka Pavlin-Kosir

This summer our daughter, Veronika Kosir, attended Youth Summer School of Slovene. Thank you to everyone who helped make it possible for Veronika to learn Slovenian in such a fun and interesting way. - Kosir's from Guelph

Iz sedemnajstih držav, *Primorski dnevnik*, 28. 7. 2013, str. 13.

Med prostočasnimi dejavnostmi

FOTO M.P.S.

Dijaški dom Bežigrad v Ljubljani, 12. julija: se zadnjič so se v jedilnici zbrali vsi udeleženci Mladinske poletne šole slovenskega jezika 2013. Podajajo si roke v pozdrav, nekateri se objemajo, drugi imajo objokane obraze, saj so se v trinajstih dneh, kolikor je trajala poletna šola, spetla tudi trdna prijetelstva. Potrdila o udeležbi so že v torbah, v rokah staršev ali pa ležijo, pozabljeni, na mizah jedilnice. Se zadnjič »cao« in nasvidenje prihodnjič.

Tako se je zaključila Mladinska poletna šola, osma po vrsti, ki jo je organiziral Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Udeležilo se je 120 fantov in deklet od trinajstega do sedemnajstega leta, ki so prišli iz sedemnajstih držav, in sicer iz Argentine, Avstrije, Belgije, Belorusije, Bosne in Hercegovine, Češke, Francije, Kanade, Makedonije, Nemčije, Nizozemske, Rusije, Srbije, Švedske, Velike Britanije, ZDA in

GORICA-TRST - Mladinska poletna šola v Ljubljani

Iz sedemnajstih držav

Znanje slovenščine je utrjevalo tudi 42 »zamejcev«, dobra tretjina skupno 120 udeležencev

seveda iz Italije, večinoma iz Gorice in Trsta, od koder nas je bilo kar 42, dobra tretjina vseh. Po številu držav je bila letošnja izvedba rekordna, čeprav je v primerjavi z zadnjima dvema letoma nekoliko upadlo število udeležencev: lani jih je bilo 167 in zastopanih trinajst držav, leto prej pa 139 iz šestnajstih držav.

Ko smo prvega dne v jedilnici sedli za mize in se porazdelili, so se skupaj znašli udeleženci iz balkanskih držav, isto je veljalo za Argentine, za italijanske državljane itd. Pogovori so bili tihi, sramežljivi, nismo se še poznali. Dva tedna skupnega šolanja in intenzivnega preživljanja prostega časa z obilico zabave pa sta nas pomešala, podrla sta med nami pregrade. In minila sta nepričakovano hitro.

Delovni dan se je začel z odhodom na sedež Pedagoške fakultete, kjer je v dopoldanskem času potekal pouk slovenščine. Porazdeljeni smo bili v dvanajst razredov glede na stopnjo znanja jezika, za pouk je skrbelo štirinajst mentorjev, zanj je bilo značilno delo v skupinah. Popoldnevi so bili pestri, aktivnosti zanimive. Odpejali smo se na

obisk Ljubljane (z BTC-jem vred), nato na ogled Smarne gore, kartuzije Pleterje, v Kostanjevico na Krki in Novo mesto, na Roglo ... Argentinci, med katerimi so nekateri z gledno obvladovali slovenski jezik, so imeli nekoliko prirejen program: obiskali so Slovenijo od Prekmurja do Primorske. Pospremili so nas tudi na kopanje, dvakrat v Atlantis, enkrat v Zreče, nato h Krki in na Blejsko jezero. Nepozabno. V kulturnem programu so nam postregli s slovenskim filmom, teatrom in predavanjem o slovenskih narečjih, pa še z delavnicami plesa, petja in gledališča. Pomerili smo se v turnirjih odbojke, nogometa, košarke, namiznega tenisa in v talentih.

Ko smo se zadnjega dne, po zaključni predstavitvi skupin in podelitvi potrdil, vrnili v dijaški dom za zadnji obrok, dogajanje in vzdušje nista bila primerljiva prejšnjemu dnevu. Jedilnica je bila potopljena v ocean besed, smeha, sproščenih in glasnih pogovorov. O sramežljivosti ni bilo več sledu, za isto mizo pa smo sedeli mladi iz sedemnajstih držav, brez razlik in ločevanja. Povezal nas je slovenski jezik.

Jan Devetak

Všečkam slovenščino: Šole je konec, naj se začne poletna šola!, MMC RTV Slovenija, 1. 7. 2013.

Všečkam slovenščino: Šole je konec, naj se začne poletna šola!

Poletna šola za vse, ki bi se radi naučili slovenščine

1. julij 2013 ob 12:44

LjubljanaMMC RTV SLO/STA

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani se je začela Poletna šola slovenskega jezika, ki bo letos potekala pod geslom Všečkam slovenščino.

Intenzivnega tečaja slovenščine, ki ga že 32. leto pripravlja Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik, se bo letos udeležilo **114 posameznikov** iz 27 držav.

Na Poletni šoli bo sodelovalo tudi 32 udeležencev slovenskega rodu, ki živijo v tujini - v Argentini, ZDA, Avstraliji, Avstriji, Franciji, Italiji, Nemčiji, Švici, Rusiji, Srbiji, na Hrvaškem, Madžarskem, Nizozemskem in Švedskem - in so dobitniki štipendije ministrstva izobraževanje, znanost in šport ter urada vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Udeleženci poletne šole lahko izbirajo med dopoldanskim štiritedenskim in dvotedenskim tečajem ter izbirnim popoldanskim tečajem, na katerem se bodo pripravili na izpit iz znanja slovenščine.

Slovenec v "naravnem habitatu"

Organizatorji poleg jezikovnega tečaja napovedujejo tudi pester spremljevalni program. Ta je namenjen spoznavanju slovenske kulture, zgodovine in današnje družbe. Kulturne običaje in navade bodo udeleženci lahko spoznavali v različnih delavnicah, srečanjih z znanimi Slovenci, prek ogledov slovenskih filmov ali gledališke predstave, koncerta in športnih dejavnosti, piše na spletni strani Centra za slovenščino kot drugega/tujega jezika.

Obenem bo v organizaciji omenjenega centra na Filozofski fakulteti letos že osmo leto potekala tudi Mladinska poletna šola slovenskega jezika za mladostnike od 13 do 17 let. Trajala bo od danes do 17. junija.

Nekoč samo izseljenci, danes tudi študenti slovenščine

Intenzivni tečaj slovenščine je bil ob svojem nastanku leta 1982 namenjen predvsem slovenskim izseljencem in njihovim potomcem, do danes pa se ga je udeležilo že več kot 3.000 poletnih šolarjev z vsega sveta.

Jezikovni turisti v Ljubljani lahko izbirajo med tečaji slovnice, konverzacije, slovenske literature in kulture, izpopolnjevanjem za izpit itd. Foto: BoBo

Poletni študentje so se letos nakapljali iz kar 27 držav. Foto: BoBo

Slovenščina se jim zdi zanimiva, *Bonbon*. www.bonbon.si/default.asp?kaj=1&id=5942510.

Slovenščina se jim zdi zanimiva

Poletne šole slovenščine so stalnica tudi na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik jo letos organizira že 32-ič. Kot pravita strokovni sodelavki tečajev slovenščine Branka Gradišar in Jana Kete Matičič, se poletne šole v Ljubljani vsako leto udeleži več kot 100 tečajnikov, letos jih je 115, med njimi so odrasli, večina jih je potomcev slovenskih izseljencev, in mladostniki, zanje organizirajo mladinsko poletno šolo slovenskega jezika.

Motivi, s katerimi prihajajo, so zelo različni. "Nekateri udeleženci slovenščino potrebujejo za delo, drugi za študij v Sloveniji, nekateri se slovensko učijo zaradi slovenskih prednikov, drugi se zaljubijo v Slovence ali Slovenko, nekaj pa je tudi takih, ki se slovenščino učijo kar tako - ker se jim zdi zanimiva, ker želijo znati en slovanski jezik." Udeleženci letošnje šole so razvrščeni v 13 skupin s prav toliko nivoji znanja. "Nekateri udeleženci pridejo v poletno šolo brez predznanja slovenščine in torej začnejo od začetka, nekateri že nekaj znajo, kar precej pa je tudi takih, ki svoje znanje slovenščine le še izpopolnjujejo, širijo besedišče" pravita Branka Gradišar in Jana Kete Matičič in dodata, da vsem največ preglavic povzročajo skloni in dvojina, nekaterim pa tudi izgovarjava slovenskih glasov.

Poletna šola slovenskega jezika – več kot samo učenje, *Rodna gruda*, 1. 8. 2013.

Rodna Gruda

Poletna šola slovenskega jezika – več kot samo učenje

Objavljeno dne/Published on: 01.08.2013

Med 1. In 26. julijem ne na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani potekala tradicionalna, letos že 32. Poletna šola slovenskega jezika. Tik pred zaključkom šole smo se udeležencih in letošnjih vtisih pogovarjali z vodjo šole Branko Gradišar in organizatorko Jano Kete Matičič.

Poletna šola slovenskega jezika je namenjena vsem, ki se želijo naučiti slovenščine. Udeleženci morajo biti stari najmanj **18 let**, mlajšim je namenjena [Mladinska poletna šola](#). Letošnje Poletne šole se je udeležilo 115 udeležencev, med katerimi je bilo, kot vsako leto, veliko slovenskih izseljencev in zamejcev. »Udeleženci so prišli iz 28 različnih držav: iz Anglije, Argentine, Avstralije, Avstrije, Belgije, Bolgarije, Bolivije, Bosne in Hercegovine, Češke, Danske, Francije, Italije, Izraela, Japonske, Kanade, Kosova, Madžarske, Nemčije, Nizozemske, Rusije, Slovaške, Srbije, Škotske, Švedske, Švice, Tajvana, Ukrajine, Združenih držav Amerike,« pojasnjujeta sogovornici.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu sta podelila 40 štipendij, 32 za potomce slovenskih zdomcev in izseljencev, 8 pa za študente iz držav, s katerimi ima Slovenija sklenjene bilateralne sporazume.

»26 slušateljev se je udeležilo štiritedenskega dopoldanskega tečaja, 85 pa enega od dvotedenskih dopoldanskih tečajev. Veliko zanimanja je bilo tudi za izbirne popoldanske tečaje, konverzacije se je udeležilo 53 udeležencev, štirje so se pripravljali na izpit iz znanja slovenščine na srednji ali visoki ravni, šest pa se jih je dva tedna ukvarjalo s slovensko literaturo in kulturo,« pove vodja šole.

Organizatorji so udeležencem tudi letos ponudili zanimiv nabor obštudijskih dejavnosti. »Najprej smo jim pripravili spoznavno popoldne, nato se sprehodili po Ljubljani in si z ladjice ogledali ljubljanske mostove, šli na kulinarični sprehod in okušali slovensko hrano, si ogledali dokumentarni film o Aleksandrinkah. Pripravili smo jim tudi več delavnic – plesali so ljudske ples, peli slovenske pesmi, slikali panjske končnice, izdelovali lutke in uprizorili rezijansko pravljico. Šli so na izlet na Bled in Zbilje, si ogledali nastop improvizatorjev, šli na koncert Melanholikov, na bovlino, obiskali NUK in Metelkovo, se preizkusili v slackliningu (hoji po vrvi, napeti med drevesa) ter tekmovali v poletnošolskem kvizu.«

Cena štiritedenskega dopoldanskega tečaja je 900, dvotedenskega 530, dvotedenskih izbirnih popoldanskih tečajev pa 155 EUR. V vse cene je vključen tudi vsakodnevni spremljevalni program. Po koncu tečaja udeleženci prejmejo potrdila o udeležbi, tisti, ki potrebujejo potrdilo o znanju slovenščine, pa se po dveh tednih Poletne šole udeležijo izpita iz znanja slovenščine (letos štirje).

Blanka Markovič Kocen, foto: arhiv CSDTJ

Smpozij obdobja,
Delo, 12. 11. 2013, str. 14.

Simpozij Obdobja

Od 14. do 16. novembra bo v prostorih glavne stavbe Univerze v Ljubljani v organizaciji Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani potekal 32. mednarodni slovenistični znanstveni simpozij *Obdobja* z naslovno temo *Družbena funkcijskost jezika (vidiki, merila, opredelitve)*. Na tridnevnem simpoziju bo 84 udeležencev iz 9 držav – Slovenije, Avstrije, Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Italije, Poljske, Rusije, Srbije in Velike Britanije – predstavilo 71 referatov.

Prispevki bodo objavljeni v simpozijem zborniku, ki bo izšel že pred prireditvijo. Simpozij – njegova predsednica je izr. prof. dr. Andreja Žele – bo usmerjen v oblikovanje čim bolj enournih meril za opredelitev posameznih družbenih funkcij jezika oziroma jezikovnih zvrsti in za oblikovanje aktualnih jezikovnozvrstnih in besedilnih tipologij. Ob obravnavani tematiki bodo proslavili rojstvo Frana Miklošiča. **K. R.**

Univerza vTübingenu: pogledi na Trubarja.
Moja Slovenija. 15. 11. 2013.

Univerza v Tübingenu: pogledi na Trubarja

Tübingen, 2013 - Pred dnevom reformacije je potekalo na lektoratu slovenščine na Univerzi v Tübingenu slovensko literarno popoldne. Lektorica slovenščine dr. Irma Kern je predstavila Trubarjevo življenje, delo in njegov vpliv na okolico, v kateri je deloval.

Kabinet lektorata za slovenščino na Slavisches Seminar s podobo Trubarja slikar Nejc Slapar Foto: I. Kern

V nemškem prostoru Trubarja danes imenujejo 'slovenski Luter'. Članek z naslovom *Der 'slovenische Luther'* (podnaslov: *Primus Truber hat von Stift Urach aus die Reformation exportiert*) je izšel v časniku *Schwäbisches Tagblatt*, 27. jul. 2013, avtor Wolfgang Schotkopf, ki je letos izdal delo *Stift Urach* (Süddeutsche Verlagsges., Ulm, 2013). Članek je opremljen s fotografijo slovenskega enoevrskega kovanca s podobo Primoža Trubarja in s pripisom pod fotografijo: *'Stati inu obstati' – Stehen und bestehen: Dieses Zitat aus Primus Trubers Katechismus ist mit seinem Konterfei auf den slowenischen Ein-Euro-Münze verewigt*/Ta citat iz Katekizma Primoža Trubarja je skupaj z njegovo podobo ovekovečen na slovenskem enoevrskem kovancu).

Več preberite v tiskani izdaji *Moje Slovenija*.

Besedilo in foto: dr. Irma Kern

Slika jezika, *Bukla* 9/88, str. 29.

Didaktika

Slika jezika

Mihaela Knez ... [et al.]

ilustracije: Sonja Makuc

oblikovanje: Nina Urh

Znanstvena založba Filozofske fakultete,

2012, 1882 besednih in slikovnih kartic, 102,71 €

Slika jezika je didaktični pripomoček v obliki kartic, ki omogoča sproščeno učenje besedišča in jezikovnih vzorcev pri pouku slovenščine kot drugega/tujega jezika. Gradivo obsega 1882 besednih in slikovnih kartic, ki so razporejene v 18 sklopov. Štiri najst tematskih sklopov – barve in lastnosti, črke in številke, družina, glagoli, hrana, mesto in promet, narava, oblačila, poklici, prosti čas, stanovanje, šola, telo in zdravje, živali in njihova bivališča – dopolnjujejo še štiri sklopi, ki ponazarjajo izbrane slovnične vsebine: dovršni in nedovršni glagoli, predlogi, primerjanje, spreganje. Posamezni sklop zajema poimenovanja temeljnih pojmov izbranega tematskega področja. Slika jezika je torej nekakšen slikovni slovar, ki ponuja možnost učenja besed, sporazumevalnih vzorcev, ponazarjanja in utrjevanja slovničnih vzorcev, predstavlja pa tudi izhodišče za govorjenje in pisanje.

Domiselno narisane ilustracije so primerne za učence različnih starostnih stopenj in v kombinaciji z besednimi karticami omogočajo različne aktivnosti. Slikovnim karticam je dodan priročnik, v katerem je predstavljenih 19 različnih predlogov za dejavnosti oz. iger za razvijanje receptivne in produktivne jezikovne zmožnosti, ki jih lahko izvedemo s karticami.

Slikovno gradivo je namenjeno za delo v razredu, kjer dejavnosti moderira učitelj, učenci pa imajo pri tem dejavno vlogo. Gradivo je še posebej uporabno takrat, ko učitelj in učenec nimata skupnega jezika, saj realnost, prikazana na slikovnih karticah, omogoči oz. olajša začetno usvajanje jezika. Kartice so dobrodošla pomoč in zanimiva dopolnitev pri učencih začetnikih in vseh drugih, ki želijo izpopolnjevati znanje slovenskega jezika, saj dejavnosti z njimi dinamično dopolnjujejo pouk in ponujajo veliko možnosti za usvajanje in utrjevanje jezikovnega znanja.

Slika jezika je nastala v okviru projekta ESS Uspešno vključevanje otrok, učencev in dijakov migrantov v vzgojo in izobraževanje za obdobje 2008–2011, ki ga je izvajal Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. > MATEJA LUTAR

Bibliografija strokovnih delavcev Centra

- Ina Ferbežar**
- Ina Ferbežar: (Jezikovni) testi: moč argumenta ali argument moči? Aleksander Bjelčević (ur.): *Etika v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2013. 99–105.
- Damjan Huber**
- Damjan Huber: *Poudarek in pavza v standardnem slovenskem govoru*. Doktorska disertacija. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
- Tanja Jerman**
- Andreja Markovič, Mojca Stritar, Tanja Jerman, Staša Pisek: *Slovenska beseda v živo 1b. Učbenik za začetni tečaj slovenščine kot drugega/tujega jezika*, Uredila Mateja Lutar. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
 - Andreja Markovič, Mojca Stritar, Tanja Jerman, Staša Pisek: *Slovenska beseda v živo 1b. Delovni zvezek za začetni tečaj slovenščine kot drugega/tujega jezika*. Uredila Mateja Lutar. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- Mihaela Knez**
- Mihaela Knez: Za koliko slovenščin(e) je prostora v naši šoli? *Jezik in slovstvo* 57/3–4. Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije. 47–62.
- Mateja Lutar**
- Slika jezika. *Bukla* 9/88. 29.
 - Andreja Markovič, Mojca Stritar, Tanja Jerman, Staša Pisek: *Slovenska beseda v živo 1b. Učbenik za začetni tečaj slovenščine kot drugega/tujega jezika*. Uredila Mateja Lutar. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
 - Andreja Markovič, Mojca Stritar, Tanja Jerman, Staša Pisek: *Slovenska beseda v živo 1b. Delovni zvezek za začetni tečaj slovenščine kot drugega/tujega jezika*. Uredila Mateja Lutar. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- Mojca Nidorfer Šiškovič**
- Mojca Nidorfer Šiškovič: Korpusna analiza v pragmatičnem jezikoslovju: (na primeru glagola). Vesna Polovina, Julijana Vučo (ur.): *Savremeni tokovi u lingvističkim istraživanjima*. Knj. 1 (Filološka izstrazivanja danas, 3, 1). Beograd: Filološki fakultet Univerziteta. 27–40.
 - Mojca Nidorfer Šiškovič: Žanrska funkcija besedilnih vrst. Andreja Žele (ur.): *Družbena funkcija jezika: (vidiki, merila, opredelitve)*. Obdobja 32. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 269–275.
 - Mojca Nidorfer Šiškovič: Slovenistike v Bratislavi k jubileju. Poklač Saša, Miloslav Vojtech (ur.): *Čo všetko mi slovinčina dala alebo I fell sLOVEnia: zborník príspevkov pri príležitosti 20. výročia začiatku kontinuálnej činnosti Katedry slovenského jazyka a kultúry na Katedre slovanských filológií Filozofickej fakulty Univerzity Komenského*. Bratislava: Univerzita Komenského. 8.
- Nataša Pirih Svetina**
- Nataša Pirih Svetina: Slovenščina in njena prisotnost na zahodnem Balkanu danes. Julijana Vučo, Olivera Durbar (ur.): *Jezik i obrazovanje* (Edicija Filološka istraživanja danas, 2). Beograd: Filološki fakultet Univerziteta. 127–136.
 - Nataša Pirih Svetina: Tri učiteljice: Ena v službi, druga na karenčnem dopustu, tretja v staležu. Slovenščina in njene standardne različice za različne uporabnike. Andreja Žele (ur.): *Družbena funkcija jezika: (vidiki, merila, opredelitve)*. Obdobja 32. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 313–318.
 - Nataša Pirih Svetina: Teaching one standard or more standard variations? What, where and for whom? On teaching Slovene language as a non-native language = Nastava jednog ili više standarda? Što, gdje i za koga? Nastava slovenskog jezika kao ne-materinjeg. Anita Peti - Stantić, Mateusz Milan Stanojević (ur.): *Standardni jezici i sociolekti u 21. stoljeću: knjiga sažetaka = Standard languages and sociolects in the 21st century: book of Abstracts*. Zagreb: Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku. 80–81. http://issuu.com/hdpl-cals/docs/hdpl_standardni_jezici_-_knjica_sa_etaka_-_web2.
 - Nataša Ristovska: *Medgeneracijski prenos izvornog jezika in izvorne kulture pri priseljencih prve ter druge generacije z območij nekdanje Jugoslavije*. Diplomsko delo, mentorica Nataša Pirih Svetina. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
 - Natalija Cvetič: *Pouk slovenščine na osnovnih šolah z italijanskim učnim jezikom v Slovenski Istri*. Diplomsko delo, mentorica Nataša Pirih Svetina. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
 - Špela Lemut: *Slovenščina kot drugi jezik: usvajanje slovenščine in okolja*. Diplomsko delo, mentorica Nataša Pirih Svetina. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
 - Martina Toplišek: *Dialoška besedila v novejših učbenikih za učenje slovenščine kot tujega jezika*. Diplomsko delo, mentorica Nataša Pirih Svetina. Ljubljana: Filozofska fakulteta.

Letno poročilo 2013
Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik

Pripravili: Sodelavke in sodelavci Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik
Uredila: Mateja Lutar
Oblikovanje in prelom: Lavoslava Benčič
Izdal: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko
Založila: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani
Za založbo: Branka Kalenić Ramšak, dekanja

Ljubljana, december 2014

Publikacija je brezplačna in dostopna na www.centerslo.net.

ISSN 1581-9442

www.centerslo.net

ISSN 1581-9442

9 771581 944007

